UrbanConsulting Filip Sokołowski
ul. Wichrowa 22, 81-577 Gdynia
NIP: 575-176-28-94
e-mail: filip@urbanconsulting.pl
tel. (+48)608-292-492
kontakt w sprawie projektu planu:
tel.(+48) 606 771 262

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe

ETAP: KONSULTACJE SPOŁECZNE

Autorzy: mgr inż. Aleksandra Sikorska

Aleksandra Sikorska

mgr Agnieszka Słatyńska

Agnieszka Słatyńska

Gdynia, czerwiec 2025 r., aktualizacja wrzesień 2025 r., styczeń 2026 r., marzec 2026 r., maj 2026 r. lipiec 2026 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie ... 4

1.1. Podstawy formalno-prawne ... 4

1.2. Cel sporządzenia prognozy ... 5

1.3. Materiały i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy ... 5

2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ... 8

2.1. Główne cele projektu planu ... 8

2.2. Ustalenia projektu planu ... 9

2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami ... 9

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania ... 14

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko ... 16

5. Istniejący stan środowiska ... 16

5.1. Położenie i zagospodarowanie terenu ... 16

5.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby, złoża i tereny górnicze ... 18

5.3. Wody powierzchniowe, zagrożenie suszą i powodzią ... 20

5.4. Wody podziemne ... 21

5.5. Warunki klimatyczne ... 23

5.6. Świat roślinny i siedliska przyrodnicze Natura 2000 ... 25

5.7. Świat zwierzęcy ... 35

5.7.1. Ornitofauna ... 35

5.7.2. Chiropterofauna ... 37

5.7.3. Pozostałe gromady zwierząt ... 38

5.8. Obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody ... 39

5.9. Sieci i korytarze ekologiczne ... 40

5.10. Dobra materialne i dobra kultury ... 41

5.11. Grunty podlegające ochronie ... 42

5.12. Jakość powietrza atmosferycznego ... 42

5.13. Klimat akustyczny ... 43

5.14. Ochrona krajobrazu ... 44

6. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego 48

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ... 49

8. Przewidywane znaczące oddziaływania ... 52

8.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę, florę i siedliska przyrodnicze 52
8.2. Oddziaływanie na obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody 56
8.3. Oddziaływanie na sieci i korytarze ekologiczne 58
8.4. Oddziaływanie na ludzi 59
8.5. Oddziaływanie na wodę 63
8.6. Oddziaływanie na powietrze i klimat 64
8.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, grunty chronione, surowce mineralne 65
8.8. Oddziaływanie na krajobraz 66
8.8.1. Założenia ogólne 66
8.8.2. Analiza oddziaływania na krajobraz 69
8.8.3. Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego 76
8.9. Oddziaływanie na dobra kultury i dobra materialne 78
8.10. Oddziaływanie skumulowane 78
9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 83
10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu 84
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru 85
12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych 86
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym 87
Spis rysunków 90
Spis tabel 91
Spis zdjęć 91
Spis załączników 92

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawą do wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego jest art. 46 ust. 1 pkt. 1 oraz ust. 2 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670.) oraz art. 17 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 51. pkt 2 ustawy OOŚ prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje:

- o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat,

zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe.

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena ustaleń projektu miejscowego planu w aspekcie ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego oraz przedstawienie przewidywanych skutków oddziaływań na komponenty środowiska, będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu.

1.3. Materiały i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem o charakterze predykcyjnym, czyli próbującym przewidzieć skutki dla środowiska przyrodniczego, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. Punktem wyjścia dla przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko planowanego zagospodarowania terenu jest przeprowadzenie analizy i diagnozy stanu środowiska tego obszaru. Określenie istniejącego stanu jakości środowiska przyrodniczego oraz identyfikacja istniejących problemów ochrony środowiska pozwala na prognozowanie potencjalnych zmian, zarówno pozytywnych jak i negatywnych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystuje się metody prognozowania jakościowego polegającego na wykorzystaniu wiedzy o mechanizmach funkcjonowania środowiska oraz danych dotyczących przebiegu zjawisk i procesów analogicznych, oraz metodę indukcyjno–opisową, polegającą na łączeniu w logiczną całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Metoda badań kameralnych umożliwiła zebranie materiałów źródłowych oraz prawidłowe rozpoznanie charakterystyki przedmiotowego obszaru. W prognozie wykorzystano również własne obserwacje oraz zdjęcia z wizji terenowych, przeprowadzonych w maju 2025 r. Prognozę wykonano na podstawie dostępnych dokumentów, publikacji i raportów dotyczących obszaru gminy, powiatu i województwa, zgodnie ze stanem istniejącej wiedzy.

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowane zostały w obszarze projektu następujące inwentaryzacje przyrodnicze:

- *Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* – roczny monitoring przedrealizacyjny, prowadzony w okresie 11.2023 r. – 12.2024 r. (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025),
- *Raport chiropterologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* – monitoring przedrealizacyjny, prowadzony w okresach 02.2024 r. – 11.2024 r. oraz 04.2025 r. – 06.2025 r. (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025).

W niniejszej Prognozie wykorzystano wyniki i wnioski z rzeczonych monitoringów w części dotyczącej opisu świata zwierzęcego, w części dotyczącej przewidywanych oddziaływań na różnorodność biologiczną i faunę oraz w części dotyczącej oddziaływań na przedmioty ochrony obszarów chronionych.

Spis materiałów wykorzystanych w Prognozie:

- Badora, K. "Zalecenia w zakresie uwzględnienia wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko." Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Warszawa (2017).
- Badora, Krzysztof, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, and Departament Zarządzania Zasobami Przyrody. "Analiza stosowanych w innych państwach rozwiązań w zakresie oceny wpływu farm wiatrowych: Czechy, Hiszpania, Niemcy, Wielka Brytania, USA." *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa* (2017): 12-16.
- Biesiadka, E., and J. J. Nowakowski. "Ocena oddziaływania na środowisko i monitoring przyrodniczy." Podręcznik metodyczny. Wyd. Mantis, Olsztyn (2013).
- British Epilepsy Association: Photosensitive Epilepsy 2009., https://www.epilepsy.org.uk/info/photosensitive-epilepsy (wrzesień 2016)
- Bat Conservation Trust and University of Bristol, Determining the potential ecological impact of wind turbines on British bat populations: Phase 1 scoping and method development report, May 2009.
- Chylarecki P. Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska., Zieliński P., Kuczyński L. 2018. Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ, Warszawa
- Chylarecki P., Kajzer K., Wysocki D., Tryjanowski P., Wuczyński A. 2011. Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki – projekt. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa
- Drewitt A.L., Langston R.H.W. 2006. Assessing the impact of wind farms on birds. Ibis 148: 29–42, [w:] Wuczyński A., 2009, Wpływ farm wiatrowych na ptaki. Rodzaje oddziaływań, ich znaczenie dla populacji ptasich i praktyka badan w Polsce, [w:] Notatki Ornitologiczne 2009, 50: 206-227, [online: https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publikacje,593]
- Frodyma K., 2017, Energia ze źródeł odnawialnych a stan środowiska naturalnego w Unii Europejskiej, [w:] Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach , 318-2017, s. 38-52
- Górecki D., Szurlej-Kielańska A., Pilacka L., 2022, Ochrona ptaków przed kolizjami z turbinami wiatrowymi. Wyzwania, potrzeby, możliwości, Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych, [online:] https://swip-pta.com/wp-content/uploads/2023/02/Poradnik_wiatrowy_PL_3.0.pdf
- Harding, Graham, Pamela Harding, and Arnold Wilkins. "Wind turbines, flicker, and photosensitive epilepsy: Characterizing the flashing that may precipitate seizures and optimizing guidelines to prevent them." *Epilepsia* 49.6 (2008): 1095-1098.

- Jasiński A. W. i in., 2022, Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Komitet Inżynierii Środowiska, Lublin
- Jaśkiewicz M. i in. Ocena oddziaływania farm fotowoltaicznych na krajobraz. Zalecenie Metodyczne. Wrocław 2022
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011
- Karta charakterystyki JCWPd PLGW600068
- Karty charakterystyk JCWP Ołobok do Świebodki z jez. Niesłysz i Wilkowskim RW60001015859 oraz Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry RW60001115899
- Kepel A., Ciechanowski M., Jaros J. 2013. Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni na nietoperze. Projekt – wersja z XI 2013. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra" przy współpracy Porozumienia dla Ochrony Nietoperzy. Wykonano na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Poznań
- Kondracki J., 2002, Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Kuczyński L., Chylarecki P., 2012, Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy, GIOŚ, Warszawa
- Malinowska G., Maciszkiewicz P. 2025. Raport chiropterologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008
- Malinowska G., Maciszkiewicz P. 2025. Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008
- Mapa wietrzności Polski, Projekt Czysta Energia, Dygulska Anna, Perlańska Elwira, Słupsk 2015
- Matuszkiewicz J. M., 1993, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Prace Geograficzne Nr 158, PAN, Wrocław-Warszawa-Kraków
- Matuszkiewicz J. M., 2007, Zespoły leśne Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- Matuszkiewicz J. M., 2008a, Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski), IGiPZ PAN, Warszawa, [onine:] https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html
- Matuszkiewicz J. M., 2008b, Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski), IGIPZ PAN, Warszawa, [online:] https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html
- Mikołajków J., Sadurski A. [red.], 2017, Informator PSG: Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce, PIG PIB, Warszawa
- Natural England, Bats and Onshore Wind Turbines (Interim Guidance) (TIN051), Natural England Information Note, 29 February 2012.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).
- por. D. Kurpas, P. Tryjanowski, A. Łuczak, K. Badora, T. Boczar, T. Malec, Dobry wiatr dla regionów — Eksperci o energetyce wiatrowej, Warszawa 2016
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. poz. 2031)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.)
- Solon J. et al., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica, 91, 2, 143-170

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), 2013, Ministerstwo Środowiska
- Stryjecki M., Mielniczuk K., 2011, Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych, GIOŚ, Warszawa
- Sudnik-Wójcikowska B., Koźniewska B., 1988, Słownik z zakresu synantropizacji szaty roślinnej, Wydawnictwa UW, Warszawa
- System Ochrony Przeciwosuwiskowej SOPO, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
- Tryjanowski P., Kuźniak S., Kujawa K., Jerzak L. 2009. Ekologia ptaków krajobrazu rolniczego. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1087 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670.)
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290)
- Woś A., 1996, Zarys klimatu Polski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Wuczyński A., 2009, Wpływ farm wiatrowych na ptaki. Rodzaje oddziaływań, ich znaczenie dla populacji ptasich i praktyka badan w Polsce, [w:] Notatki Ornitologiczne 2009, 50: 206-227, [online: https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publikacje,593https://www.iop.krakow.pl/pobierz-publikacje,593]

Wykorzystano także materiały pochodzące ze stron internetowych:

- www.mapa.korytarze.pl
- www.baza.pgi.gov.pl
- www.codgik.gov.pl
- www.crfop.gdos.gov.pl/CRFOP
- www.geolog.pgi.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.geoserwis.gdos.gov.pl
- www.google.maps.pl
- www.pgi.gov.pl
- www.wody.isok.gov.pl
- www.psh.gov.pl

2. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

2.1. Główne cele projektu planu

Procedura sporządzenia projektu MPZP prowadzona jest w związku z Uchwałą nr VI/49/2024 Rady Gminy Skąpe z dnia 6 września 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe.

Głównym celem prac planistycznych jest dopuszczenie w granicach planu lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych, wraz z infrastrukturą techniczną. Wniosek o sporządzenie tego planu złożył prywatny inwestor.

2.2. Ustalenia projektu planu

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe, zwany dalej projektem planu, składa się z:

- część graficzna w skali 1:2000, stanowiąca załącznik nr 1;
- rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, stanowiące załącznik nr 2;
- dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące załącznik nr 3.

Zakres opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.).

Obszar objęty planem ma powierzchnię ok. 896 ha i obejmuje łącznie 26 terenów wyznaczonych w części graficznej planu liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania i oznaczone następującymi symbolami:

1) tereny elektrowni wiatrowej, oznaczone symbolem literowym PEW;
2) tereny drogi dojazdowej, oznaczony symbolem literowym KDD;
3) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony symbolem literowym KR;
4) tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone symbolem literowym RN,
5) tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, oznaczone symbolem literowym RZP,
6) tereny lasu, oznaczone symbolem literowym L;
7) teren zieleni naturalnej, oznaczony symbolem literowym ZN.

2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

W granicach obszaru objętego projektem planu obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego Uchwałą Nr IV/29/07 z dnia 23 lutego 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie przebiegu sieci kanalizacyjnej w gminie Skąpe. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przeznacza obszar objęty opracowaniem głównie pod tereny leśne z trasą przebiegu inwestycji celu publicznego sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń towarzyszących, istniejące tereny leśne i tereny publicznej drogi dojazdowej. W wyznaczonym obszarze planu powstała i funkcjonuje obecnie sieć kanalizacji sanitarnej.

Zgodnie z rysunkiem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe, obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w granicach obszarów gruntów rolnych i łąk bez prawa zabudowy, terenów leśnych i zadrzewionych oraz obszarów do zalesień. Realizacja niniejszego planu odbywa się w oparciu o art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688), zgodnie z którym Rada Gminy została zwolniona z obowiązku stwierdzania, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń studium w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych.

Zgodnie z obowiązującym *Planem Ogólnym Gminy Skąpe*, dla przedmiotowego obszaru wyznaczono strefy otwarte, oznaczone symbolami **100SO** i **103SO** oraz strefy produkcji rolniczej oznaczone symbolami **18SR**, **19SR**, **131SR** oraz **132SR**. Strefa produkcji rolniczej **131SR** w profilu podstawowym dopuszcza: tereny akwakultury i obsługi rybactwa, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej, a w profilu dodatkowym: tereny elektrowni słonecznej, tereny elektrowni wiatrowej, tereny lasu, tereny wód.

Ustalenia planu nie są zatem sprzeczne z ustaleniami *Planu Ogólnego Gminy Skąpe*, uchwalonego uchwałą nr XXIV/208/2026 Rady Gminy Skąpe, z dnia 22 maja 2026 r.

Przedmiotowy projekt uwzględnia zasady i założenia określone w poniższych dokumentach strategicznych:

A. Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską)

14 lipca 2021 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet „Gotowi na 55”. Ma on dostosować unijne przepisy klimatyczno-energetyczne, do osiągnięcia celu klimatycznego polegającego na osiągnięciu do 2050 r. neutralności klimatycznej oraz zmniejszeniu do 2030 r. emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55% w porównaniu z poziomami z 1990 r. Dużą rolę w osiągnięciu tego celu odgrywają odnawialne źródła energii. Wiążącym celem, wyznaczonym przez Radę UE jest 40-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym koszyku energetycznym w 2030 r.

B. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument, którego nadrzędnym celem jest poprawa odporności gospodarki i społeczeństwa na zmiany klimatu. Wśród celów określonych w powyższym dokumencie znalazło się zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Wskazuje się, iż istotne będzie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – energii słonecznej, wiatrowej, biomasy, energii wodnej. Wśród kierunków zmierzających do osiągniecia celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska znalazły się:

- *„Przygotowanie systemu energetycznego do zmienionych warunków z uwzględnieniem szczytu zimowego i letniego zapotrzebowania na energię;*
- *Rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia;*

- *Zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w przypadkach, w których zastosowanie podstawowych źródeł nie będzie możliwe;*
- *Zabezpieczenie awaryjnych źródeł chłodzenia w elektrowniach zawodowych;*
- *Projektowanie sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych oraz naziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych, w celu ograniczenia ryzyka m.in. zalegania na nich lodu i śniegu, podtopień oraz zniszczeń w przypadkach silnego wiatru;*
- *Wspieranie rozwoju OZE w szczególności mikroinstalacje w rolnictwie"*[1].

C. Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Obowiązujący do 31 grudnia 2021 roku Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 r. (z perspektywą do 2030r.) określał działania zmierzające do poprawy jakości powietrza. Obecnie obowiązuje Aktualizacja Krajowego programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.), która ustala zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój OZE jako jeden z kierunków interwencji prowadzącej do osiągnięcia celów szczegółowych. Wskazuje się, że wzrost udziału odnawialnych źródeł energii wpłynie na:

- poprawę jakości powietrza i stanu środowiska;
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń;
- zmniejszenie zapotrzebowania na energię wytwarzaną z tradycyjnych, konwencjonalnych źródeł;
- rozwój społeczno-gospodarczy;
- podniesienie komfortu życia i zdrowia mieszkańców;
- promocję regionów miejsc przyjaznych dla środowiska i inwestujących w nowoczesne technologie ekologiczne.

D. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Dokumentem szczebla krajowego, powiązanym z projektem planu, jest **Polityka energetyczna Polski do 2040 r.**, zatwierdzona 2 lutego 2021 roku przez Radę Ministrów. Polityka wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego oraz stanowi wkład w realizację Porozumienia paryskiego zawartego w grudniu 2015 r. podczas 21. konferencji stron Ramowej konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP21) z uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia transformacji w sposób sprawiedliwy i solidarny. PEP2040 zawiera opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego. Następnie wskazano trzy filary PEP2040, na których oparto osiem celów szczegółowych PEP2040 wraz z działaniami niezbędnymi do

[1] Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 [online:] https://bip.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/bip/strategie_plany_programy/Strategiczny_plan_adaptacji_2020.pdf

ich realizacji oraz projekty strategiczne. Zaprezentowano ujęcie terytorialne i wskazano źródła finansowania PEP2040.

Cele szczegółowe wskazane w dokumencie to:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych,
4. Rozwój rynków energii,
5. Wdrożenie energetyki jądrowej,
6. **Rozwój odnawialnych źródeł energii,**
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
8. Poprawa efektywności energetycznej.

Transformacja energetyczna zostanie oparta na trzech filarach:

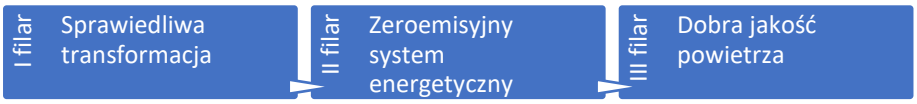

Źródło: „Polityka energetyczna Polski do 2040 r."

E. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030

Nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym na szczeblu krajowym stanowi Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, która określa cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku. Jako jeden z celów Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju wskazuje zrównoważony rozwój, w tym efektywność energetyczną i walkę ze zmianami klimatycznymi, które mogą być realizowane poprzez rozwój infrastruktury pozyskującej energię ze źródeł odnawialnych.

F. Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Dokument przedstawiający krajowe założenia i cele oraz polityki i działania w odniesieniu do pięciu wymiarów UE, dotyczących bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Jednym z krajowych założeń i celów w wymiarze obniżenia emisyjności jest energia ze źródeł odnawialnych. Polska, w ramach realizacji celu ramowego UE na rok 2030, planuje wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w elektroenergetyce do około 32%.

G. Europejski plan działania na rzecz energii wiatrowej (European Wind Power Action Plan)

Celem planu jest zapewnienie udziału przemysłu energii wiatrowej w transformacji energetycznej, m. in. poprzez działania wspierające unijne przedsiębiorstwa w sektorze energii wiatrowej i poprawę ich konkurencyjności. Plan pośrednio wesprze także inne sektory czystej energii, w tym branże energetyki wiatrowej. Jak czytamy w Komunikacie Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów (24.10.2023), plan obejmuje sześć filarów wspólnych działań Komisji Europejskiej, państw członkowskich i przemysłu, na które składają się:

1) przyspieszenie wdrażania – opierające się na przyspieszeniu transpozycji i wdrożenia dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, zwiększeniu widoczności listy przygotowywanych projektów z zakresu energii wiatrowej przez państwa członkowskie, przyjęcie planu działania w celu ułatwienia rozbudowy sieci;

2) ulepszony model aukcji – polegające na uwzględnieniu przez państwa członkowskie obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriów jakościowych i środków w aukcjach, przeciwdziałaniu ryzyka w cyberprzestrzeni i uwzględnianiu aspektów ochrony danych, zwiększeniu wykorzystania strategicznych zamówień publicznych w kontekście strategii Global Gateway;

3) dostęp do finansowania – poprzez ułatwienie dostępu do finansowania UE, zapewnienie unijnym przedsiębiorstwom z branży energii wiatrowej narzędzi i gwarancji ograniczania ryzyka przez Europejski Bank Inwestycyjny, elastyczność przewidzianą w zasadach pomocy państwa w odniesieniu do unijnego łańcucha wartości energii wiatrowej, zacieśnianie dialogu z inwestorami w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycji w unijnym sektorze energii wiatrowej;

4) sprawiedliwe i konkurencyjne środowisko międzynarodowe – wśród działań wskazuje się: ułatwienie producentom z UE dostępu do rynków zagranicznych, ochrona rynku wewnętrznego przed zakłóceniami w handlu oraz zagrożeniami dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, wzmocnienie normalizacji w sektorze energii wiatrowej;

5) umiejętności – obejmujące takie działania jak partnerstwo na rzecz umiejętności na dużą skalę w zakresie energii odnawialnej opracują projekty wspierające rozwój umiejętności w sektorze odnawialnych źródeł energii, w tym energii wiatrowe;

6) zaangażowanie branży i zobowiązania państw członkowskich – poprzez wprowadzenie unijnej karty wiatru.

H. Akt UE w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie (Net-Zero Industry Act)

Celem aktu jest zwiększenie skali produkcji czystych technologii w Unii Europejskiej poprzez podniesienie zdolności produkcyjnych w zakresie technologii, które emitują bardzo niskie, zerowe lub ujemne ilości gazów cieplarnianych. Jednym z celów jest zaspokojenie przez UE co najmniej 40% swojego rocznego zapotrzebowania na technologie neutralne emisyjnie do 2030 r. Ponadto, dokument upraszcza ramy regulacyjne dotyczące produkcji tych technologii, które obejmują m. in. fotowoltaiczną i termiczną energię słoneczną, elektrolizery i ogniwa paliwowe, energię wiatrową na lądzie i morskie odnawialne źródła energii, zrównoważony biogaz/biometan, akumulatory i mgazynowanie, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, pompy ciepła i energię geotermiczną, technologie sieciowe. Akt ten posłuży do tworzenia warunków dla unijnego sektora czystych technologii.

Przewidziane w akcie środki posłużą również wsparciu innych technologii neutralnych emisyjnie, takich jak technologie zrównoważonych paliw alternatywnych, zaawansowane technologie produkcji energii w procesach jądrowych z minimalną ilością odpadów z cyklu paliwowego, małe reaktory modułowe i najwyższej klasy paliwa. Przedmiotowy akt proponuje: strategiczne projekty neutralne emisyjnie, ograniczenie biurokracji i przyspieszone wydawania pozwoleń, wsparcie projektów dt. wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, przyciągnie inwestycji za pośrednictwem Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie i Europejskiego Banku Wodorowego, ułatwianie dostępu do rynków i innowacje, a także podnoszenie umiejętności.

I. Dyrektywa o energii odnawialnej (Renewable Energy Directive III)

Głównym celem dokumentu jest zwiększenie wykorzystania zielonej energii na terenie UE. Zakłada się osiągnięcie udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii w Unii Europejskiej na poziomie przynajmniej 42,5% do roku 2030, uwzględniając zamiar zwiększenia wykorzystania energii odnawialnej do 45%. Dyrektywa wyznacza osiągniecie celów takich jak:

- minimum 49% udziału zielonej energii w budynkach,
- osiągnięcie minimalnej redukcji gazów cieplarnianych o 14,5% do roku 2030 dzięki wykorzystaniu zielonej energii w transporcie,
- osiągnięcie przynajmniej 29% udziału OZE w końcowym zużyciu energii w transporcie do 2030 r.

Ponadto, realizacja założeń ww. dokumentu ma za zadanie przyspieszenie inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie UE, poprzez ułatwienia w procesie inwestycyjnym. Jednym z nadrzędnych celów jest upowszechnienie energii odnawialnej i traktowanie jej jako leżące w „nadrzędnym interesie publicznym". Zgodnie z nową dyrektywą kraje UE mają wyznaczyć specjalne strefy dla OZE, w których to realizowane w nich projekty będą mogły skorzystać z uproszczonych postępowań środowiskowych i przyspieszonego wydawania zezwoleń.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitoring środowiska przyrodniczego regulowany jest przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), której głównym zadaniem jest regulowanie zasad postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5. Organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Zatem obowiązek przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień MPZP leży po stronie organu opracowującego dokument, a więc Wójta gminy Skąpe.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu MPZP pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji. Decyzja środowiskowa zawiera m. in. postanowienia konieczne do zrealizowania przez Inwestora dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym częstotliwość i zakres działań monitoringowych;
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring przeprowadzany według indywidualnych zamówień oraz przez odpowiednie służby ochrony środowiska, przyrody i sanitarne. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego i powiatowego. Polega on na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. wojewódzki Raport o stanie środowiska.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu MPZP powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji projektu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.). Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać co najmniej raz w czasie kadencji rady – tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu.

Z uwagi na specyfikę ustaleń projektowanego planu, kluczowe z punktu widzenia ochrony środowiska jest monitorowanie obejmujące oddziaływanie elektrowni wiatrowych na poszczególne komponenty środowiska:

- **przedrealizacyjny monitoring awifauny i chiropterofauny**, którego celem jest sformułowanie prognozy oddziaływania projektu farmy wiatrowej na populację ptaków i nietoperzy. Dane zbierane w ramach monitoringu przedrealizacyjnego służą do uzyskania podstawowej wiedzy, ilościowej informacji o awifaunie/chiropterofaunie terenu farmy i obszarów bezpośrednio przyległych. Monitoring przedrealizacyjny ptaków bazuje na badaniach terenowych w miejscu

planowanego przedsięwzięcia przynajmniej przez jeden rok, tak aby uzyskać informacje we wszystkich okresach rocznego cyklu życiowego: lęgowym, dyspersji potęgowej, przelotu jesiennego, zimowego oraz przelotu wiosennego. Monitoring przedrealizacyjny powinien być przeprowadzony, a jego wyniki zinterpretowane, przed uzyskaniem decyzji środowiskowej. Wynikiem monitoringu przedrealizacyjnego powinna być ocena oddziaływania projektowanych elektrowni wiatrowych na awifaunę i chiropterofaunę.

- **porealizacyjny monitoring awifauny i chiropterofauny**, którego celem jest weryfikacja prognoz odnośnie do możliwego oddziaływania farmy na populację ptaków i nietoperzy, w szczególności ocena ewentualnej zmiany natężenia wykorzystywania terenu przez te zwierzęta w porównaniu z okresem przedrealizacyjnym oraz oszacowanie śmiertelności w wyniku kolizji z elementami farmy. Wyniki monitoringu porealizacyjnego służą właściwym organom administracji do uaktualniania decyzji dotyczących dalszego funkcjonowania inwestycji.
- monitoring akustyczny, którego celem jest weryfikacja prognoz odnośnie do możliwego oddziaływania hałasu na tereny sąsiadujące z farmą wiatrową. Pomiary powinny być wykonane po uruchomieniu farmy zgodnie z obowiązującymi przepisami regulującymi sposób wykonywania tego typu pomiarów.

Wskazane wyżej działania są propozycjami, a szczegółowy zakres monitoringu będzie określony w późniejszych etapach procedur administracyjnych, przede wszystkim na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowej.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

5. Istniejący stan środowiska

5.1. Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar przedmiotowego projektu położony jest na terenie gminy Skąpe. Gmina Skąpe to typowa gmina wiejska położona w województwie lubuskim, w powiecie świebodzińskim. Teren gminy rozciąga się na powierzchni około 180 km² i zamieszkuje ją około 5 tysięcy mieszkańców. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia, z dominującą funkcją rolniczą i leśną. Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie, leśnictwie oraz turystyce.

Obszar przedmiotowego projektu obejmuje swym zasięgiem 3 obręby ewidencyjne – Rokitnica, Węgrzynice i Międzylesie.

W stanie istniejącym obszar projektu MPZP stanowią tereny lasu, grunty orne i na niewielkiej jego powierzchni drogi dojazdowe, drogi wewnętrzne i małe nieużytki. W granicach projektu nie występują tereny zabudowane, w tym tereny mieszkaniowe.

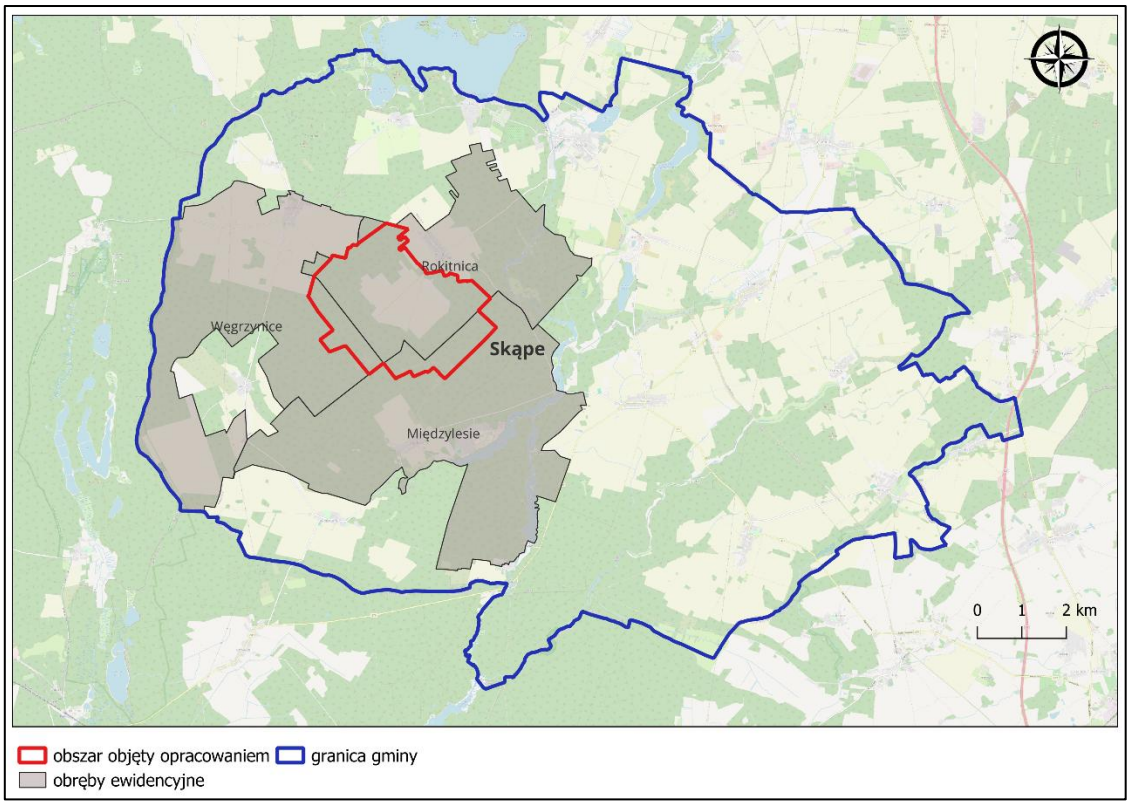

Rysunek 1. Położenie obszaru objętego projektem MPZP na tle granicy gminy i obrębów ewidencyjnych w jego zasięgu (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK na podkładzie OSM)

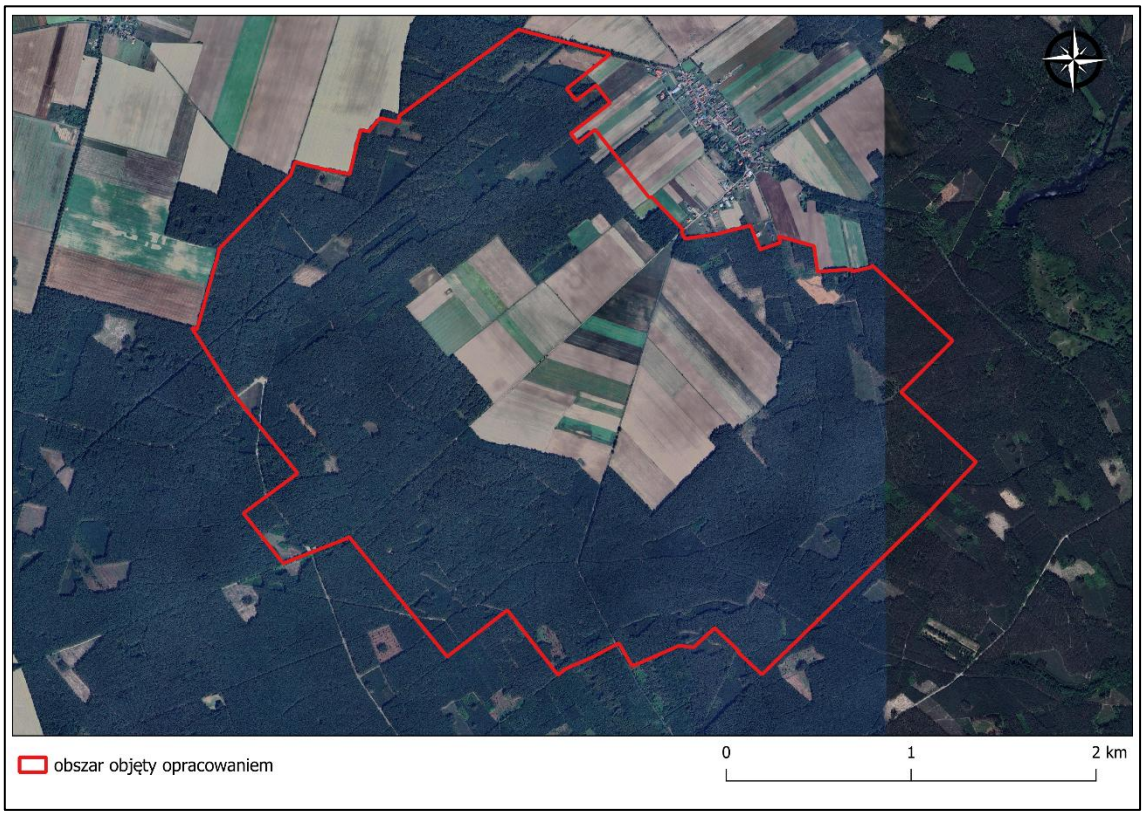

Rysunek 2. Zagospodarowanie obszaru objętego projektem MPZP (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUGiK na podkładzie Google Satelite)

Pod względem podziału fizyczno-geograficznego (Richling A. i in. 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski) obszar projektu położony jest w obrębie mezoregionu **Pojezierze Łagowskie**. Pojezierze Łagowskie jest częścią pasa pojezierzy, który powstał w wyniku ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. W krajobrazie dominują formy glacjalne, jak moreny czołowe, pagórki kemowe i rynny polodowcowe.

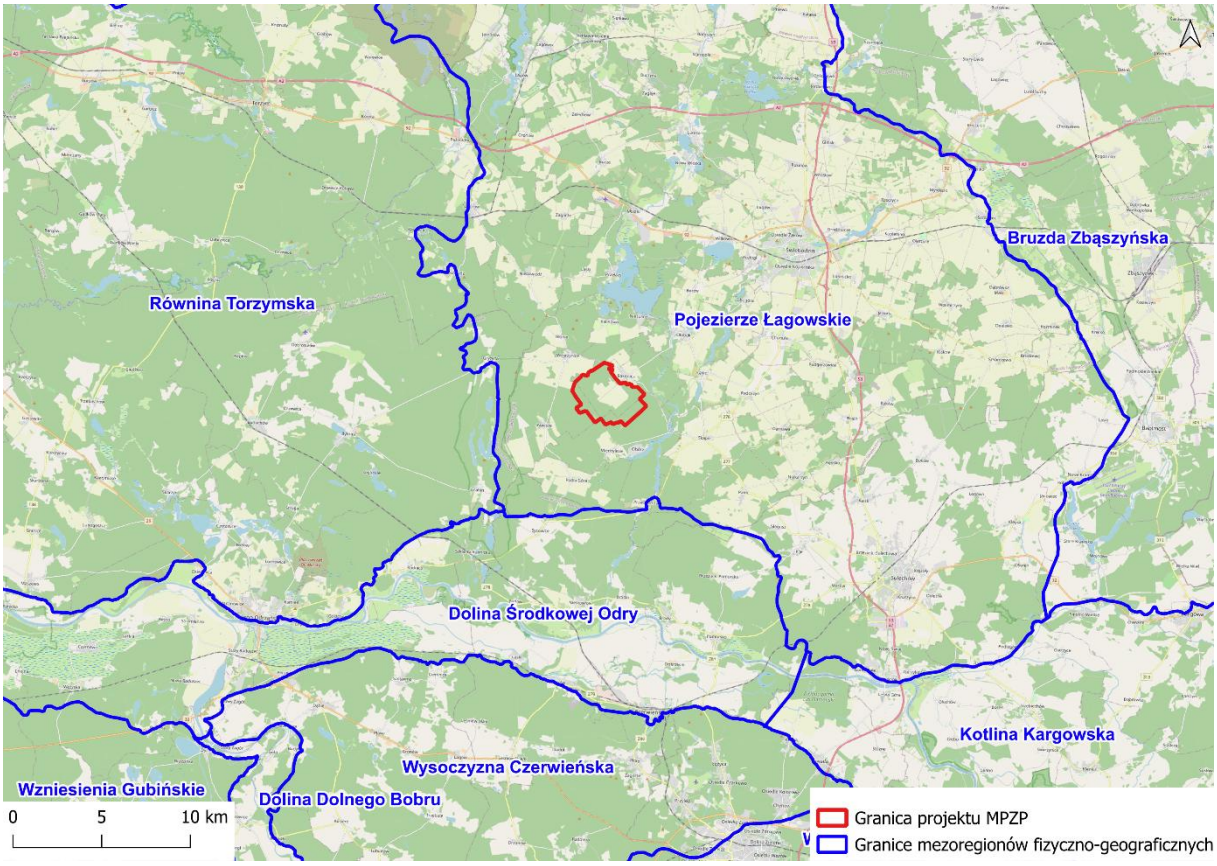

Rysunek 3. Położenie projektowanego MPZP na tle granic mezoregionów fizycznogeograficznych (źródło: opracowanie własne na podstawie Richling A. i in. (red.) 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski)

5.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby, złoża i tereny górnicze

Teren gminy Skąpe ma charakter lekko falisty do pagórkowatego, z wyraźnym piętnem działalności lądolodu skandynawskiego. W krajobrazie dominują wysoczyzny morenowe – są to obszary wzniesione, ukształtowane przez materiał naniesiony przez lądolód. Znajdują się głównie w centralnej i południowej części gminy. Obszar projektu MPZP znajduje się w obrębie wysoczyzny, natomiast jego ukształtowanie powierzchni terenu jest stosunkowo płaskie.

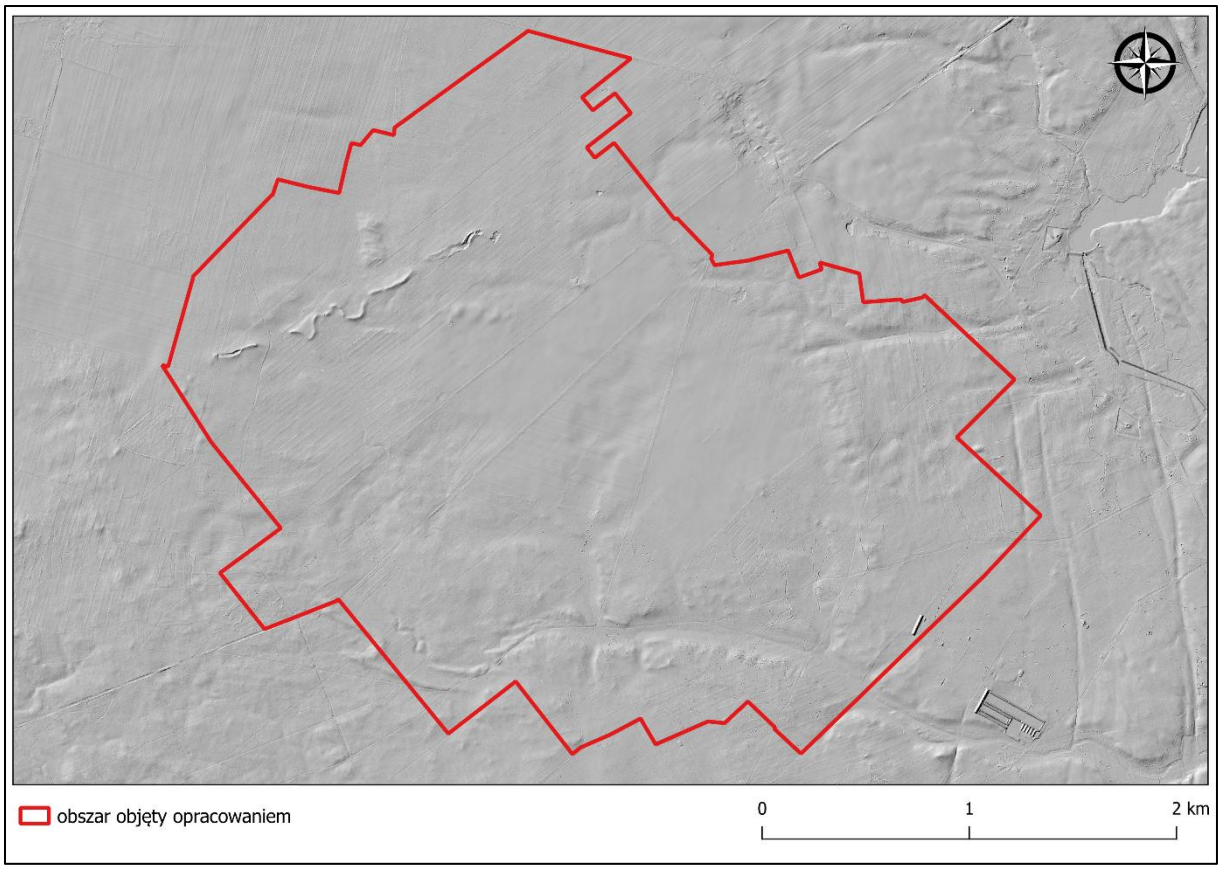

Rysunek 4. Obszar projektu na podkładzie mapy cieniowania w siatce 1x1 m (źródło: opracowanie własne na podstawie usługi LiDAR, geoportal.gov.pl)

Gmina leży w obrębie Niżu Polskiego, w części, gdzie dominują osady czwartorzędowe o genezie glacjalnej i fluwioglacjalnej: osady polodowcowe głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe, iły oraz muły – są to pozostałości działalności lodowca skandynawskiego podczas zlodowacenia bałtyckiego) oraz osady fluwioglacjalne (żwiry i piaski rzeczne przetransportowane przez wody roztopowe, często tworzące rozległe stożki sandrowe). Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski w skali 1:50.000 (arkusze Toporów 501 i Czerwieńsk 527) dominującym utworem powierzchniowym w granicach projektu są piaski i żwiry wodnolodowcowe (osady wodnolodowcowe – fluwioglacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe) oraz piaski i żwiry lodowcowe na piaskach i żwirach wodnolodowcowych (osady lodowcowe – morenowe, glacjalne).

Na obszarze projektu występują gleby niskiej jakości, są to głównie gleby bielicowe i brunatne/płowe. Charakteryzują się niską zawartością próchnicy, małą zdolnością do zatrzymywania wody i składników odżywczych. W granicach obszaru objętego projektem MPZP w zakresie podlegania pod ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) gleby chronionych klas bonitacyjnych występują na bardzo małej powierzchni, zdecydowana większość gruntów rolnych należy do klas IV-VI.

Zgodnie z Systemem Ochrony Przeciwosuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego–Państwowego Instytutu Badawczego na obszarze projektu nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi.

Zgodnie z Systemem MIDAS Centralnej Bazy Danych Geologicznych na terenie projektu nie występują złoża kruszyw naturalnych oraz tereny i obszary górnicze.

5.3. Wody powierzchniowe, zagrożenie suszą i powodzią

Na obszarze projektu nie występują wody powierzchniowe stojące (stawy, oczka wodne, jeziora, zbiorniki zaporowe, torfowiska) i wody płynące (rzeki, strugi, strumienie). Brak jest tu również obszarów zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Obszar objęty projektem MPZP zlokalizowany jest na terenie dwóch zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych typu rzecznego: Ołobok do Świebodki z jez. Niesłysz i Wilkowskim RW60001015859 oraz Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry RW60001115899. Wskazane JCWP należą do regionu wodnego Środkowej Odry, obszar dorzecza Odry. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

Charakterystyka JCWP **Ołobok do Świebodki z jez. Niesłysz i Wilkowskim RW60001015859** (na podstawie Karty Charakterystyki JCWP, zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry):

- Typ JCWP: PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty.
- Rodzaj użytkowania: Tereny użytkowane rolniczo 59%, tereny leśne 39%, tereny zurbanizowane 3%.
- Status JCWP: SZCW - silnie zmieniona część wód.
- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny.
- Stan chemiczny: brak danych.
- Stan ogólny: brak możliwości określenia stanu.

Charakterystyka JCWP **Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry RW60001115899** (na podstawie Karty Charakterystyki JCWP, zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry):

- Typ JCWP: RzN – rzeka nizinna.
- Rodzaj użytkowania: Tereny użytkowane rolniczo 21%, tereny leśne 72%, tereny zurbanizowane 2%.
- Status JCWP: silnie zmieniona część wód.
- Stan/potencjał ekologiczny: dobry potencjał ekologiczny.
- Stan chemiczny: poniżej dobrego.
- Stan ogólny: zły stan wód.

Zgodnie z art. 56 Ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 r., celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

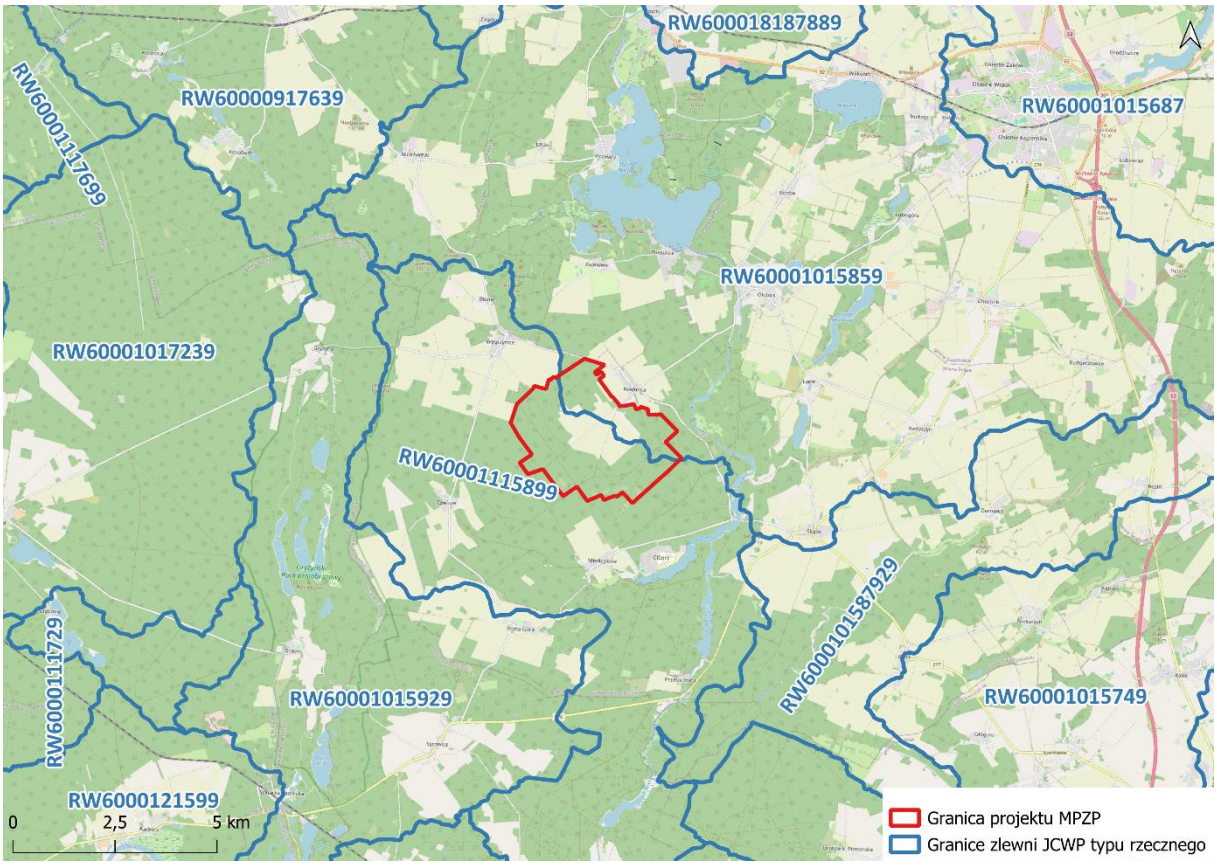

Rysunek 5.Położenie projektu MPZP na tle granic zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu ISOK – www.wody.isok.gov.pl)

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie *Planem przeciwdziałania skutkom suszy*, który przyjęty został Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., **zagrożenie suszą hydrologiczną obszaru projektu określone zostało jako średnie, zaś zagrożenie suszą atmosferyczną jako ekstremalne**. W Planie przeciwdziałania skutkom suszy określono, iż w celu przeciwdziałania skutkom suszy należy realizować działania wpływające zarówno na zabezpieczenie dostępu do wody przeznaczonej do spożycia i prowadzenia nawodnień, jak i poprzez zwiększenie odporności terenu na skutki suszy. Zwiększenie odporności terenu oznacza, iż dany teren ze względu na swoją specyfikę i wdrożone działania będzie reagował na suszę z opóźnieniem, bądź też skutki suszy na nim nie wystąpią. Należy również podejmować działania mające na celu ochronę ekosystemów wodnych (rzek, jezior, mokradeł) oraz obszarów leśnych i terenów zielonych.

5.4. Wody podziemne

Obszar projektu MPZP zlokalizowany jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW600068, region wodny Środkowej Odry w obszarze dorzecza Odry.

Charakterystyka **JCWPd PLGW600068** (na podstawie Karty Charakterystyki JCWPd, zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry):

- Stan ilościowy: dobry.
- Stan chemiczny: dobry.

- Stan JCWPd: dobry.
- Zidentyfikowane presje znaczące: pobór punktowy z ujęć wód podziemnych.
- Cele środowiskowe: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych: niezagrożona.

Zgodnie z art. 59 Ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 r., celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Zgodnie z monitoringiem jakości wód podziemnych, prowadzonym przez Inspekcję Ochrony Środowiska, zarówno stan chemiczny jak i ilościowy wód podziemnych należących do JCWPd PLGW600068 w latach 2012, 2016 i 2019 określono jako dobry (wyniki stanu JCWPd udostępnione online: https://mjwp.gios.gov.pl/).

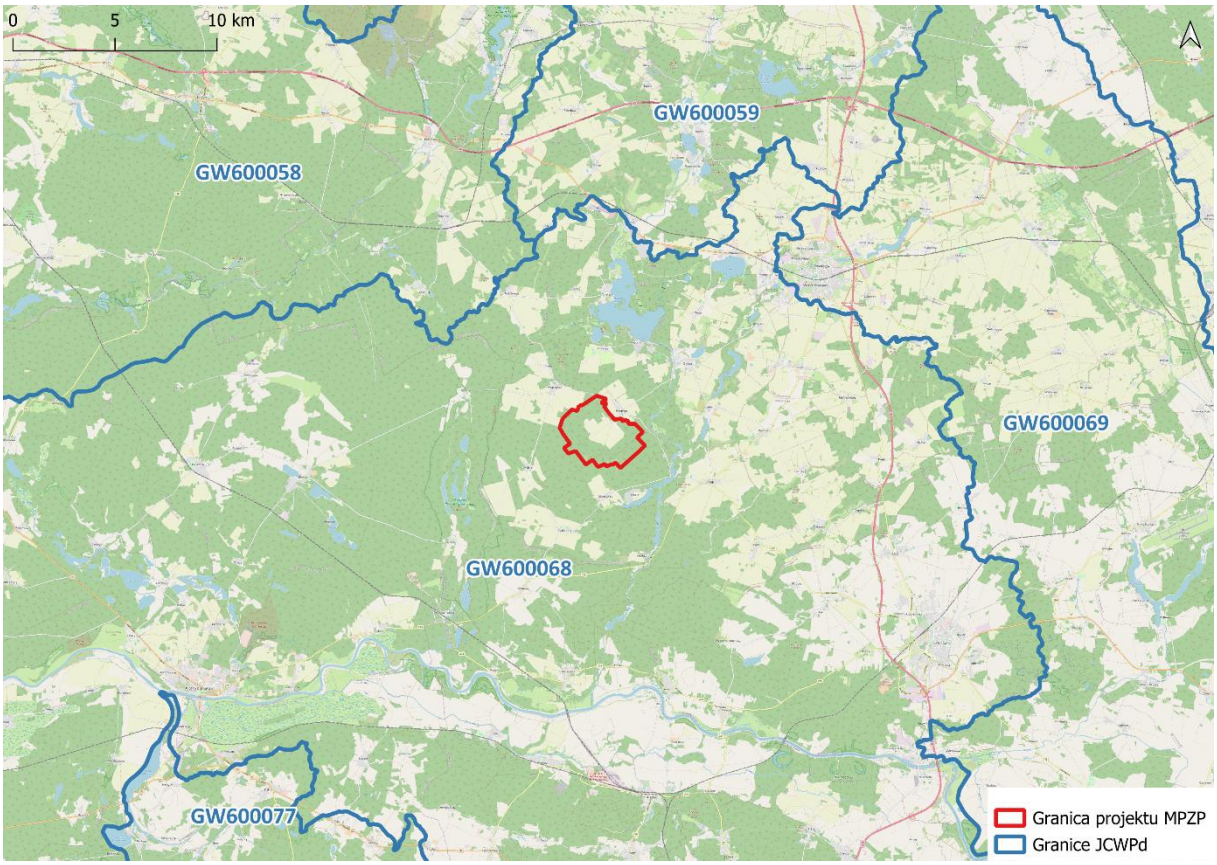

Rysunek 6.Położenie projektu MPZP na tle granic Jednolitych Części Wód Podziemnych (źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu ISOK – www.wody.isok.gov.pl)

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski – pierwszy poziom wodonośny – występowanie hydrodynamika, w obszarze projektu MPZP głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego waha się w przedziale 5-20 m. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski – główny poziom wodonośny,

wydajność potencjalna studni wierconych wynosi 10-30 m^3/h, zaś jakość wód podziemnych jest dobra, ale może być nietrwała, woda nie wymaga uzdatniania.

Obszar projektu nie leży w granicach występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

5.5. Warunki klimatyczne

Gmina Skąpe leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, który cechuje się zmiennością pogody oraz wpływami zarówno klimatu morskiego, jak i kontynentalnego.

1. Temperatura

Średnia roczna temperatura wynosi około 8–9°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą około 17–19°C. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, ze średnią temperaturą około –1 do –3°C. Zimy są stosunkowo łagodne, a lata umiarkowanie ciepłe.

2. Opady

Roczna suma opadów wynosi ok. 550–650 mm. Najwięcej opadów przypada na miesiące letnie, głównie czerwiec i lipiec. Najmniej deszczu występuje w lutym i marcu. Opady są równomiernie rozłożone w ciągu roku, ale z lekką przewagą miesięcy letnich.

3. Wiatr

Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, charakterystyczne dla regionu zachodniopomorskiego i lubuskiego. Prędkość wiatru jest umiarkowana, a większe porywy występują głównie jesienią i zimą.

4. Pokrywa śnieżna

Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez krótki czas – średnio kilkanaście dni w roku. Zimy są raczej bezśnieżne lub z przelotnymi opadami śniegu.

5. Nasłonecznienie

Gmina Skąpe otrzymuje przeciętnie około 1600 godzin słonecznych w ciągu roku. Najwięcej dni słonecznych przypada na późną wiosnę i lato.

***

W kontekście celu projektu planu, jakim jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych, **najważniejszym czynnikiem klimatycznym pozostaje wietrzność**.

Rozkład wietrzności Polski związany jest przede wszystkim z ukształtowaniem terenu (wyżyny, niziny, kotliny, góry), a także z wpływem akwenu Morza Bałtyckiego. Prędkość wiatru podlega również zmiennościom sezonowym. Najbardziej wietrznymi regionami Polski są obszary górskie, wybrzeże i jej północnowschodnie tereny, co związane jest z różnicą ciśnienia atmosferycznego. Wysokie wartości dla prędkości wiatru notuje się w centralnej Polsce, co spowodowane jest brakiem naturalnych barier hamujących prędkość. Najmniej korzystne warunki wietrzne kształtują się u podnóży gór i tam osiągana jest najmniejsza prędkość wiatru (ponieważ najczęstszymi wiatrami wiejącymi w Polsce są masy powietrza z kierunku zachodniego, więc są one osłabiane przez masywy górskie Sudetów i Karpat), w północno- zachodniej części Polski oraz na wschodniej granicy kraju (rejony charakteryzujące się

znaczną lesistością). W Polsce średnia roczna prędkość wiatru wynosi przeważnie w granicach 3-4 m/s. Największe prędkości występują późną jesienią, zimą i wczesną wiosną, najmniejsze natomiast latem i wczesną jesienią. Przeciętna elektrownia wiatrowa potrzebuje zasilania wiatrem o prędkości minimum 2,5-3 m/s, jednak najkorzystniejsze prędkości wyrażone są w przedziale 6-8 m/s (Mapa wietrzności Polski, Projekt Czysta Energia, Dygulska A., Perlańska E., 2015). Warunki wietrzności dla celów energetycznych w Polsce określa się jako średnie, ale na tyle duże, że stanowią potencjalnie wydajne źródło energii odnawialnej. Obszar przedmiotowego projektu znajduje się w rejonie przeciętnych/korzystnych warunków wiatrowych (rysunek 7 i 8), niemiej wskazuje się, iż prezentowane dane mają charakter ogólny i charakteryzują się niską rozdzielczością, ponadto zrealizowane zostały na podstawie badań pochodzących ze stacji meteorologicznych, gdzie wysokość masztów pomiarowych zazwyczaj nie przekracza 12 m nad poziomem terenu. Niezależnie od ogólnych charakterystyk, każda lokalizacja wymaga szczegółowych, zazwyczaj rocznych badań siły wiatru i liczby dni wietrznych. Dane zebrane w konkretnej lokalizacji przesądzają o rozpoczęciu inwestycji lub jej zaniechaniu.

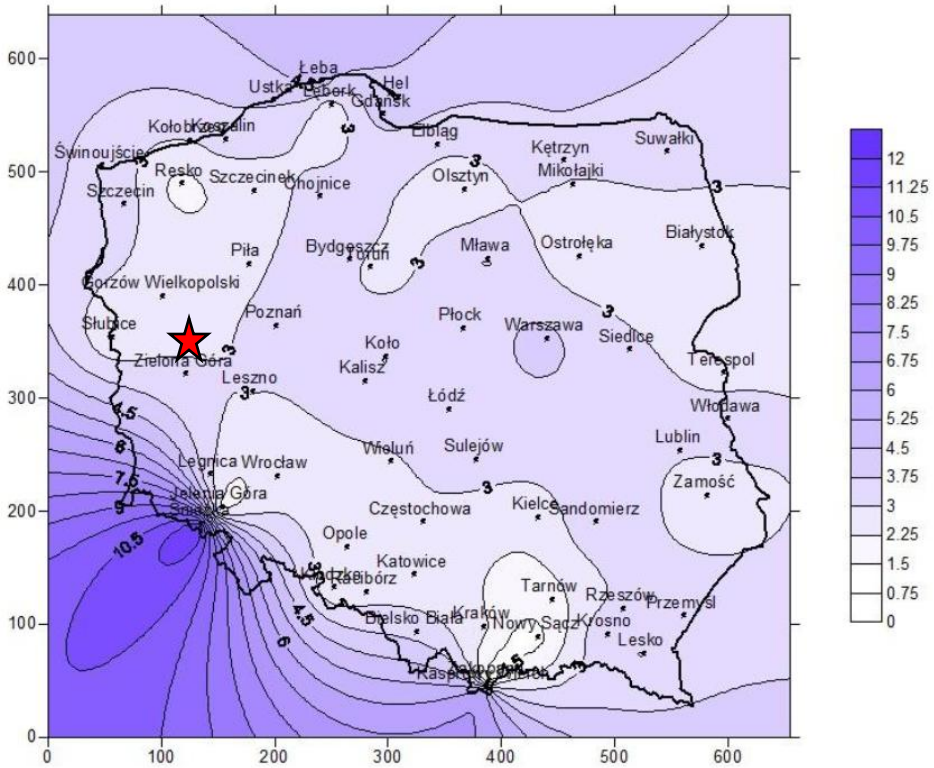

Rysunek 7. Roczna mapa wietrzności Polski w m/s, dane na podstawie pomiarów ze stacji meteorologicznych. Orientacyjną lokalizację projektu oznaczono gwiazdką
(źródło: Mapa wietrzności Polski, Projekt Czysta Energia, Dygulska A., Perlańska E., 2015)

Rysunek 8. Podział Polski na strefy pod względem pozyskiwania wiatru na cele energetyczne. Orientacyjną lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką (źródło: IMiGW)

5.6. Świat roślinny i siedliska przyrodnicze Natura 2000

W granicach projektu MPZP, zgodnie z potencjalną roślinnością naturalną Polski wg Matuszkiewicza (2008b), występować powinny następujące zbiorowiska:

- kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe *Pino-Quercetum (=Querco-Pinetum + Serratulo-Pinetum);*
- suboceaniczny bór sosnowy *Leucobryo-Pinetum.*

Roślinność potencjalną stanowi hipotetyczny stan roślinności, który zostałby osiągnięty, gdyby tendencje rozwojowe tkwiące w aktualnie istniejącej roślinności mogły zrealizować się natychmiast i bez ograniczeń. Osiągnięcie tego stanu mogłoby nastąpić tylko w warunkach całkowitego ustania obecnej działalności człowieka i niewystąpienia dodatkowych czynników naturalnych.

W granicach opracowania na znacznej powierzchni występuje bór sosnowy (bór mieszany świeży według klasyfikacji siedlisk leśnych w Polsce) o charakterze gospodarczym, pozostający w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin, budowany przez drzewa w klasie wieku od kilkuletnich nasadzeń do 86 lat. Nasadzenia sosny uzupełnione są głównie na okrajkach gatunkami liściastymi, takimi jak brzoza brodawkowata, buk pospolity, dąb szypułkowy, klon zwyczajny, w niższym piętrze zaś w miejscach szczególnie prześwietlonych występują krzewy takie jak leszczyna, głogi, bez czarny, czeremcha w formie krzewiastej.

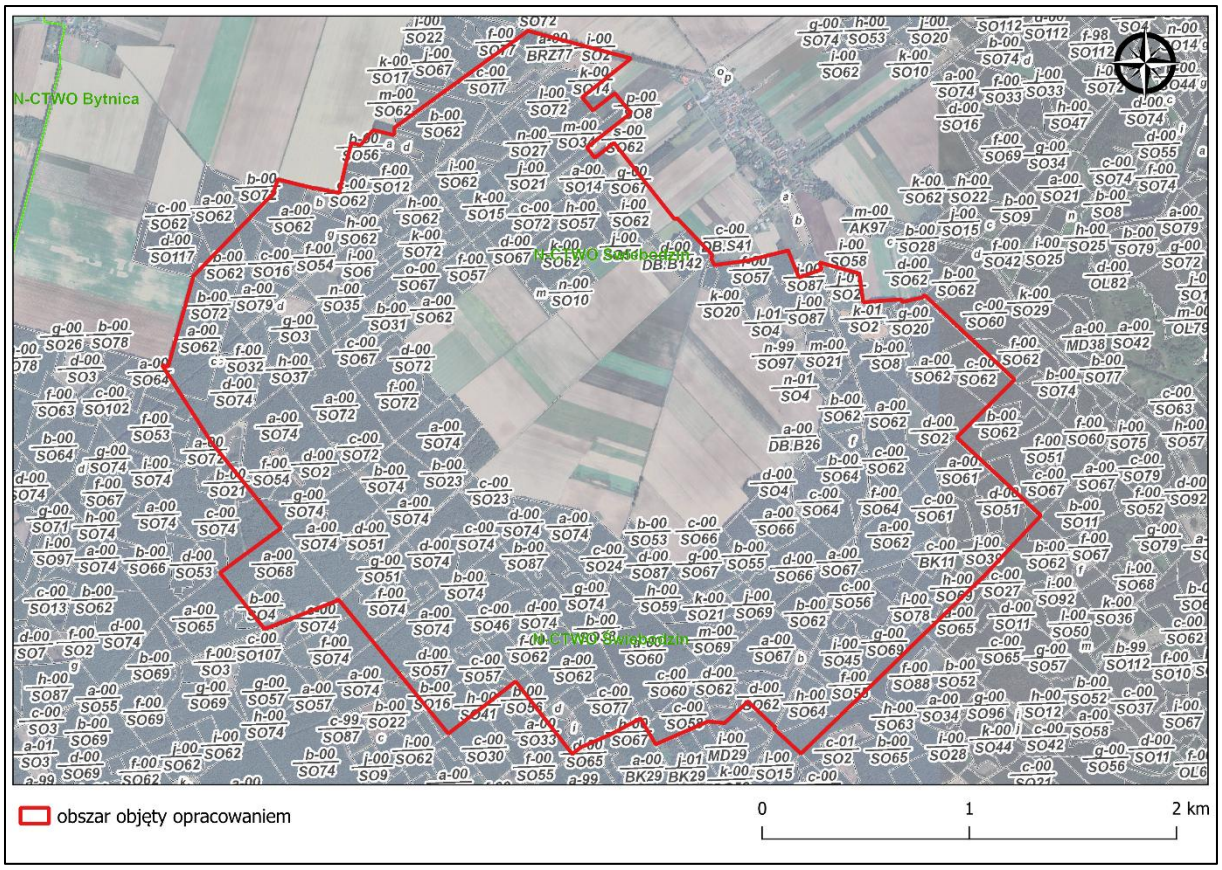

Rysunek 9.Drzewostan w granicach projektu MPZP
(źródło: Bank Danych o Lasach, opracowanie własne)

Mniejszą część obszaru projektu stanowią obecnie otoczone lasem grunty orne, w obrębie których występują monokultury gatunków uprawnych. **Obszar opracowania jest bardzo mało urozmaicony pod kątem występowania w jego granicach zbiorowisk roślinnych.** Również w obrębie gruntów ornych brak jest skupisk zadrzewień śródpolnych, większych płatów nieużytków z naturalną roślinnością, czy też roślinności przywodnej (brak jest wód powierzchniowych w granicach opracowania). Występują tu jedynie pojedyncze drzewa i drobne zakrzaczenia na miedzach i wzdłuż polnych dróg, z gatunkami takimi jak dzika grusza, dąb błotny, bez czarny, czeremcha, samosiewy sosny i płaty żarnowca miotlastego.

Grunty orne występujące w granicach projektu to monokultury gatunków uprawnych z domieszką chwastów segetalnych, występujących głównie na okrajkach. Na małych obszarach nieużytków i w wąskich pasach wzdłuż dróg gruntowych występują zbiorowiska klasy *Stellarietea mediae* (zbiorowiska pól uprawnych i terenów ruderalnych) i klasy *Artemisietea vulgaris* (zbiorowiska roślin wieloletnich na terenach ruderalnych). Gatunki tu występujące stanowią kombinację taksonów łąkowych, ruderlanych i chwastów segetalnych – są to zbiorowiska pospolite na terenie kraju.

Poniższe fotografie przedstawiają szatę roślinną na terenie projektu MPZP.

Zdjęcie 1.Szata roślinna w obszarze opracowania(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 2.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 3. Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 4. Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 5.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 6.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 7.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 8. Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 9.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

Zdjęcie 10.Szata roślinna w obszarze opracowania
(źródło: archiwum własne)

5.7. Świat zwierzęcy

5.7.1. Ornitofauna

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowany został w obszarze projektu roczny monitoring przedrealizacyjny ptaków, którego wyniki zawarto w opracowaniu pn. *Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025). Monitoring ptaków prowadzony był w okresie 11.2023 r. – 12.2024 r. W niniejszym rozdziale powołano się na wyniki rzeczonego monitoringu.

Poniższa tabela przedstawia wszystkie stwierdzone gatunki ptaków zinwentaryzowane w module „Cenzus lęgowych gatunków ptaków" w buforze 500 m od obszaru planowanego posadowienia turbin, tj. obszaru gruntów rolnych, położonych w centralnej części projektu planu.

Tabela 1 Liczebność i zagęszczenie ptaków lęgowych w odległość do 500 m wokół turbin (źródło: Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025)

Nazwa polska	Liczba par	Zagęszczenie (par/1km2)	Średnie przeciętne zagęszczenie krajowe (par/1km2)	Przeciętne zagęszczenie krajowe (par/1km2)	Liczebność krajowej populacji (par lęgowych)
skowronek	30	11,36	23,3	22,8–24,2	7000000
zięba	16	6,06	16,3	15,6-17	4 856 000–5 301 000
potrzeszcz	7	2,65	2,82	2,60–3,05	880 000

pliszka żółta	7	2,65	4,67	4,41–4,95	1 375 000–1 543 000
bogatka	7	2,65	7,95	7,51–8,42	2 343 000–2 625 000
grzywacz	6	2,27	Brak danych	Brak danych	895 000
kos	4	1,52	4,62	4,38–4,88	1 365 000–1 522 000
gąsiorek	4	1,51	2,06	1,88–2,26	587 000–704 000
trznadel	4	1,52	7,94	7,69–8,21	2 397 000–2 561 000
dzięcioł duży	4	1,52	1,98	1,85–2,11	578 000–658 000
sosnówka	3	1,14	1,42	1,25–1,61	390 000–502 000
oknówka	3	1,14	1,57	1,35–1,82	422 000–569 000
szpak	2	0,76	6,87	6,25-7,54	1 949 000–2 353 000
kapturka	2	0,76	6,9	6,31–7,55	1 967 000–2 355 000
wilga	1	0,38	0,76	0,70–0,83	220 000–258 000
sierpówka	1	0,38	2,32	2,15–2,50	672 000–778 000
pierwiosnek	1	0,38	4,67	4,43–4,92	1 383 000–1 534 000
srokosz	1	0,38	0,15	0,12–0,18	37 900–55 200
kląskawka	1	0,38	0,41	0,34–0,50	106 000–155 000
szczygieł	1	0,38	2,45	2,23-2,69	695 000–840 000
pliszka siwa	1	0,38	2,28	2,04–2,54	636 000–794 000
lerka	1	0,38	0,65	0,58–0,74	180 000–231 000
rudzik	1	0,38	3,75	3,50–4,01	1 092 000–1 251 000
kwiczoł	1	0,38	2,86	2,66–3,07	829 000–959 000
mazurek	1	0,38	4,18	3,84–4,56	1 197 000–1 423 000
zniczek	1	0,38	0,56	0,41–0,76	129 000–238 000
piecuszek	1	0,38	Brak danych	Brak danych	2 939 000 – 3 311 000

Zgodnie z *Raportem ornitologicznym dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* na terenie planowanej inwestycji stwierdzono 30 gatunków ptaków lęgowych. Najliczniej reprezentowane są gatunki pospolite dla krajobrazu rolniczego, takie jak skowronek, zięba, potrzeszcz, pliszka żółta czy bogatka. Najczęściej odnotowany gatunek – 30 par (11,36 par/km²), co stanowi wynik wyraźnie niższy niż przeciętne zagęszczenie krajowe (22,8–24,2 par/km²). Ze względu na bardzo dużą populację krajową (ok. 7 mln par) lokalna liczebność nie ma istotnego znaczenia dla stanu ochrony gatunku. Większość pozostałych gatunków (m.in. zięba, bogatka, kos, trznadel) występowała w zagęszczeniach niższych niż średnie krajowe. Oznacza to, że teren nie stanowi szczególnie bogatego siedliska ptaków, lecz odpowiada typowemu krajobrazowi rolniczemu. Stwierdzono również obecność gatunków o mniejszych populacjach krajowych, jak gąsiorek (4 pary), kląskawka, lerka, zniczek oraz srokosz (1 para). Warto podkreślić, że srokosz nie jest gatunkiem zagrożonym ani wymienionym na listach gatunków kluczowych w kontekście inwestycji w farmy wiatrowe, dlatego jego obecność na tym terenie nie stanowi czynnika ograniczającego realizację przedsięwzięcia. Obszar cechuje się dominacją ptaków pospolitych, występujących w zagęszczeniach niższych niż średnie krajowe. Gatunki bardziej wrażliwe (gąsiorek, srokosz) występują w niewielkiej liczbie. Obecność srokosza, mimo iż formalnie podnosi wskaźnik zagęszczenia, nie wpływa na ocenę ryzyka, gdyż gatunek ten nie jest zagrożony w skali kraju i nie znajduje się w grupie szczególnie narażonej na oddziaływanie turbin wiatrowych.

Planowana inwestycja nie będzie stanowiła zagrożenia dla lokalnej populacji srokosza ani innych stwierdzonych gatunków ptaków.

Zgodnie z *Raportem ornitologicznym dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* najbliższa strefa ochrony gatunku strefowego[2] znajduje się ponad 5 km od planowanej inwestycji przy miejscowości Przytocznica (gatunek Bielik). W południowej części opracowanie w odległości około 6 km od planowanej inwestycji za miejscowością Podła Góra znajduje się strefa ochrony Bociana czarnego. W południowo zachodniej części opracowania około 10 km od planowanej inwestycji znajduje się strefa ochrony Bociana czarnego i Bielika przy miejscowości Szklarka Radnicka. W Gryżyńskim Parku Krajobrazowym około 7 km na zachód od inwestycji znajduje się strefa ochrony Bielika. W północnej części opracowania przy jeziorze Niesłysz znajduje się strefa ochrony Kani czarnej, Bielika, Kani rudej w oddaleniu około 5-6 km. W oddaleniu około 10 km od planowanej inwestycji na północ znajduje się strefa ochrony Orlika krzykliwego, przy kanale Niesulickim. Około 8 km od inwestycji na wschód, między miejscowością Skąpe, Darnawa, Pałck znajduje się strefa ochrony Kani rudej i Bielika.

Zgodnie *Raportem ornitologicznym dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* na obszarze objętym opracowaniem nie zaobserwowano wyraźnych, lokalnych szlaków migracyjnych, ani zgrupowań awifauny. Zwierzęta występujące na terenie planowanej inwestycji poruszały się w sposób nieskoordynowany, co uniemożliwiło wyznaczenie konkretnych tras migracyjnych.

Obszar planowanej farmy, jak i bufor w ciągu całego cyklu badań monitoringowych nie był miejscem lokalizacji dużych koncentracji ptaków. Struktura przestrzenna, w tym struktura i wielkość upraw rolnych, nie sprzyja koczowaniu paków blaszkodziobych czy żurawi. Brak jest pól kukurydzy, ścierniska. Centralne obszary farmy zajmują uprawy zbóż. W trakcie badań w obszarze zanotowano jedynie pomniejsze koncentracje kruków, drobnych ptaków wróblowych, szpaków, wobec czego lokalizacja turbin w obecnych miejscach nie powinna mieć istotnego wpływu na ptaki w kontekście ich koncentracji.

5.7.2. Chiropterofauna

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowany został w obszarze projektu monitoring przedrealizacyjny nietoperzy, którego wyniki zawarto w opracowaniu pn. *Raport chiropterologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025). Monitoring nietoperzy prowadzony był w okresach 02.2024 r. – 11.2024 r. oraz 04.2025 r. – 06.2025 r. W niniejszym rozdziale powołano się na wyniki rzeczonego monitoringu.

Zgodnie z *Raportem chiropterologicznym dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* na badanym obszarze stwierdzono łącznie 9 gatunków nietoperzy: Karlik malutki, Karlik spp., Mroczek późny, Borowiec wielki, Mopek zachodni, Nocek rudy, Mroczak posrebrzany, Mroczek pozłocisty, Karlik większy, Nocek duży.

[2] Zgodnie z pismem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27.06.2025, znak: WOIŚ.402.181.2025.JM, będącym odpowiedzią na Wniosek o udostępnieniu informacji o środowisku

Spośród stwierdzonych gatunków nietoperzy najwyższy udział w chiropterofaunie badanego obszaru miał karlik malutki, osiągał bowiem 63% aktywności jaką zarejestrowano w badanym krajobrazie. Eudominantą był także Karlik spp. (12%), Mroczek późny (11%), Borowiec wielki (10%). Subrecedentami był Mopek zachodni (0,6%), Nocek rudy (0,3%), Mroczak posrebrzany (0.2%), Mroczek pozłocisty (0,2%), Karlik większy (0.2%), Nocek duży (0,1%).

Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (bardzo wysoki), na podstawie „wytycznych" (Andrzej Kepel, 2013) był notowany: Borowiec wielki, Mroczak posrebrzany oraz Karlik większy. Zaklasyfikowane do stopnia zagrożenia wysokiego były notowane następujące gatunki: karlik spp., Karlik malutki.

W ramach modułu badawczego odnotowano 2 gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG, 1992): Mopek zachodni, Nocek duży. Oba gatunki mają niski stopień zagrożenia śmiertelnością.

W okresie jesiennej wędrówki nietoperzy na terenie planowanej inwestycji odnotowano 72 jednostki aktywności (przelotów) nietoperzy, w tym 24 sekwencji sygnałów dłuższych niż 5 sekund. Karlika malutkiego notowano w 67% przelotów, zaś borowca wielkiego odnotowano w 11% aktywności całkowitej. Karlika malutkiego odnotowano w 5% aktywności. Pozostałe zarejestrowane taksony notowano poniżej 4% całości głosów.

W lutym 2024 przeprowadzono dwie kontrole zimowisk nietoperzy. Teren potencjalnego zimowiska obejmował bufor 3 km. Obszar ten uwzględniał głównie lasy iglaste stąd typowane były dziuple drzew, budki dla ptaków, ubytki kominowe, rany mrozowe, aleje drzew oraz obiekty militarne. W kilkunastu sprawdzonych obiektach i różnego rodzaju potencjalnych schronieniach, nie stwierdzono zimujących nietoperzy, ani śladów ich obecności, np. w postaci guano.

Z analizy struktury ekologicznej chiropterofauny wynika, że na badanym obszarze współwystępują 3 grupy ekologiczne nietoperzy. W okolicy planowanych turbin stwierdzano gatunki, które zasiedlają środowiska synantropijne. Wyraźnie dominuje grupa gatunków związanych z szerokim spektrum preferencji ekologicznych, a więc gatunki leśno-synantropijne, które są bardzo plastyczne pod względem wyboru kryjówek służących do rozrodu.

5.7.3. Pozostałe gromady zwierząt

Skład gatunkowy świata zwierzęco występującego w granicach opracowania odzwierciedlał będzie obecne zagospodarowanie obszaru projektu. Występować będą tu przede wszystkim gatunki związane z krajobrazem rolniczym i leśnym.

W przypadku ssaków wymienić tu można pospolite gatunki kopytne takie jak sarna europejska *Capreolus capreolus,* jeleń szlachetny *Cervus elaphus* i dzik *Sus scrofa*, liczne gryzonie i polujące na nie łasicowate, takie jak kuna leśna *Martes martes*, tchórz *Mustela putorius*, łasica *Mustela nivalis*. Występować tu może zając szarak *Lepus europaeus*, kret *Talpa europaea*, jeż *Erinaceus europaeus* oraz drapieżniki takie jak lis *Vulpes vulpes*, jenot *Nyctereutes procyonoides* i borsuk *Meles meles*. Z uwagi na brak cieków i wód powierzchniowych nie przewiduje się występowania ssaków związanych ze środowiskiem wodnym, takich jak np. bóbr *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, karczownik ziemnowodny *Arvicola amphibius*, piżmak *Ondatra zibethicus.*

Obszar projektu atrakcyjny jest rownież dla płazów, takich jak traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris* (formy lądowe), ropucha szara *Bufo bufo*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba moczarowa *Rana arvalis*. Obszar projektu atrakcyjny jest również dla gadów takich jak jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Zootoca vivipara,* padalec *Anguis fragilis,* zaskroniec *Natrix natrix*.

5.8. Obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody

W granicach obszaru projektu MPZP nie występują pomniki przyrody, ani też obszarowe formy ochrony przyrody, objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). Nie znajdują się tu również proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody.

W promieniu 10 km od granic projektu znajdują się następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

- Gryżyński Park Krajobrazowy, położny w odległości ok. 2,7 km od granic projektu (otulina położona w odległości ok. 0,9 km od granic projektu);
- Obszar chronionego krajobrazu Rynna Paklicy i Ołoboku, położny w odległości ok. 0,3 km od granic projektu;
- Obszar chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką, położny w odległości ok. 3,1 km od granic projektu;
- Obszar chronionego krajobrazu Krośnieńska Dolina Odry, położny w odległości ok. 9,8 km od granic projektu;
- SOO Natura 2000 Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach PLH080035, położny w odległości ok. 2,1 km od granic projektu;
- SOO Natura 2000 Rynna Gryżyny PLH080067, położny w odległości ok. 4,4 km od granic projektu;
- SOO Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037, położny w odległości ok. 9,8 km od granic projektu;
- Użytki ekologiczne Gryżyńskie Szuwary, Bagno Żurawinowe, Gryżyński Wąwóz, Szlak Wydry, Dolina Słomki, Jezioro Księżno, Leśny Wodopój, Bagno w Olszynach, W Dolinie Jabłonnej, Rozlewiska Gryżyny, położone w odległości w zakresie od 4,6 do 10 km od granicy projektu.

Poniższa rycina przedstawia położenie projektu na tle najbliżej zlokalizowanych form ochrony przyrody.

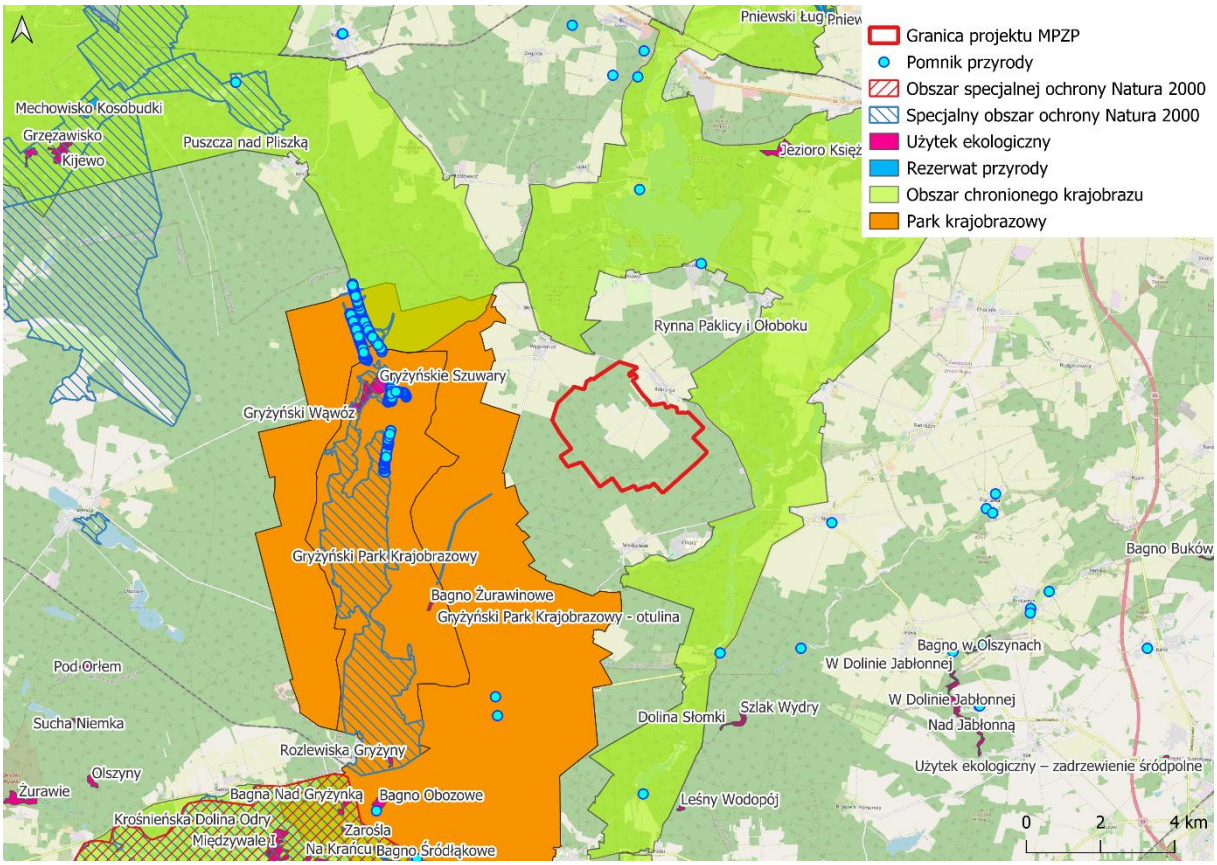

Rysunek 10.Lokalizacja obszaru objętego projektem MPZP na tle form ochrony przyrody (źródło: opracowanie własne na podstawie geoserwisu GDOŚ na podkładzie OSM)

5.9. Sieci i korytarze ekologiczne

W świetle obowiązujących aktów prawnych oraz zasad postępowania w ramach oceny oddziaływania na środowisko, korytarze ekologiczne nie stanowią wyodrębnionej wprost kategorii terenów objętych formalną ochroną prawną. Ich znaczenie wynika jednak z ogólnych regulacji dotyczących ochrony przyrody i konieczności zachowania spójności sieci Natura 2000.

Według definicji zamieszczonej w Ustawie o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Przepisy prawne dotyczące korytarzy ekologicznych odnoszą się jedynie do:

- obszarów chronionego krajobrazu, które mogą zostać wyznaczone dla terenów pełniących funkcję korytarzy ekologicznych,
- utrzymania korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 jako jednej z propozycji działań ochronnych wymienionych w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2016 r. o ochronie przyrody, mających na celu utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych została opracowana przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. W 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu

ze środków EEA/EOG) Zakład opracował kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej. Głównym założeniem projektu było opracowanie mapy korytarzy przeznaczonych dla jak największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza chronione w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych. **Wskazuje się, iż obszar projektu położony jest w obrębie korytarza GKZ-1 Puszcza Lubuska, wchodzącego w skład rzeczonej sieci korytarzy ekologicznych.**

Rozmieszczenie korytarzy ekologicznych z 2011 r. względem obszaru projektu planu przedstawiono na poniższej rycinie.

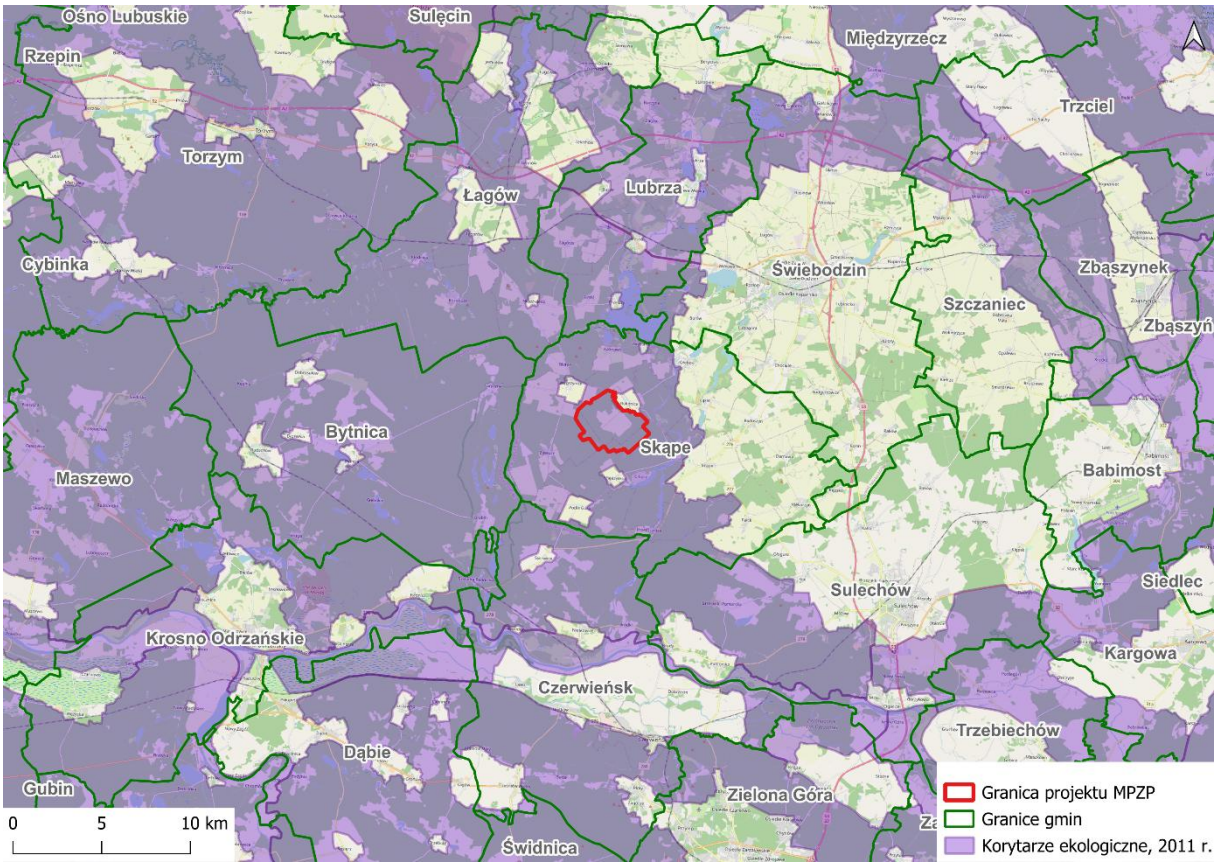

Rysunek 11.Położenie projektu MPZP na tle sieci korytarzy ekologicznych, opracowanej przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży w 2011 r.(źródło: opracowanie własne na podstawie dostępu online do Mapy korytarzy ekologicznych [https://mapa.korytarze.pl/])

5.10. Dobra materialne i dobra kultury

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują uwarunkowania wymagające ustaleń w zakresie zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

5.11. Grunty podlegające ochronie

W granicach obszaru objętego projektem MPZP w zakresie podlegania pod ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) na znacznej jego powierzchni występują chronione grunty leśne. Zgodnie z projektem planu wszystkie te grunty znajdują się na terenach o przeznaczeniu L – tereny lasu.

Na obszarze projektu występują gleby niskiej jakości, są to głównie gleby bielicowe i brunatne/płowe. W granicach obszaru objętego projektem MPZP w zakresie podlegania pod ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) gleby chronionych klas bonitacyjnych występują na bardzo małej powierzchni, zdecydowana większość gruntów rolnych należy do klas IV-VI. Chronione grunty rolne zgodnie z projektem położone są na terenach RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy oraz PEW– tereny elektrowni wiatrowej. W przypadku gdy ostateczna lokalizacja wież elektrowni wiatrowych lub infrastruktury kolidowała będzie z rzeczonymi gruntami objętymi ochroną konieczne będzie uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na odrolnienie.

5.12. Jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Skąpe to obszar o niskiej gęstości zaludnienia, z dominującą funkcją rolniczą i leśną. Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie, leśnictwie oraz turystyce, a niski rozwój przemysłu pozwala na zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w których są wbudowane. Do ogrzewania stosuje się paliwa stałe i gaz sieciowy.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Skąpe są:

1. źródła komunalno-bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe.
2. źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki.
3. źródła przemysłowe – pochodzące z procesów produkcyjnych (z uwagi na rolniczo-leśny charakter gminy źródła te nie wykazują znaczącego oddziaływania).
4. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu.

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie lubuskim* – raport wojewódzki za rok 2023 (GIOŚ RWMŚ w Zielonej Górze, 2024 r.) ocena jakości powietrza za rok 2023 wykazała poprawę jakości powietrza w województwie lubuskim w porównaniu z rokiem 2022. W roku 2023 na całym obszarze województwa lubuskiego dotrzymany został poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10, który w latach wcześniejszych był przekraczany.

We wszystkich strefach województwa lubuskiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia jaki i w celu

ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem spoza granic województwa i kraju mas powietrza zanieczyszczonych ozonem.

Poprawa jakości powietrza w roku 2023 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza oraz korzystnych warunków meteorologicznych, skutkujących m.in. zmniejszoną emisją zanieczyszczeń z ogrzewania domów i mieszkań w okresie jesienno-zimowym.

W kontekście granic obszaru opracowania źródłami zanieczyszczenia powietrza (emisja niska z gospodarstw domowych) pozostaje zabudowa najbliżej położonej miejscowości, tj. Rokitnice. Obszar projektu, z uwagi na swoje położenie geograficzne i krajobraz, w którym brak jest elementów mogących wpływać negatywnie na wymianę mas powietrza, nie jest narażony na koncentrację zanieczyszczeń w powietrzu. Wyższe stężenie pyłów zawieszonych w powietrzu może występować w okresie zimowym oraz w godzinach porannych i wieczornych, co jest związane ze zwiększonym ruchem pojazdów, ogrzewaniem gospodarstw domowych i warunkami pogodowymi (zimowa inwersja temperaturowa).

5.13. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny stanowi zespół zjawisk akustycznych występujących na danym obszarze, kształtowany przez różnego rodzaju źródła. Hałas jest jednym z podstawowych czynników wpływających na kształtowanie klimatu akustycznego. Wyróżnia się różne rodzaje pochodzenia hałasu. Do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas przemysłowy, pochodzący z instalacji i urządzeń oraz hałas komunikacyjny – związany z transportem drogowo-samochodowym, kolejowym, lotniczym. Powszechnym, towarzyszącym człowiekowi rodzajem hałasu jest hałas komunalny, a także hałas związany ze środowiskiem pracy.

Zgodnie z definicją z Ustawy prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. to dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas o takiej częstotliwości stanowi uciążliwość w środowisku. Ww. Ustawa oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) regulują kwestie ochrony przed hałasem. Rozporządzenie wyznacza dopuszczalne poziomy hałasu, które dla poszczególnych inwestycji na określonych obszarach ochrony akustycznej nie mogą zostać przekroczone.

W granicach obszaru objętego planem nie występują tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których ustala się sposób klasyfikacji terenów pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu, o których mowa w przepisach wykonawczych regulujących dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

Dla analizowanego obszaru projektu brak jest kompleksowych pomiarów dokumentujących poziom natężenia hałasu, zarówno ze źródeł punktowych, jak i z tras komunikacyjnych.

Z uwagi na położenie obszaru projektu MPZP w rolniczo-leśnym krajobrazie oraz brak występowania obszarów zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej, obszar nie jest narażony na występowanie silnych oddziaływań akustycznych o charakterze komunalnym. W obszarze projektu nie występują również źródła hałasu przemysłowego i pochodzącego z instalacji, takie jak np. elektronie wiatrowe.

W kontekście oddziaływań akustycznych pochodzących z komunikacji w obszarze brak jest dróg wojewódzkich i krajowych, generujących największy hałas, nie występują tu także drogi powiatowe i gminne, a jedynie lokalne drogi gruntowe. Pomiary hałasu przeprowadza się w miejscach, gdzie wymagają tego strategiczne mapy hałasu, sporządzane co 5 lat dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców i głównych dróg o natężeniu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, a więc poza obszarem projektu MPZP.

5.14. Ochrona krajobrazu

W krajobrazie gminy Skąpe dominują wysoczyzny morenowe – są to obszary wzniesione, ukształtowane przez materiał naniesiony przez lądolód. Znajdują się głównie w centralnej i południowej części gminy, w tym w obszarze projektu MPZP. Chociaż ocena krajobrazu jest zadaniem obciążonym wysoką subiektywnością, ogólne walory krajobrazowe obszaru projektu uznać można za dobre, co wynika z dominacji terenów leśnych. Centralna część obszaru projektu, stanowiąca grunty orne niemal pozbawione elementów osnowy biologicznej, posiada niski walor krajobrazowy.

W granicach obszaru projektu MPZP nie występują formy ochrony przyrody powołane w celu ochrony krajobrazu, objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), nie znajdują się tu również proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody.

Część obszaru objętego projektem, stanowiąca tereny leśne otaczające rolniczo zagospodarowanie centrum obszaru projektu, zlokalizowana jest w granicach krajobrazu priorytetowego pod nazwą „Bory Pojezierza Lubuskiego" (nr 1674) w podtypie „Leśne - z przewagą siedlisk borowych" (nr A3a), wykazanego w audycie krajobrazowym województwa lubuskiego (przyjętego uchwałą nr IV/66/2024 Sejmiku Województwa Lubuskiego dnia 28 października 2024 r.). Centralna część projektu, ustalająca tereny umożliwiające lokalizację elektrowni wiatrowych, znajduje się poza obszarem krajobrazu priorytetowego.

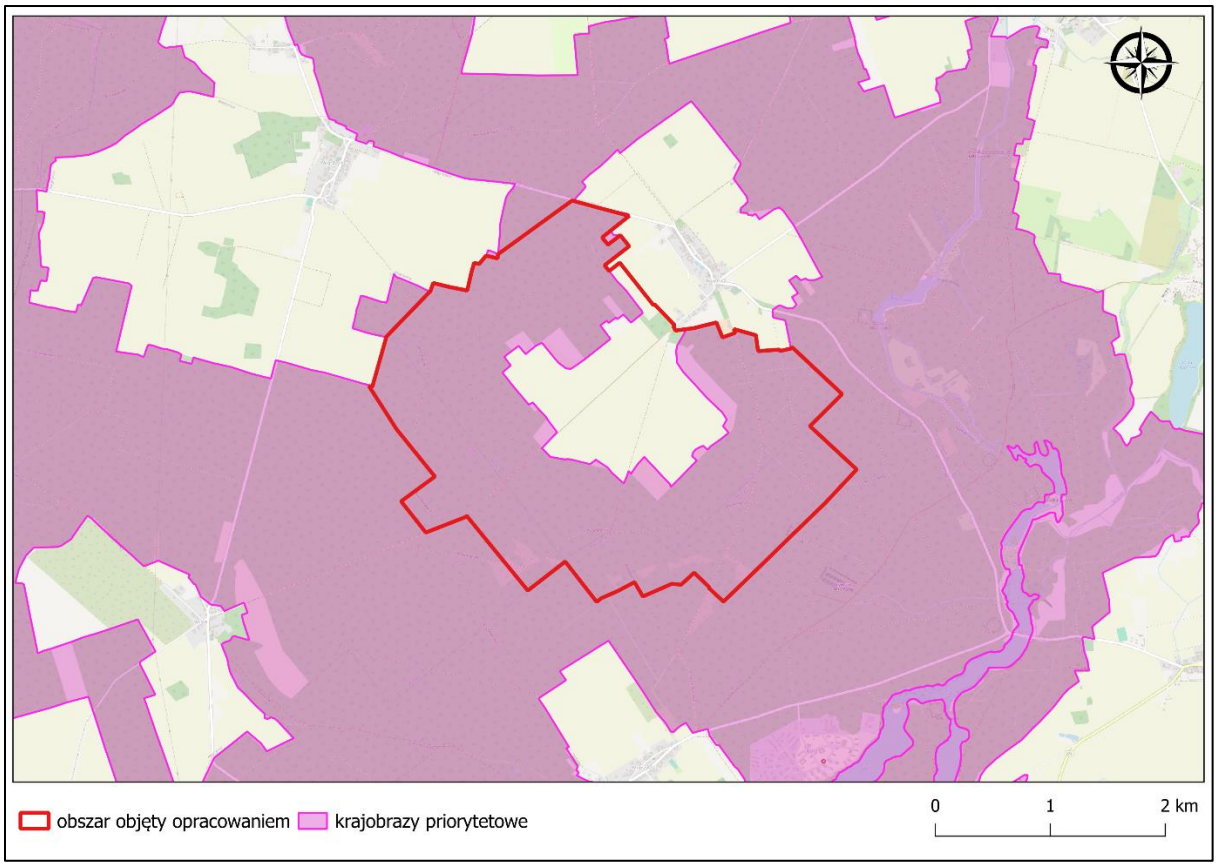

Rysunek 12.Lokalizacja projektu MPZP na tle położenia krajobrazów priorytetowych Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego
(źródło: dane przestrzenne dla map stanowiących część graficzną opracowania Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego, opracowanie włas

Poniższe tabele zawierają wyciąg informacji z rzeczonego Audytu, dotyczących krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego" (nr 1674), obecnego w granicach projektu, w tym zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu oraz rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu priorytetowego do gminnych aktów planowania przestrzennego.

Tabela 2 Metryczka ogólna krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego" nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego)

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO Moduł I. Metryczka ogólna krajobrazu	
ID krajobrazu	1674
Kod krajobrazu	08-315.42-62
Typ, podtyp krajobrazu	A3a - Leśne: z przewagą siedlisk borowych
Nazwa krajobrazu	Bory Pojezierza Lubuskiego
Powierzchnia krajobrazu [ha]	14073,5
Typ rzeźby terenu	B - krajobrazy faliste
Kod mezoregionu	315.42
Nazwa mezoregionu	Pojezierze Łagowskie

Typ krajobrazu naturalnego	d - 1-3-1 fluwioglacjalne równinne
Kod podokręgu geobotanicznego	B.4a.1.c
Nazwa podokręgu geobotanicznego	Węgrzyniecki
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej	Suboceaniczny bór sosnowy
Kod regionu historyczno-kulturowego	I.D.1
Typ regionu historyczno-kulturowego	Pogranicze Wielkopolsko-Śląskie (Świebodzin – Wschowa)
Położenie administracyjne – gminy	Bytnica, Czerwieńsk, Krosno Odrzańskie, Lubrza, Łagów, Skąpe
Data opracowania zidentyfikowanego krajobrazu	05.10.2021

Tabela 3 Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego" nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego)

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu								
Lp.	ID oceny	Kod zagrożenia	Rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Zagrożenie potencjalne (p) lub zagrożenie istniejace (i)	Skala zagrożenia (0-12 pkt)	Stopień zagrożenia krajobrazu
1	263	A.1.4.	Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	Górnictwo	W, Z	i	5	niewielki
2	264	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	Planowanie przestrzenne	W	i	9	niewielki
3	265	A.3.2.	Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	Energetyka	W	i	11	niewielki
4	266	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	Energetyka	W	i	11	niewielki

Tabela 4 Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego" nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego)

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu priorytetowego
Zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego stanu krajobrazu lub poprawy jego wartości oraz właściwego kształtowania
1. W ramach realizowanej gospodarki leśnej utrzymywanie i/lub zwiększanie zasobów martwego drewna w ekosystemach leśnych, pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i / lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.
2. Wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegu naturalnych cieków i naturalnych zbiorników.
3. Kształtowanie stref ekotonowych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi lub zabudowanymi oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

4. Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; zaleca się wyłączenie z zabudowy.
5. Przeciwdziałanie sukcesji polan śródleśnych; zaleca się wyłączenie z zalesiania.
6. Ochrona i pielęgnacja alei dębowych w obrębie miejscowości Gryżyna.
7. Rekomenduje się poszerzenie obszaru chronionego krajobrazu „Rynna Paklicy i Ołoboku" o fragment lasu położonego na północ od wsi Błonie.
Wytyczne do gminnych aktów planistycznych dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu
1. Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.
2. Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; zaleca się wyłączenie z zabudowy.
3. Zaleca się objecie strefą ochrony konserwatorskiej układu ruralistycznego wsi Gryżyna oraz dworku myśliwskiego z parkiem i cmentarza w Gryżynie, a także historycznego układu osady Cibórz (dawne koszary).
4. Nową zabudowę zaleca się lokalizować w obrębie zwartej zabudowy miejscowości znajdujących się w granicach niniejszej jednostki krajobrazowej lub z nią sąsiadujących w szczególności miejscowości Przełazy, Złoty Potok, Kłodnica, Gryżyna, Przetocznica, Cibórz, Międzylesie, Ołobok.
5. Zaleca się nielokalizowanie zabudowy związanej z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych, z wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących celom gospodarki leśnej, ochronie przyrody, ochronie przeciwpożarowej oraz ochronie przeciwpowodziowej.
6. Ochrona i pielęgnacja alei dębowych w obrębie miejscowości Gryżyna.

6. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Odstąpienie od projektu MPZP nie miałoby wpływu na zmiany stanu środowiska. W przypadku braku realizacji projektu zachowane zostałoby dotychczasowe przeznaczenie terenów, a środowisko w zakresie geokomponentów pozostałoby niezmienione w stosunku do stanu aktualnego. Przekształceniom nie uległyby takie komponenty jak krajobraz, gleba, szata roślinna.

Zgodnie z obowiązującym Planem Ogólnym Gminy Skąpe, dla przedmiotowego obszaru wyznaczono strefy otwarte, oznaczone symbolami 100SO i 103SO oraz strefy produkcji rolniczej oznaczone symbolami 18SR, 19SR, 131SR oraz 132SR. Strefa produkcji rolniczej 131SR w profilu podstawowym dopuszcza: tereny akwakultury i obsługi rybactwa, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej, a w profilu dodatkowym: tereny elektrowni słonecznej, tereny elektrowni wiatrowej, tereny lasu, tereny wód.

Ustalenia planu nie są zatem sprzeczne z ustaleniami Planu Ogólnego Gminy Skąpe, uchwalonego uchwałą nr XXIV/208/2026 Rady Gminy Skąpe, z dnia 22 maja 2026 r.

MPZP jest instrumentem realizacji celów i zadań władzy oraz społeczności lokalnej, odpowiadającym aktualnym potrzebom funkcjonalnym, a jego całkowity brak lub brak aktualizacji może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Brak realizacji przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł uniemożliwi zmniejszenie emisji znaczących ilości zanieczyszczeń do atmosfery, będących wynikiem produkcji energii elektrycznej w oparciu o tradycyjne źródła energii. Ponadto, będzie sprzeczne z celami polityki energetycznej ustalonej w dokumentach strategicznych, które opisane zostały w podrozdziale 2.3 niniejszej Prognozy, obejmujących w szczególności redukcję emisji CO_2 oraz pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł energii.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumentach strategicznych, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, wskazane zostały w rozdziale 2.3. niniejszej Prognozy, traktującym o powiązaniach projektu z innymi dokumentami, w szczególności w zakresie zwiększania udziału produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

Ponadto w zakresie ochrony środowiska do najważniejszych dokumentów na szczeblu krajowym należą:

- ***Polityka Ekologiczna Państwa 2030*** – strategia mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców. Jest jednym z najważniejszych dokumentów z zakresu środowiska i gospodarki wodnej;
- ***Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030*** – podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Głównym celem KSRR 2030 jest „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. W strategii jako kluczowe wskazuje się także podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu, poprzez realizację inwestycji zmniejszających emisję gazów cieplarnianych, wykorzystanie potencjału OZE i wdrażanie GOZ na poziomie gminnym;
- ***Krajowy plan gospodarki odpadami 2022*** – odnosi się do postępowania z odpadami. Zgodnie z planem należy zapobiegać powstawaniu odpadów, następnie zapewnić ich przygotowanie do ponownego użycia, recykling, w dalszej kolejności inne procesy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwianie. Gospodarowanie odpadami zgodnie z wskazaną wyżej hierarchią umożliwi dalsze pogłębianie obserwowanego w ostatnich latach zjawiska, jakim jest oddzielanie wzrostu masy wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego;
- ***Polityka energetyczna Polski do 2040 r.*** – polityka wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego oraz stanowi wkład w realizację Porozumienia paryskiego zawartego w grudniu 2015 r. podczas 21. konferencji stron Ramowej konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP21) z uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia transformacji w sposób sprawiedliwy i solidarny. PEP2040

zawiera opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego. Następnie wskazano trzy filary PEP2040, na których oparto osiem celów szczegółowych PEP2040 wraz z działaniami niezbędnymi do ich realizacji oraz projekty strategiczne. Zaprezentowano ujęcie terytorialne i wskazano źródła finansowania PEP2040.

Cele szczegółowe wskazane w dokumencie to:

- Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
- Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
- Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych,
- Rozwój rynków energii,
- Wdrożenie energetyki jądrowej,
- **Rozwój odnawialnych źródeł energii,**
- Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
- Poprawa efektywności energetycznej.

- ***Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*** – dokument odnoszący się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, którego celem jest efektywne wykorzystanie zasobów i potencjału rolnictwa i rybactwa dla zrównoważonego rozwoju. Celem istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska i planowania przestrzennego jest ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich, na które składają się: ochrona środowiska naturalnego sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich, kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego oraz adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu.

Podstawą do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są również ratyfikowane przez Polskę konwencje:

- Konwencja Berneńska, zwarta w Bernie w 1979r. o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych;
- Konwencja Genewska z 1979r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości;
- Konwencja Bońska, zwarta w Bonn w 1979r. o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt;
- Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992r.;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, podpisana w 1992r.;
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997r. wraz Protokołem;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Do najważniejszych dokumentów na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym należą:

- ***Dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia)*** oraz ***Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa)*** – obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy;
- ***Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dyrektywa SOOŚ)***, której celem jest „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko";
- ***Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U.UE.L.2021.26.1)*** – *dotyczy oceny skutków środowiskowych wywieranych przez przedsięwzięcia publiczne i prywatne, które mogą powodować znaczące skutki w środowisku*;
- ***VII Program Działań Unii Europejskiej w zakresie środowiska naturalnego do 2020 r. zatytułowany: Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety*** – stanowiący 7 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 9 głównych celów działania w zakresie ochrony środowiska naturalnego do 2020 r. Są to:
    1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
    2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
    3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
    4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
    5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
    6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
    7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
    8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
    9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem;
- ***Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE***, która za jeden z głównych celi uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez zachowanie potencjału Ziemi, respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów, zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska

naturalnego i poprawy jego jakości, przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska, propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska;

- ***Europa 2030*** – dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO_2, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii i zwiększenie efektywności jej wykorzystania.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania

8.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę, florę i siedliska przyrodnicze

Celem projektu jest umożliwienie lokalizacji w jego graniach elektrowni wiatrowych, pozostałe tereny wyznaczone projektem zachowują istniejące zagospodarowanie terenu (lasy, zieleń naturalna, tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, drogi dojazdowe i wewnętrzne), stąd też nie przewiduje się wystąpienia nowych oddziaływań w ich zakresie.

Wyznaczone projektem tereny umożliwiające realizację elektrowni wiatrowych znajdują się na obszarze otwartych gruntów ornych. **Nie znajdują się tu stanowiska roślin chronionych ani też siedliska Natura 2000.** Intensywne rolnicze wykorzystanie terenu powoduje znaczne zubożenie siedlisk przyrodniczych, czemu towarzyszy również bardzo mała różnorodność biologiczna. Usytuowanie elektrowni wiatrowych na terenach charakteryzujących się obecnie niską bioróżnorodnością (monokultury gatunków uprawnych) nie będzie prowadziło do dalszego zmniejszania się bioróżnorodności tych terenów. Zabiegi agrotechniczne stosowane podczas uprawy oraz sam charakter szaty roślinnej wykluczają obecność wielu gatunków zwierząt na powierzchni gruntów ornych, a inne (np. płazy w lądowej fazie życia, gady, gryzonie, liczne gatunki owadów i bezkręgowców), choć regularnie występują w krajobrazie rolniczym, z największą liczebnością zasiedlają obszary inne niż pola uprawne (nieużytki, miedze, łąki, itp.). Lokalizacja farm wiatrowych na wyznaczonych terenach nie będzie więc wiązała się z wystąpieniem znaczących oddziaływań na te grupy zwierząt.

W kontekście dużych gatunków dzikich ssaków wskazuje się, iż elektrownie wiatrowe z uwagi na stosunkowo małą powierzchnię posadowienia wież nie wpływają znacząco na powierzchnię siedlisk. Duże zwierzęta, takie jak dziki, sarny, jelenie czy wilki, początkowo reagują na obecność elektrowni wiatrowych niepokojem i unikają ich otoczenia. Dzieje się tak ze względu na hałas, ruch łopat, a także wzmożoną aktywność ludzi w trakcie budowy. Z czasem jednak, gdy turbiny zaczynają pracować w sposób regularny i przewidywalny, a ingerencja człowieka ustaje, zwierzęta stopniowo przyzwyczajają się do ich obecności. Proces ten, zwany habituacją, polega na wygaszaniu reakcji strachu wobec bodźców, które nie wiążą się z realnym zagrożeniem. W miarę jak nowy element krajobrazu przestaje być postrzegany jako niebezpieczny, zwierzęta wracają do wcześniejszych tras migracji czy miejsc żerowania, a efekt płoszenia zanika.

<u>Wpływ na ornitofaunę</u>

Realizacja elektrowni wiatrowych wiązać się może z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na ornitofaunę. Farmy wiatrowe mogą oddziaływać na populację ptaków modyfikując ich zachowania, ograniczając wykorzystanie przestrzeni, czy powodując śmierć w wyniku kolizji z siłowniami. Kolizje ptaków z elektrowniami zdarzają się częściej w sytuacji zlokalizowania elektrowni na trasie głównych przelotów ptaków lub w miejscu, gdzie znajdują się ważne dla nich żerowiska. Zagrożenie występować może także w trakcie nocnych przelotów i w warunkach złej widoczności. Część z tak spowodowanych zmian może stanowić zagrożenie dla żywotności populacji, podczas gdy inne mogą nie mieć znaczenia dla kształtowania zmian jej liczebności w dłuższej perspektywie czasu.

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowany został w obszarze projektu roczny monitoring przedrealizacyjny ptaków, którego wyniki zawarto w opracowaniu pn. *Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025). Jak wskazali autorzy rzeczonego opracowania, w przypadku analizowanej inwestycji wiatrowej, oddziaływanie na lokalne populacje ptaków lęgowych w postaci odstraszania jest niskie; może dotyczyć niewielkiej grupy ptaków, należących głównie do pospolitych gatunków krajobrazu rolniczego.

Wyniki badań monitoringowych wykazały, że teren może być żerowiskowym dla błotniaka stawowego oraz myszołowa. Według Sprawozdania z prac terenowych i opracowania wyników uzyskanych w sezonie lęgowym w 2024 roku, wykonanym na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, błotniak stawowy oraz myszołów są w trendzie stabilnym a nawet wzrostowym, w związku z powyższym inwestycja nie wpłynie negatywnie na zakres występowania tych gatunków regionalnie.

Migracje ptaków blaszkodziobych miały nieregularny charakter, z przebiegiem dominującym poniżej zasięgu elektrowni. W otoczeniu farmy notowano przeloty gęsi, jednakże cechują się one skutecznym unikaniem kolizji z turbinami wiatrowymi. Łączny udział ptaków blaszkodziobych, żurawi, siewkowych i mewowców w intensywności wykorzystania przestrzeni był niski w porównaniu do szeregu innych lokalizacji farm wiatrowych w obszarze województwa lubuskiego (dane własne).

W ramach przeprowadzonego monitoringu ornitologicznego prowadzonego w pełnym cyklu rocznym, szczególną uwagę zwrócono na identyfikację obecności gatunków ptaków zaliczanych do tzw. grupy wysoko kolizyjnej w kontekście planowanych inwestycji wiatrowych, obejmującej przede wszystkim gatunki ptaków szponiastych (*Accipitriformes* i *Falconiformes*), bocianowatych (*Ciconiiformes*), żurawi (*Gruiformes*) oraz niektóre gatunki wędrownych ptaków wodnych i wróblowych.

W obszarze objętym monitoringiem nie stwierdzono znaczącej liczby stanowisk lęgowych ptaków szponiastych w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych lokalizacji turbin wiatrowych. Obserwowane osobniki orlika krzykliwego (*Clanga pomarina*) i kani czarnej (*Milvus migrans*) oraz kani rudej (*Milvus milvus*) wykazywały zachowania żerowiskowe w większych odległościach od planowanego obszaru inwestycji, w rejonach bardziej bogatych w mozaikę biotopów rolniczych i śródpolnych zadrzewień.

Nie zidentyfikowano miejsc intensywnych koncentracji żerowiskowych ani rewirów terytorialnych szponiastych w promieniu bezpośredniego oddziaływania przestrzennego turbin wiatrowych, które mogłyby istotnie zwiększać ryzyko kolizji. Zaobserwowane pojedyncze przeloty miały charakter przelotów tranzytowych i nie wskazywały na intensyfikację aktywności łowieckiej w bezpośrednim zasięgu planowanego projektu.

Uwzględniając wyniki monitoringu, a także charakterystykę lokalizacji (teren otwarty, monokultury leśne i grunty orne o niskiej atrakcyjności pokarmowej dla wielu szponiastych), należy uznać, że ryzyko kolizyjne względem kluczowych gatunków ptaków szponiastych, takich jak orlik krzykliwy czy kania czarna i ruda, jest niskie.

Dodatkowo należy wskazać, że na etapie realizacyjnym projekt będzie podlegał szczegółowej procedurze OOŚ, w której wymagane będzie przeprowadzenie szczegółowych analiz kolizyjności dla konkretnych lokalizacji poszczególnych turbin, z uwzględnieniem aktualnych danych terenowych.

Na obecnym etapie procedury planistycznej, uwzględniając dostępne wyniki monitoringu i brak koncentracji cennych gatunków szponiastych w bezpośrednim zasięgu planowanej inwestycji, nie stwierdza się znaczącego ryzyka kolizyjnego dla populacji tych gatunków.

Na podstawie dostępnych danych oraz pisma Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim[3] można stwierdzić, że planowana farma wiatrowa nie będzie oddziaływać na gatunki strefowe. W promieniu 4 km od inwestycji nie występują strefy ochrony ostoi, a wszystkie najbliższe strefy ochrony gatunków chronionych, takich jak Bielik, Bocian czarny, Kania ruda, Kania czarna czy Orlik krzykliwy, znajdują się w odległości co najmniej 5 km lub więcej, co znacząco ogranicza ryzyko ich płoszenia lub zaburzenia siedlisk.

Tabela 5 Zestawienie gatunków strefowych w buforze 10 km od planowanej farmy wiatrowej wraz z oceną oddziaływania (źródło: Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025)

Gatunek	Lokalizacja strefy ochrony	Odległość od planowanej inwestycji	Uzasadnienie braku oddziaływania
Bielik	- Przytocznica - Gryżyński Park Krajobrazowy - Szklarka Radnicka-Skąpe - Darnawa - Pałck	5–10 km	Wszystkie strefy znajdują się poza bezpośrednim zasięgiem wpływu (powyżej 5 km), co eliminuje ryzyko płoszenia lub zakłócenia siedlisk. Monitoring przedrealizacyjny wykazał, że gatunek zalatuje na teren inwestycji sporadycznie.
Bocian czarny	- Podła Góra - Szklarka Radnicka	5-10 km	Gatunek unika terenów przekształconych. Znaczna odległość oraz brak ingerencji w korytarze ekologiczne zapewniają brak wpływu inwestycji. Monitoring przedrealizacyjny nie wykazał, aby ten gatunek zalatywał na teren inwestycji.
Kania czarna	- Jezioro Niesłysz	5–6 km	Brak bliskości siedliska oraz obecność kompleksów wodno-leśnych oddalonych od inwestycji sprawia, że wpływ jest wykluczony. Monitoring przedrealizacyjny wykazał, że gatunek zalatuje na teren inwestycji sporadycznie.
Kania ruda	- Jezioro Niesłysz (2 strefy)	5–8 km	Odległość i brak kolizji z trasami migracyjnymi oraz siedliskami czynią oddziaływanie inwestycji

[3] Zgodnie z pismem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27.06.2025, znak: WOIŚ.402.181.2025.JM, będącym odpowiedzią na Wniosek o udostępnieniu informacji o środowisku w kontekście gatunków strefowych

	- Skąpe		niemożliwym. Monitoring przedrealizacyjny wykazał, że gatunek zalatuje na teren inwestycji sporadycznie.
Orlik krzykliwy	- Kanał Niesulicki	~10 km	Gatunek silnie wrażliwy, jednak duża odległość strefy od inwestycji gwarantuje brak negatywnego wpływu. Monitoring przedrealizacyjny wykazał, że gatunek zalatuje na teren inwestycji sporadycznie.

Wpływ na chiropterofaunę

Realizacja elektrowni wiatrowych wiązać się może z wystąpieniem negatywnych oddziaływań także na lokalną chiropterofaunę. Śmiertelność nietoperzy na farmach wiatrowych jest konsekwencją kolizji z obracającymi się łopatami turbiny wiatrowej lub następuje w wyniku zbyt gwałtownej dekompresji zwierząt przelatujących w pobliżu wirnika (barotrauma). Poziom śmiertelności nietoperzy na farmach wiatrowych w stosunku do niskiej rozrodczości tych zwierząt może mieć duży wpływ na liczebność lokalnych populacji.

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowany został w obszarze projektu roczny monitoring przedrealizacyjny nietoperzy, którego wyniki zawarto w opracowaniu pn. *Raport chiropterologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025). Zgodnie z Raportem na badanym obszarze stwierdzono łącznie 9 gatunków nietoperzy: karlik malutki, karlik spp., mroczek późny, borowiec wielki, mopek zachodni, nocek spp., nocek rudy, mroczak posrebrzany, mroczek pozłocisty, karlik większy, nocek duży. Wśród gatunków o najwyższym stopniu ryzyka kolizyjności (bardzo wysoki), na podstawie „wytycznych" (Andrzej Kepel, 2013) był notowany: borowiec wielki, mroczek posrebrzany oraz karlik większy. Zaklasyfikowane do stopnia zagrożenia wysokiego były notowane następujące gatunki: karlik spp., karlik malutki. W ramach modułu badawczego odnotowano 2 gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG, 1992): mopek zachodni, nocek duży. Oba gatunki mają niski stopień zagrożenia śmiertelnością.

Autorzy raportu ocenili, że teren nie jest szczególnie istotnym obszarem dla nietoperzy i dopuszczenie do budowy przedmiotowej farmy wiatrowej nie naruszy celów wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, czyli m. in. zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami. Argumentuje się to tym, że obszar planowanej farmy wiatrowej jest znacznie oddalony od istotnych zimowisk nietoperzy (rezerwat Nietoperek oddalony 24 km od inwestycji[4]). Farma oddalona jest także od koryta rzeki Brzozówka, a także odizolowana granicą lasu, co nie wpływanie negatywnie na korytarz migracyjny, który mógłby być wykorzystywany przez borowca wielkiego. Na samej działce inwestycyjnej mogą pojawiać się okresowe aktywności nietoperzy. W trakcie monitoringu nie wykazano przelotów w okresie wędrówek zatem należy przyjąć, że działające elektrownie nie stanowią istotnej bariery dla nietoperzy.

Szczegółowy wpływ inwestycji powinien zostać przeanalizowany na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku stwierdzenia istotnej aktywności nietoperzy, należy

[4] rezerwat Nietoperek oddalony jest o ok. 19,7 km. od granicy projektu MPZP

zastosować odpowiednie środki minimalizujące, takie jak czasowe wyłączanie turbin wiatrowych przy niskich prędkościach wiatru.

Podsumowanie

Na obecnym etapie procedury planistycznej, biorąc pod uwagę wyniki i wnioski z przeprowadzonych na terenie projektu MPZP inwentaryzacji przyrodniczych, cytowanych w niniejszej Prognozie, nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na florę, faunę i bioróżnorodność obszaru. Konkretne działania minimalizujące i kompensujące zostaną określone po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko, gdzie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia zostaną wskazane wymagania dotyczące ochrony środowiska i warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji elektrowni wiatrowych.

8.2. Oddziaływanie na obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody

W granicach obszaru projektu MPZP nie występują pomniki przyrody, ani też obszarowe formy ochrony przyrody, objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). Nie znajdują się tu również proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody.

Oddziaływanie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 – ornitofauna

W ramach badań ornitofauny, prowadzonych przez pełny cykl roczny, uwzględniono okres lęgowy, migracyjny (wiosenny i jesienny) oraz zimowy, co pozwoliło na pełną identyfikację występujących na terenie projektu i jego bezpośredniego otoczenia gatunków ptaków oraz ocenę ich aktywności w poszczególnych porach roku. Pozyskane dane umożliwiły analizę składu gatunkowego, liczebności, znaczenia badanego terenu jako żerowiska, miejsc odpoczynku i potencjalnych lęgowisk dla awifauny.

Zgodnie z autorami *Raportu ornitologicznego dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008* (Gabriela Malinowska, Paweł Maciszkiewicz, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025), „w buforze 5 km od inwestycji brak jest obszaru specjalnej ochrony ptaków (tzw. obszary „ptasie”). Najbliższy znajduje się około 12 km na południe — PLB080004 Dolina Środkowej Odry. W związku z powyższym nie stwierdza się możliwości oddziaływania na wymieniony obszar”.

Uwzględniając uzyskane wyniki monitoringu oraz brak bezpośredniej bliskości obszarów Natura 2000 typu OSO (PLB), można stwierdzić, iż wstępna analiza nie wykazuje obecności gatunków szczególnie wrażliwych na kolizje z elektrowniami wiatrowymi w stopniu, który determinowałby konieczność dodatkowych ograniczeń przestrzennych na etapie planowania inwestycji. Dodatkowo, brak stwierdzeń masowych koncentracji migrujących gatunków wodno-błotnych oraz drapieżnych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu planowanej inwestycji ogranicza ryzyko kumulatywnych oddziaływań w skali regionalnej.

Oddziaływanie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 – chiropterofauna

W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru planistycznego nie zlokalizowano obszarów Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami są:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH080006 Lasy Dobrosłowickie, oddalony o ok. 13 km na południowy zachód,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH080003 Nietoperek, oddalony o ok. 24 km na południe.

Obszar PLH Lasy Dobrosłowickie obejmuje kompleks leśny o wysokiej wartości przyrodniczej, którego przedmiotem ochrony są m.in.: starodrzewy bukowe i dąbrowy świetliste, siedliska priorytetowe związane z borami, populacje chrząszczy z rodziny biegaczowatych oraz gatunki ptaków i nietoperzy związanych z biotopami leśnymi. Obszar PLH Nietoperek obejmuje jedno z największych w Europie Środkowej zimowisk nietoperzy w systemie Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Przedmiotem ochrony są liczne gatunki nietoperzy (m.in. *Myotis myotis*, *Myotis daubentonii*, *Myotis nattereri*, *Barbastella barbastellus*, *Plecotus auritus*, *Pipistrellus nathusii*) korzystające z systemu podziemnych korytarzy jako miejsc zimowania, a także otaczające siedliska leśne, stanowiące ich zaplecze żerowiskowe.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, uwzględniających odległość przestrzenną planowanego obszaru inwestycji od wskazanych obszarów Natura 2000, charakter planowanej działalności (wytwarzanie energii z wykorzystaniem turbin wiatrowych), brak bezpośredniej ingerencji w strukturę i funkcjonowanie tych obszarów, a także uwzględniając dostępne dane z przeprowadzonego monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego — nie stwierdza się możliwości istotnego negatywnego oddziaływania planowanego zagospodarowania na cele ochrony oraz integralność zarówno PLH Lasy Dobrosłowickie, jak i PLH Nietoperek.

W szczególności:

- brak jest przestrzennego powiązania funkcjonalnego pomiędzy planowaną inwestycją a siecią korytarzy migracyjnych nietoperzy związanych z MRU Nietoperek,
- projektowana lokalizacja turbin nie wprowadza barier migracyjnych ani nie oddziałuje bezpośrednio akustycznie, wizualnie czy świetlnie na obszar PLH Nietoperek,
- nie przewiduje się wpływu na żerowiska ani miejsca rozrodu nietoperzy w tych obszarach,
- oddalenie obu obszarów Natura 2000 eliminuje możliwość wpływu efektów skumulowanych, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej.

Tym samym planowane ustalenia projektu MPZP nie będą oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność ww. obszarów Natura 2000.

Autorzy monitoringu chiropterologicznego wskazują, że monitoring chiropterologiczny zostanie jeszcze uzupełniony. W przypadku wystąpienia znaczącej aktywności nietoperzy zastosowane będą środki mitygujące, jak na przykład czasowe wyłączenia turbin przy niskich prędkościach wiatru.

Wskazuje się, iż zaproponowane przez autorów monitoringu chiropterologicznego działania minimalizujące w formie czasowych wyłączeń turbin wykraczają poza ustalenia etapu procedury planistycznej, jakim jest projekt MPZP. Działania te wskazane zostać mogą w Raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zawarte w wytycznych Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Podsumowanie

Mając na uwadze brak obszarów chronionych w granicach opracowania oraz wnioski z cytowanych monitoringów przyrodniczych, stwierdza się, iż ustalenia projektu nie będą prowadziły do znaczących oddziaływań na obiekty i obszary objęte formami ochrony przyrody znajdujące się poza jego granicami, w tym gatunki ptaków i nietoperzy stanowiące przedmioty ochrony w obszarach chronionych.

8.3. Oddziaływanie na sieci i korytarze ekologiczne

Według definicji zamieszczonej w Ustawie o ochronie przyrody, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Przepisy prawne dotyczące korytarzy ekologicznych odnoszą się jedynie do:

- obszarów chronionego krajobrazu, które mogą zostać wyznaczone dla terenów pełniących funkcję korytarzy ekologicznych,
- utrzymania korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 jako jednej z propozycji działań ochronnych wymienionych w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2016 r. o ochronie przyrody, mających na celu utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Poza wyżej wymienionymi przepisami nie istnieje w Polsce akt prawny obejmujący korytarze ekologiczne bezpośrednio ochroną prawną.

Zgodnie z opracowaniem Zakładu Badania Ssaków PAN (obecnie Instytut Biologii Ssaków PAN) z 2011 r., obszar objęty projektowanym MPZP znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego GKZ-1 Puszcza Lubuska. Jest to element ogólnokrajowej sieci korytarzy ekologicznych, wyznaczony dla dużych ssaków leśnych, takich jak jeleń szlachetny, łoś czy wilk, w celu zapewnienia ich swobodnej migracji pomiędzy kompleksami leśnymi i siedliskami wodno-błotnymi.

Projektowana farma wiatrowa zlokalizowana będzie na terenach użytkowanych rolniczo (grunty orne). Inwestycja nie ingeruje w istniejące struktury krajobrazowe istotne dla funkcjonowania korytarza, takie jak lasy, zadrzewienia śródpolne, cieki wodne czy pasy roślinności naturalnej. Dodatkowo, farma nie będzie ogrodzona, a posadowienie turbin wiatrowych ma charakter punktowy i rozproszony, co oznacza, że nie tworzy fizycznej bariery przestrzennej dla migrujących zwierząt.

Potencjalne oddziaływania farmy wiatrowej na funkcjonowanie korytarza ekologicznego mogą mieć charakter pośredni i ograniczony, i obejmować głównie:

- czasowe zakłócenia behawioralne związane z obecnością ludzi oraz pracą sprzętu ciężkiego w fazie budowy i serwisu,
- wpływ dźwiękowy i ruch łopat turbin wiatrowych, mogący powodować lokalne unikanie obszaru.

Z uwagi jednak na to, że:

- inwestycja nie prowadzi do fragmentacji siedlisk ani przekształcenia elementów przyrodniczych o kluczowym znaczeniu dla przemieszczania się zwierząt,
- korytarz ekologiczny w analizowanym odcinku przebiega przez teren otwartych gruntów ornych,

- zachowana zostaje ciągłość przestrzenna i funkcjonalna korytarza,

uznać należy, że planowana inwestycja nie spowoduje istotnego ograniczenia funkcji migracyjnych korytarza GKZ-1 Puszcza Lubuska. Duże zwierzęta, takie jak dziki, sarny czy wilki, początkowo unikają elektrowni wiatrowych ze względu na hałas, ruch wirników oraz obecność ludzi podczas budowy. Z czasem jednak, gdy turbiny pracują w sposób stały i przewidywalny, a ingerencja człowieka maleje, dochodzi do habituacji – zwierzęta przyzwyczajają się do nowych elementów krajobrazu i przestają je postrzegać jako zagrożenie. W efekcie stopniowo wracają na te tereny, a efekt płoszenia zanika.

8.4. Oddziaływanie na ludzi

Celem sporządzenia planu jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych. Odnawialne źródła energii pozwalają znacząco zmniejszyć emisyjność sektora energetycznego, co istotnie wpływa na oddziaływanie na środowisko i na ludzi. Warto pokreślić, iż wykorzystywanie odnawialnych nośników energii wpływa na redukcję gazów cieplarnianych oraz innych zanieczyszczeń pośrednio i bezpośrednio wpływających na zdrowie społeczeństwa (Wielewska, 2014). Pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest bezpieczne dla zdrowia ludzi pod kątem wytwarzania szkodliwych oparów i zapachów, niemniej elektrownie wiatrowe są źródłem promieniowania elektromagnetycznego i hałasu. Zgodnie z monografią „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka" (Polska Akademia Nauk, Komitet Inżynierii Środowiska, 2022) oddziaływanie farmy wiatrowej na zdrowie i życie człowieka obejmuje:

- **oddziaływania akustyczne** – związane z emisją hałasu wytwarzanego przez turbiny wiatrowe. Wskazuje się, że pracująca turbina stanowi źródło hałasu z zakresu częstotliwości słyszalnych – od 20 Hz-20 kHz oraz hałas o charakterze infradźwięków – od 0,1 do 20 Hz. W myśl Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. z 2014r. poz. 112), w Polsce dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone są w dBa. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, turbiny wiatrowe stanowią pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu. Uciążliwości związane z emisją hałasu wzrastają wraz z wzrostem prędkości wiatru. Oddziaływanie akustyczne elektrowni wiatrowych zależy od kilku czynników. Wskazuje się, iż hałas na wysokości obracających się łopat elektrowni wiatrowej i na poziomie gruntu się różni, zaś na odczuwane dźwięki wpływają też warunki atmosferyczne (wiatr, którego szum słyszymy coraz wyraźniej wraz z jego wzrastającą siłą). Natężenie hałasu zależne jest także od parametrów technicznych elektrowni, w szczególności mocy akustycznej projektowanych elektrowni. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w miejscowym planie nie można ustalić maksymalnej mocy akustycznej elektrowni wiatrowej. Jest to ustalenie wykraczające poza zakres dopuszczalnych ustaleń planu. Na etapie projektowania MPZP ustalana jest wyłącznie całkowita wysokość elektrowni wiatrowej oraz maksymalna średnica wirnika. W przypadku projektowanego MPZP, ustalono maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej wynoszącą 300 m i maksymalną średnicę wirnika elektrowni wiatrowej wraz z łopatami wynoszącą 200 m.

  Zgodnie z *Wytycznymi do prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych* (Stryjecki M., Mielniczuk K. 2011) na etapie uzgodnień prognozy OOŚ dla mpzp nie należy wymagać szczegółowych lokalizacji poszczególnych elektrowni wiatrowych, zasadne jest jednak zdefiniowanie maksymalnej ilości siłowni i/lub ich dopuszczalnej wysokości, jeżeli jest to uzasadnione określonymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego powinien określać tereny, na których dopuszczalny jest rozwój energetyki wiatrowej. Należy jednak pamiętać, że jest to dopuszczenie wstępne i ogólne. Nie zastępuje ono oceny szczegółowej dla lokalizacji poszczególnych turbin, a także ich ostatecznej ilości, która następuje na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Niniejszy projekt planu miejscowego ustala zatem tereny umożliwiające lokalizację elektrowni wiatrowych – w granicach linii rozgraniczających oznaczonych symbolem **PEW.** W związku z powyższym w projekcie planu wprowadzono ograniczenie, z którego jednoznacznie wynika, że na terenach wyznaczonych w planie mogą powstać elektrownie wiatrowe pod warunkiem, że ich lokalizacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych w granicach planu i poza nim. Z punktu widzenia zawartości i szczegółowości dokumentu jakim jest plan miejscowy takie rozwiązanie wydaje się być na tym etapie jedynym możliwym.

W ramach procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na etapie sporządzania raportu oddziaływań na środowisko przeprowadzona zostanie szczegółowa analiza akustyczna, obejmująca emisję hałasu elektrowni wiatrowych. Zgodnie z obowiązującym prawem ustalenia zawarte w planie miejscowym są wiążące zarówno na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jak i pozwolenia na budowę. Oznacza to, że inwestor planujący elektrownie wiatrowe na obszarze planu jest zobowiązany do doboru takiego modelu turbiny, który pozwoli na zachowanie odpowiednich poziomów ochrony akustycznej na terenach chronionych akustycznie – w przeciwnym razie projektowana inwestycja będzie niezgodna z ustaleniami planu miejscowego.

Niemniej można stwierdzić, iż w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu klimat akustyczny ulegnie zmianie, a spełnienie wymogów odległościowych względem zabudowy mieszkaniowej najprawdopodobniej będzie wystarczające do spełnienia wymogów w zakresie dotrzymania dopuszczalnych norm poziomu hałasu w środowisku;

- **migotanie światła** – efekt migotania cienia, związany z eksploatacją turbiny wiatrowej. Na intensywność efektu, jego postrzeganie przez człowieka, wpływa wiele czynników, do których zalicza się: wysokość wieży i średnica rotora, odległość obserwatora od farmy wiatrowej, pora roku, zachmurzenie, występowanie naturalnych barier między turbiną a obserwatorem, oświetlenie w pomieszczeniu, orientacja okien w budynkach zlokalizowanych w strefie migotania cieni. Mechanizm powstawania migotania cienia powoduje, iż największe oddziaływania będą miały miejsce w kierunkach wschodnich oraz zachodnich od poszczególnych turbin – a więc zlokalizowana na północ od projektu Rokitnica nie będzie znajdowała się w strefie największego oddziaływania tego efektu. Projektowane tereny przeznaczone do posadowienia elektrowni wiatrowych odgrodzone są od miejscowości poprzez kompleksy leśne, co ograniczy występowanie efektu i jego wpływ na ludzi. Można zatem stwierdzić, iż proponowana lokalizacja terenów **PEW** skutecznie ogranicza oddziaływanie na ludzi w zakresie migotania cienia. Według British Epilepsy Association (Brytyjskiego Stowarzyszenia Epilepsji) nie ma żadnych dowodów na to, że zjawisko migotania cieni, którego źródłem jest farma wiatrowa może wywoływać ataki epilepsji. Maksymalne częstotliwości migotania wywołanego przez współczesne turbiny wiatrowe nie przekraczają bowiem 1 Hz, czyli znajdują się dużo poniżej progowej wartości 2,5 Hz (od której możemy mówić już o zjawisku stroboskopowym) i nie powinny być odbieranie jako szkodliwe. Należy zaznaczyć, że na terenie Polski nie obowiązują żadne normy prawne i regulacje, mówiące o dopuszczalnym i akceptowalnym czasie występowania efektu migotania cienia. Brak jest również jakichkolwiek wytycznych, które jasno określałyby standardy wykonywanych

opracowań w zakresie oddziaływania migotania cienia generowanego przez turbiny wiatrowe. Na dalszym etapie inwestycji podczas uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po uzyskaniu informacji dotyczących dokładnych parametrów technicznych jak i precyzyjnej lokalizacji elektrowni wiatrowych ocenione zostanie oddziaływanie migotania cienia na ludzi za pomocą specjalistycznego oprogramowania komputerowego. Częstotliwość migotania zależy od szybkości obrotów i ilości turbin. W celu minimalizacji tego oddziaływania zaleca się, aby krytyczna częstotliwość nie przekraczała 2,5 Hz, co przy turbinie o trzech śmigłach jest równoznaczne z prędkością 50 obrotów na minutę. Należy wspomnieć, że turbiny wiatrowe wiodących producentów wykonują 12-20 obrotów na minutę. Ponadto efekt powstawania błysków zostanie wyeliminowany poprzez zastosowanie przez producentów elektrowni wiatrowych matowych powłok i farb, które zapobiegają odbiciom światła (por. D. Kurpas, P. Tryjanowski, A. Łuczak, K. Badora, T. Boczar, T. Malec, Dobry wiatr dla regionów — Eksperci o energetyce wiatrowej, str. 27-28, Warszawa 2016).;

- **pole elektromagnetyczne** – w zakresie pól elektromagnetycznych oddziaływanie turbin wiatrowych na zdrowie człowieka należy rozpatrywać w zakresie pól typu ELF (extra low frequencies, 50 Hz) przy zastosowaniu dedykowanych norm. Jak wskazują autorzy wspomnianej monografii, z uwagi na wysokość masztów turbin wiatrowych, oddziaływanie generatorów i innych urządzeń znajdujących się w gondoli turbiny na ludzi znajdujących się na powierzchni ziemi może nie być brane pod uwagę. Na człowieka mogą oddziaływać pola elektromagnetyczne wytwarzane przez urządzenia elektryczne wyprowadzające moc z wiatraka i doprowadzające ją do stacji rozdzielczej (SN lub 110/SN kV). Należy jednak podkreślić, iż wartości natężenia tych pól są niższe od dopuszczonych przepisami norm. W Polsce dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Z uwagi na powyższe, uwzględniając obowiązujące przepisy oraz zasady sztuki inżynierskiej podczas budowy wewnętrznej sieci farmy wiatrowej wraz z infrastrukturą elektroenergetyczną oddziaływanie pól elektromagnetycznych związanych z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowej nie będzie miało wpływu na zdrowie człowieka;
- **wibracje i drgania** – dla zdrowia ludzkiego największe zagrożenie stanowią drgania o bardzo niskich częstotliwościach, tj. od kilku do kilkudziesięciu Hz. Stosowana w Polsce metodyka określania stopnia maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka oraz dopuszczalne normy w zakresie wibracji, zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa. W przypadku realizacji ustaleń projektowanego MPZP należy uwzględnić dopuszczalne normy w zakresie wibracji – *PN-B-02170:2016–12 Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki* oraz *PN-B-02171:2017 Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*;
- **oddziaływania mechaniczne** – związane z ryzykiem odrywania się brył lodu i śniegu z łopat lub spadającymi elementami mechanicznymi (części łopaty) stanowi niebezpieczeństwo dla życia ludzi przebywających w pobliżu turbin wiatrowych. Naukowcy, operatorzy i wytwórcy turbin

prowadzą badania pozwalające oszacować występowanie tego zjawiska. Wyniki badań[5] pokazują, iż ryzyko niebezpiecznego uderzenia kawałkiem lodu dla osoby na zewnątrz koła o średnicy 2H, stanowiącej wysokość wieży wiatraka jest mniejsza niż 10^{-6}. Zgodnie z wynikami raportu *Wind turbine accident and incident compilation*[6] (2020), obejmującego zestawienie wypadków z udziałem człowieka i turbin wiatrowych, w latach 1980-2020 zdarzenia te stanowiły zaledwie 2,7% ogółu wypadków. Wśród działań minimalizujących ryzyko wystąpienia oddziaływań mechanicznych na zdrowie i życie ludzi jest zachowanie odległości między miejscami stałego pobytu ludzi a turbinami wiatrowymi;

- **awarie katastrofalne i pożary** – autorzy wspomnianej monografii określają, że ryzyko śmiertelnego oddziaływania na człowieka, jako konsekwencja awarii turbiny wiatrowej jest dwa – trzy rzędy wielkości niższe od ryzyka pochodzącego od innych elementów infrastruktury technicznej oraz ryzyka związanego z jego aktywnością zawodową. Niemniej jednak, podobnie jak w przypadku pozostałych, opisanych wyżej czynników wpływających na zdrowie i życie ludzi, istotny jest rozwój systemów monitorowania, które pozwalają minimalizować zagrożenia dla człowieka poprzez zachowanie odpowiedniej odległości od turbin i wież.

Hałas (nadmierna emisja energii akustycznej) w kontekście elektrowni wiatrowych jest wymieniany jako jedna z głównych przyczyn obaw społecznych. Jak podano w monografii „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka" (Polska Akademia Nauk, Komitet Inżynierii Środowiska, 2022) pracująca turbina wiatrowa emituje zarówno hałas z zakresu częstotliwości słyszalnych (zakres 20 Hz do 20 kHz), jak i hałas o charakterze infradźwięków, potocznie określany jako niesłyszalny (zakres 0,1-20 Hz). W Polsce dopuszczalne poziomy hałasu wyrażone w decybelach [dB] dla różnych typów źródeł i terenów o różnym przeznaczeniu w określonych przedziałach czasu są ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). W Polsce nie ma obecnie obowiązujących norm dotyczących dopuszczalnego poziomu infradźwięków w środowisku. Zaobserwowane poziomy hałasu infradźwiękowego od turbin wiatrowych są niższe lub porównywalne z hałasem towarzyszącym typowym naturalnym źródłom infradźwięków (np. wiatr, fale, pioruny, ulewny deszcz), występujących powszechnie w przyrodzie, oraz hałasem infradźwiekowym towarzyszącym człowiekowi w codziennych czynnościach bytowych (np. pojazdy, głośniki, silniki, urządzenia AGD, samoloty).

Oddziaływanie akustyczne elektrowni wiatrowych zależy od kilku czynników. Wskazuje się, iż hałas na wysokości obracających się łopat elektrowni wiatrowej i na poziomie gruntu się różni, zaś na odczuwane dźwięki wpływają też warunki atmosferyczne (wiatr, którego szum słyszymy coraz wyraźniej wraz z jego wzrastającą siłą). Natężenie hałasu zależne jest także od parametrów

---

[5] Bresden R.E., Drapalik M., Butt B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics, Conference Series 926, 01200, 2017, [w:] Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 122

[6] *Wind turbine accident and incident compilation* 2020. http://www.caithnesswindfarms.co.uk/ [w:] Jasiński A. W., Kacejko P., Matuszczak K., Szulczyk J., Zagubień A., 2022, Monografie Nr 178 Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska, s. 123

technicznych elektrowni. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) lokalizacja elektrowni wiatrowych może nastąpić wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Z kolei zgodnie z art. 7 ust. 1 plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Parametry te zostały w planie ustalone zgodnie z deklaracją inwestora, który złożył wniosek o sporządzenie tego planu. Należy jednak zwrócić uwagę, że są to parametry maksymalne, ponieważ etap planistyczny jest wczesnym etapem procesu inwestycyjnego i na czas jego realizacji nie jest znany konkretny model planowanej elektrowni wiatrowej. Tym samym **na etapie projektowania MPZP nie można jednoznacznie ustalić zasięgu oddziaływania akustycznego planowanej elektrowni wiatrowej**.

Plan wprowadza następujące warunki do posadowienia elektrowni wiatrowych w granicach terenów oznaczonych symbolem PEW:

- zasięg pracy łopat wirnika elektrowni wiatrowej nie może wykraczać poza linie rozgraniczające terenu oznaczonego symbolem PEW;
- **lokalizacja elektrowni wiatrowych nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych w granicach planu i poza nim**;
- **odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych oraz budynków o funkcji mieszanej, liczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie będzie mniejsza niż 700 m**;
- łączna liczba elektrowni wiatrowych w granicach planu nie przekroczy 5 sztuk.

Na etapie planowania ustalono, iż na całym obszarze objętym projektem MPZP zakazuje się użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, w tym dopuszczalne poziomy hałasu, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych.

Mając na uwadze wszystkie powyższe założenia nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu na ludzi.

8.5. Oddziaływanie na wodę

Celem sporządzenia planu jest umożliwienie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych. Elektrownie wiatrowe charakteryzują się brakiem oddziaływań na stan ilościowy i jakościowy wód na etapie eksploatacji. Nie wymagają one poboru wód na cele technologiczne, ani też nie generują powstawania ścieków. Ewentualne negatywne oddziaływania wystąpić mogą na etapie budowy instalacji, mogą one zostać jednakże zminimalizowane poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych, np. utrzymanie maszyn budowlanych w odpowiednim stanie technicznym, zabezpieczającym przed powstawaniem odcieków.

Pozostałe tereny wyznaczone planem odzwierciedlają istniejące zagospodarowanie terenu, nie wyznaczono także terenów związanych z trwałym pobytem ludzi, nie przewiduje się więc wystąpienia nowych oddziaływań w tym zakresie.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych projekt ustala m. in. nakaz stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych gwarantujących zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem warstwy wodonośnej oraz nakaz zabezpieczenia odpływu wód opadowych w sposób chroniący teren przed erozją wodną.

Ponadto, w kontekście oddziaływania na wody, przedmiotowy projekt planu wprowadza:

- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego;
- nakaz zachowania przepustowości i ciągłości rowów melioracyjnych, istniejących w granicach planu, z dopuszczeniem ich przebudowy lub kanalizacji;
- nakaz zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu.

Mając na uwadze wszystkie powyższe ustalenia nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne, w tym na zasoby jakościowe i ilościowe wód obszaru dorzecza Odry.

Z uwagi na brak występowania obszarów zagrożonych ryzykiem powodziowym projekt nie zawiera ustaleń w tym zakresie.

8.6. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Głównym celem przedmiotowego MPZP jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych. Cechą charakterystyczną OZE jest bezemisyjność, w związku z powyższym nie zakłada się negatywnego oddziaływania na powietrze na etapie eksploatacji inwestycji. Według badań przeprowadzonych przez K. Frodymę (2017) istnieje dodatnia zależność między malejącym poziomem zanieczyszczeń powietrza a wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych. We wszystkich krajach Unii Europejskiej obserwuje się spadek emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności emisji gazów cieplarnianych oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii (Frodyma, 2017). Realizacja elektrowni wiatrowych w kontekście oddziaływania na klimat jest działaniem pozytywnym, zmniejszającym zapotrzebowanie na energię elektryczną, powstającą w elektrowniach opartych o wykorzystywanie paliw kopalnych.

Obszar objęty projektem planu stanowi głównie rozległe, otwarte tereny użytkowane rolniczo. Z uwagi na swoje położenie geograficzne i otwarty, płaski krajobraz, w którym brak jest elementów mogących wpływać negatywnie na wymianę mas powietrza, obszar projektu nie jest narażony na koncentrację zanieczyszczeń w powietrzu. W początkowej fazie realizacji inwestycji, na etapie budowy elektrowni, możliwe jest występowanie zanieczyszczenia powietrza związanego z transportem materiałów, czy pracą maszyn budowlanych. Oddziaływanie to będzie jednak miało charakter pośredni, krótkotrwały, i charakteryzujący się małym natężeniem.

Ustalenia projektu planu nie naruszają przepisów z zakresu prawa ochrony środowiska. W myśl art. 222 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w razie braku standardów emisyjnych

i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń wartości odniesienia substancji w powietrzu oraz wartości substancji zapachowych w powietrzu. Wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87).

Przedmiotowy projekt planu ustala na całym obszarze zakaz użytkowania i zagospodarowania, które wpływa na ponadnormatywne pogorszenie stanu czystości powietrza na obszarze objętym projektowanym MPZP oraz na terenach przyległych.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności cel projektu, jakim jest umożliwienie realizacji inwestycji OZE, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na jakość powietrza i klimat.

8.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, grunty chronione, surowce mineralne

Zgodnie z Systemem Ochrony Przeciwosuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego–Państwowego Instytutu Badawczego obszar projektu położony jest poza występowaniem terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi. W obrębie projektu nie znajdują się także tereny górnicze, obszary górnicze, ani też złoża surowców mineralnych, w tym złoża wybilansowane, w związku z tym nie przewiduje się żadnych oddziaływań w tym zakresie.

W granicach obszaru objętego projektem MPZP w zakresie podlegania pod ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) na znacznej jego powierzchni występują chronione grunty leśne. Zgodnie z projektem planu wszystkie te grunty znajdują się na terenach o przeznaczeniu L – tereny lasu, nie przewiduje się więc konieczności odlesiania.

W granicach obszaru objętego projektem gleby chronionych klas bonitacyjnych występują na bardzo małej powierzchni, zdecydowana większość gruntów rolnych należy do klas IV-VI. Chronione grunty rolne zgodnie z projektem położone są na terenach RN – tereny rolnictwa z zakazem zabudowy oraz PEW – tereny elektrowni wiatrowej. W przypadku gdy ostateczna lokalizacja wież elektrowni wiatrowych lub infrastruktury kolidowała będzie z rzeczonymi gruntami objętymi ochroną konieczne będzie uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na cele nierolnicze.

Do oddziaływania na powierzchnię ziemi dojdzie w trakcie budowy elektrowni wiatrowych – nastąpi naruszenie powierzchniowej warstwy gleby, jej przemieszczenie oraz usunięcie warstwy humusu. Największe oddziaływanie na powierzchnię ziemi związane będzie z budową dróg dojazdowych, wykopami pod fundamenty turbin wiatrowych, czy doprowadzeniem infrastruktury technicznej. Do możliwych oddziaływań na powierzchnie ziemi zaliczyć można potencjalne zanieczyszczenie gruntu substancjami ropopochodnymi w wyniku nieszczelności lub awarii pracujących maszyn i urządzeń budowlanych. Zaleca się monitorowanie stanu technicznego maszyn i pojazdów budowy.

Wskazuje się, iż przedmiotowy projekt planu zakazuje użytkowania i zagospodarowania terenu, które może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Mając na uwadze wszystkie powyższe ustalenia nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i grunty chronione.

8.8. Oddziaływanie na krajobraz

8.8.1. Założenia ogólne

Głównym celem projektu planu jest umożliwienie lokalizacji elektrowni wiatrowych. Realizacja tego zadania prowadzić będzie do powstania znaczących oddziaływań na krajobraz obszaru. Odbiór krajobrazu jest kwestią indywidualną i silnie subiektywną w odczuciu odbiorcy, stąd też jednoznaczna ocena wpływu na krajobraz elektrowni wiatrowych jest trudna do sformułowania, gdyż może być ona zarówno negatywna, jak i pozytywna. W niektórych kontekstach elektrownie mogą być postrzegane jako element nowoczesnego, innowacyjnego krajobrazu. W regionach, gdzie promowana jest technologia i zrównoważony rozwój, elektrownie mogą być częścią narracji o przyszłości i postępie.

Elektrownie wiatrowe z uwagi na swą wysokość stanowić będą dominantę wysokościową w krajobrazie lokalnym. Oddziaływanie na krajobraz farm wiatrowych można podzielić na dwa etapy:

1) etap budowy – związany z pojawieniem się w obszarze objętym inwestycją pojazdów i maszyn budowlanych, niecharakterystycznych dla obszarów rolniczych. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy. Prace budowlane nie wpłyną i znaczący sposób na pogorszenie istniejącego krajobrazu;

2) etap eksploatacji – związany z posadowieniem w obszarze elektrowni wiatrowych, przez co staną się one dominantą w krajobrazie lokalnym. Zgodnie z wytycznymi w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych (Stryjecki M., Mielniczuk K., 2011) negatywny wpływ farmy wiatrowej na krajobraz zmniejsza się wraz ze wzrostem odległości od inwestycji. W literaturze przedmiotu wyróżnia się strefy tzw. wizualnego oddziaływania elektrowni wiatrowych:

   - strefa I (obejmująca odległości do 2 km od farmy wiatrowej) – farma wiatrowa stanowi dominantę w krajobrazie, gdzie obrotowy ruch wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka;
   - strefa II (obejmująca odległości od 2 do 4,5 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wyróżniają się w krajobrazie i łatwo je dostrzec, jednak nie stanowią elementów dominujących. Obrotowy ruch wirnika jest widoczny i przyciąga wzrok odbiorcy;
   - strefa III (obejmująca odległości od 4,5 do 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe są widoczne, ale nie są narzucającym się elementem krajobrazu. Obracający się wirnik w warunkach dobrej widoczności jest widoczny, jednak same turbiny wydają się być stosunkowo niewielkich rozmiarów;
   - strefa IV (obejmująca odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej) – elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie, a obrotowy ruch wirnika jest właściwie niedostrzegalny.

Ponadto zgodnie z *Zaleceniami w zakresie uwzględniania wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko* (Badora, 2017) na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, a więc w dokumencie jakim jest prognoza oddziaływania na środowisko powinna być wykonana wstępna ocena ryzyka rozwoju zamieszczona w zaleceniach: wstępny zasięg

strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania, tabela ocen ryzyka lokalizacji przedsięwzięć energetyki wiatrowej z opisem uwarunkowań decydujących o klasyfikacji do strefy ryzyka, charakterystykę krajobrazów oraz kluczowych przyrodniczych i historyczno-kulturowych cech charakterystycznych ze szczególnym uwzględnieniem cech mających znaczenie regionalne i krajowe, wraz z mapą przedstawiającą poszczególne rodzaje krajobrazów występujących w strefie potencjalnego znaczącego oddziaływania.

Strefa potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego zgodnie z wytycznymi dla terenów falistych i pagórkowatych wynosi 5 km (Badora 2017). Odpowiada to więc mniej więcej zasięgowi strefy II opisanym na wstępie. Poniżej lokalizacja inwestycji ze strefą potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego.

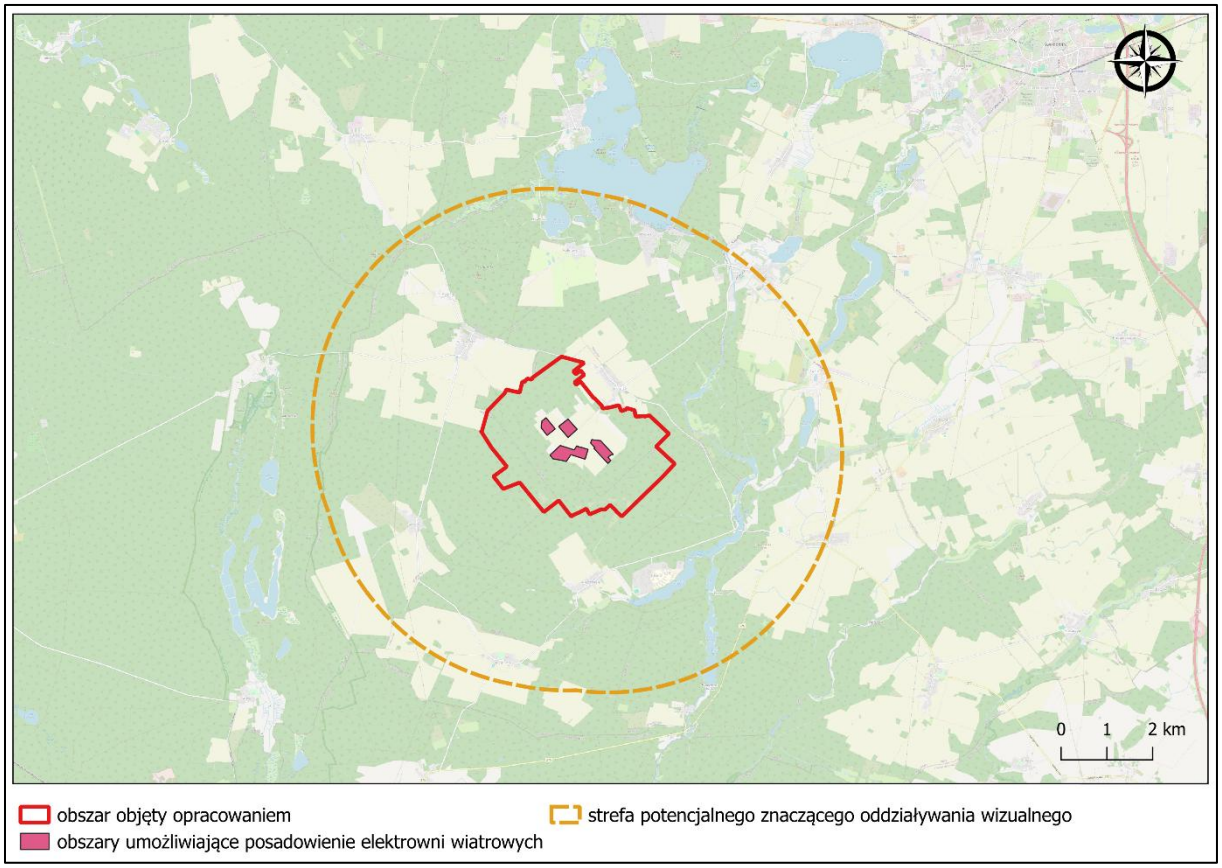

Rysunek 13. Lokalizacja strefy potencjalnego oddziaływania wizualnego

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie dostępnych materiałów i analiz dokonano oceny kryteriów klasyfikacji przedsięwzięcia do 3 stref ryzyka. Użyto następujących kryteriów klasyfikacji zgodnie z zaleceniami (Badora, 2017), które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Ocena ryzyka

Strefa ryzyka	Wskazania do klasyfikacji terenu	Zaklasyfikowane obszary
I znacznego ryzyka	• Ze względu na lokalizację w obrębie form ochrony przyrody i krajobrazu • Ze względu na lokalizację w obrębie obiektów lub obszarów ochrony zabytków • Ze względu na wpisanie na listę dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego UNESCO • Ze względu na lokalizację w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej A • Ze względu na lokalizację w obrębie stref zagrożeń zewnętrznych wyznaczonych w planach ochrony parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody, dla ochrony walorów widokowych • Ze względu na udokumentowane wybitne walory przyrodnicze, historyczno-kulturowe o znaczeniu co najmniej regionalnym	Park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, zespół przyrodniczo krajobrazowy, użytek ekologiczny, stanowisko dokumentacyjne, pomnik przyrody, otuliny form ochrony przyrody, strefy chronionego krajobrazu wyznaczone w obszarach chronionego krajobrazu. Pomnik historii i park kulturowy, w granicach ochrony i stref ochrony ekspozycji (jeżeli zostały ustalone), zabytek wpisany do rejestru o znaczeniu krajowym, wraz ze strefą ochrony wizualnej Obiekt lub obszar historyczny lub przyrodniczy wpisany na listę dziedzictwa UNESCO – w granicach ochrony i stref ochrony ekspozycji, jeżeli została wyznaczona Strefa ochrony konserwatorskiej A oraz strefa ochrony ekspozycji Obszar zagrożeń zewnętrznych w planach ochrony form ochrony przyrody Inne obiekty i obszary o udokumentowanych walorach krajobrazowych rangi regionalnej, krajowej lub międzynarodowej
II średniego ryzyka	• Ze względu na lokalizację w obrębie form ochrony przyrody i krajobrazu • Ze względu na występowanie projektowanych form ochrony przyrody i krajobrazu oraz zabytków • Ze względu na występowanie krajowych i regionalnych elementów systemów ekologicznych	Obszar chronionego krajobrazu, krajobrazy priorytetowe Projektowane formy ochrony przyrody, krajobrazu i zabytków Korytarze ekologiczne rangi krajowej i regionalnej, regionalne lub krajowe ostoje bioróżnorodności florystycznej lub faunistycznej

	• Ze względu na możliwość znaczącego wpływu wizualnego na krajobraz form ochrony przyrody i krajobrazu i/lub obiekty ochrony zabytków • Ze względu na lokalizację w zasięgu stref ochrony konserwatorskiej B, K, E	Tereny w strefie przyległej do form ochrony i krajobrazu oraz obiektów i obszarów z rejestru zabytków o znaczeniu lokalnym, do regionalnego Strefy ochrony konserwatorskiej B, K wraz ze strefami ochrony ekspozycji i strefy E
III małego ryzyka	Teren warunkowo odpowiedni, wymagający oceny wpływu na krajobraz	Tereny pozostałe, poza wyznaczonymi jako strefy I i II

Na podstawie rozpoznania powyższych przesłanek stwierdza się, iż ze względu na lokalizację w obrębie korytarza ekologicznego oraz w strefie przyległej do form ochrony krajobrazu (krajobraz priorytetowy) inwestycję należy zaklasyfikować do strefy II ryzyka. Lokalizacja farmy wiatrowej w strefie średniego ryzyka - II powinna być traktowana jako warunkowo dopuszczalna po udokumentowaniu braku znaczącego negatywnego oddziaływania, i przy priorytetowo traktowanych działaniach minimalizujących i kompensujących.

8.8.2. Analiza oddziaływania na krajobraz

Opis krajobrazów w obrębie terenów **PEW** i do 5km od terenów dopuszczających posadowienie elektrowni

Tereny **PEW** zgodnie z informacjami zawartymi w audycie krajobrazowym znajdują się w krajobrazie o kodzie 08-315.42-135 – wiejski z przewagą mozaikowato umieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości. Pozostała część planu znajduje się w krajobrazie priorytetowym (leśny z przewagą siedlisk borowych), do którego odniesienie znajduje się w rozdziale 8.8.3.

W buforze do 5 km poza wymienionymi wyżej znajdują się:

- 08-315.42-3 – jeziora
- 08-315.42-117 – wiejskie sztuczne zbiorniki wodne
- 08-315.42-138, 08-315.42-150, 08-315.42-154, 08-315.42-137 - wiejskie - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości
- 08-315.42-189, 08-315.42-196, 08-315.42-222 - wiejskie - z przewagą wielkoobszarowych pól łąk i pastwisk
- 08-315.42-249, 08-315.42-252 -wielkie kompleksy hotelowo-sportowe
- 08-315.42-254 - miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim
- 08-315.42-88 - leśne - z przewagą siedlisk lasowych (priorytet).

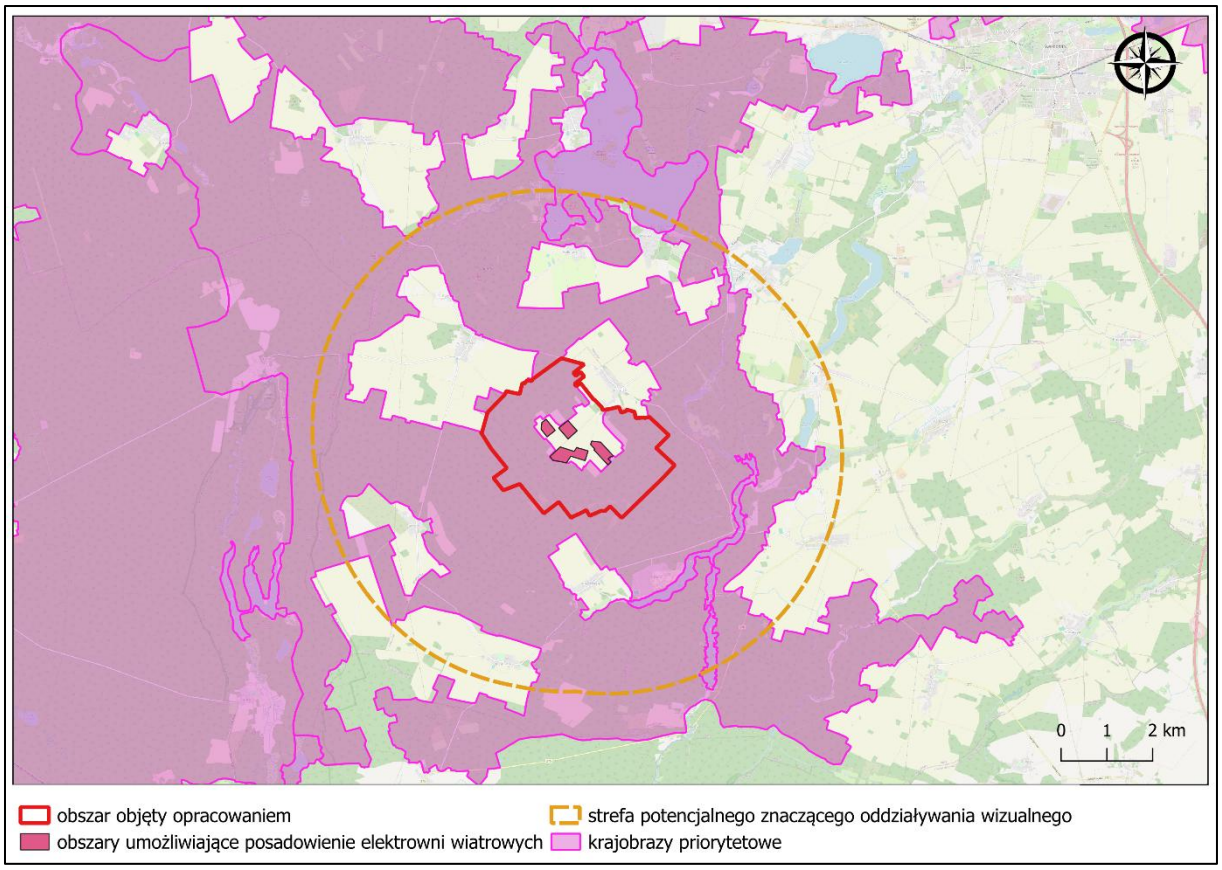

Rysunek 14. Lokalizacja granic planu, terenów PEW oraz strefy potencjalnego oddziaływania na tle krajobrazów wyszczególnionych w audycie

Źródło: opracowanie własne

W okolicy zainwestowania przeważają krajobrazy wiejskie - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości oraz wiejskie - z przewagą wielkoobszarowych pól łąk i pastwisk. Krajobrazy priorytetowe w postaci lasów okalają powyższe tereny, w tym teren obszaru planu miejscowego. Cechy charakterystyczne przyrodnicze krajobrazu, w obrębie, którego planuje się tereny elektrowni wiatrowych to korytarze ekologiczne. Nie zidentyfikowano w obrębie tego obszaru charakterystycznych cech historyczno-kulturowych.

Z negatywnym odziaływaniem elektrowni na krajobraz mamy do czynienia najczęściej w przypadku wpisania ich w cenne panoramy widokowe, wyeksponowane z często uczęszczanych ciągów komunikacyjnych. Negatywne oddziaływanie występuje w sytuacji, gdy przedpole widokowe elektrowni stanowi harmonijna sylwetka miejscowości np. z dominantą w postaci wieży kościoła. Elektrownia przejmuje wówczas rolę dominanty krajobrazowej. Zdecydowanie mniejsze negatywne oddziaływanie występuje w sytuacji, gdy farma stanowi tło dla akcentów kulturowych i naturalnych (Biesiadka E., Nowakowski J. 2013).

Elementy ekspozycji czynnej

W obszarze potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego znajdują się drogi powiatowe oraz droga wojewódzka.

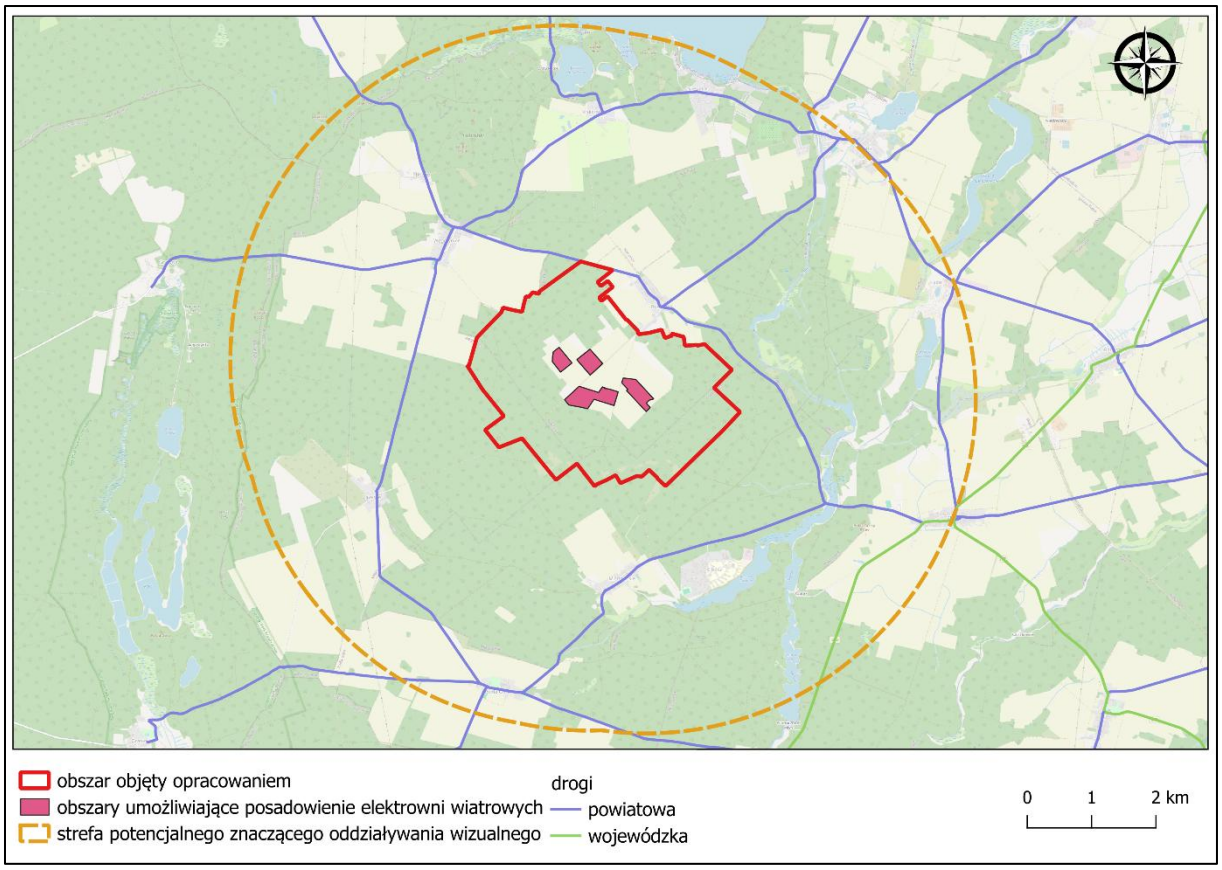

Rysunek 15. Lokalizacja na tle dróg

Źródło: opracowanie własne

Drogi te biegną częściowo poprzez kompleksy leśne. Drogi powiatowe w większości posiadają szereg zadrzewień liniowych, który stanowi przesłonę widokową dla osób poruszających się tymi ciągami komunikacyjnymi.

Zdjęcie 11. Przykładowe zadrzewienia przydrożne występujące przy drogach powiatowych w okolicy Rokitnicy

Źródło: archiwum własne

Ponadto zidentyfikowano występowanie szlaków turystycznych.

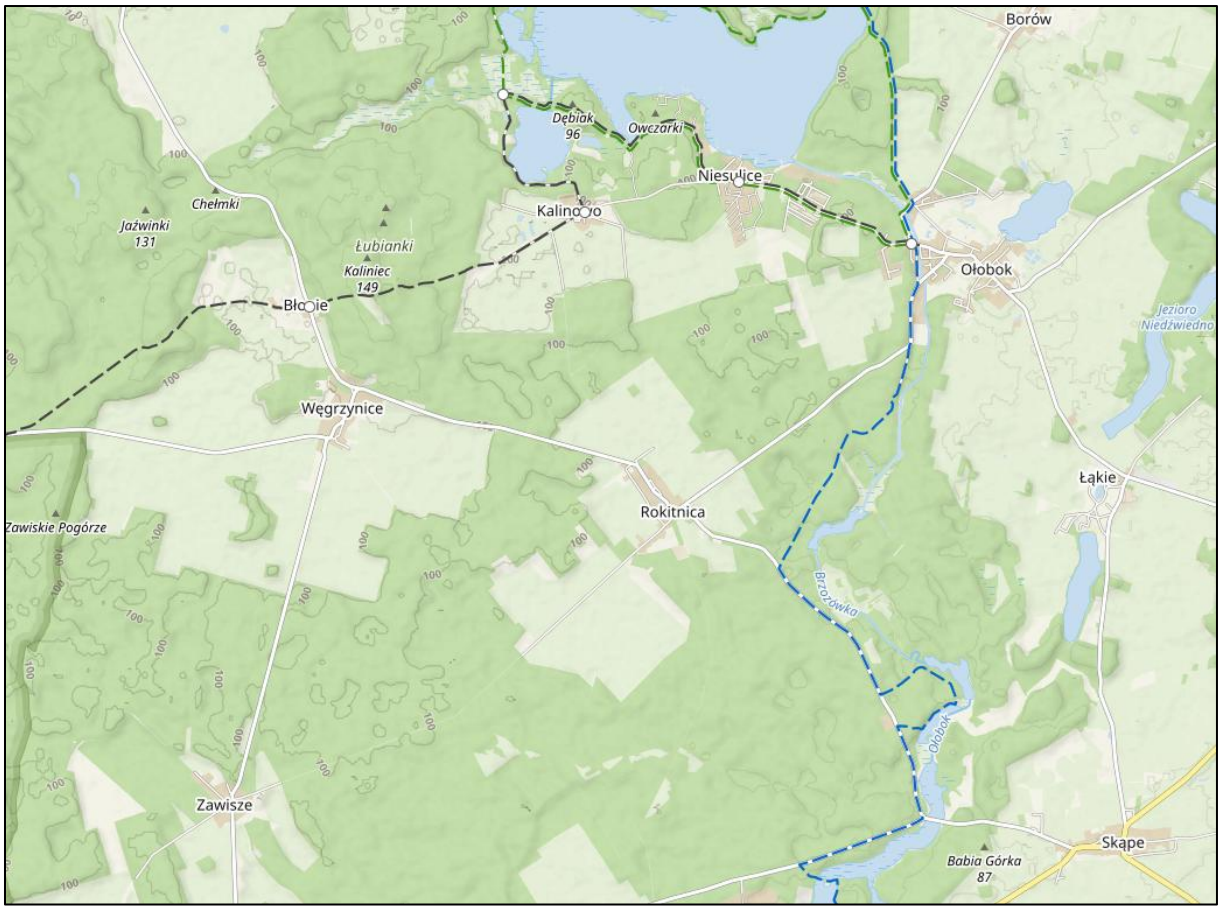

Zdjęcie 12. Szlaki turystyczne mieszczące się w strefie potencjalnego oddziaływania wizualnego

Źródło: mapa-turystyczna.pl (dostęp 26.09.2025)

Istotne w przypadku szlaków turystycznych jest ich poprowadzenie poprzez tereny leśne, przy szlakach nie funkcjonują wieże widokowe. Brak również wysokich wzniesień, niezalesionych, które pozwalałyby na obejrzenie panoramy Rokitnicy i okolicznych miejscowości. Zadrzewienia powinny stanowić wystarczające przesłony widokowe względem obserwatorów.

W strefie wizualnego oddziaływania nie zostały zlokalizowane linie kolejowe.

Planowana farma wiatrowa nie zmieni znacząco charakteru form pokrycia terenu i form jego ukształtowania. Tereny przyległe do wież nadal pozostaną w użytkowaniu rolnym, nieznacznie zaznaczą się jedynie nowe elementy w postaci dróg dojazdowych i placów montażowo-serwisowych. Nie zmieni to charakterystycznych cech krajobrazu wiejskiego z przewagą mozaikowato umieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości.

Oddziaływanie elektrowni wiatrowych na krajobraz w ujęciu fizjonomicznym jest zależne od jakości (wartości) krajobrazu i intensywności oddziaływania. Im wyższa jakość krajobrazu (jego walory przyrodnicze i historyczno-kulturowo-kompozycyjne) i im większa liczba elektrowni i bliższe ich odległości od ciągów i punktów widokowych, tym oddziaływanie jest większe. Wpływ zależy również od struktury samego krajobrazu, a w szczególności stopnia jego otwartości i skali ekspozycji oraz występowania elementów degradujących.

Lokalizacja terenów **PEW** stanowi krajobraz zamknięty i małoskalowy – ograniczone, krótkie wnętrza widokowe w obrębie kompleksów leśnych (w takich miejscach nie będzie można dostrzec elektrowni wiatrowych), w buforze 5 km zidentyfikowano również krajobrazy półzamknięte średnioskalowe –

obejmują niewielkie enklawy w obrębie krajobrazów otwartych średnioskalowych z nagromadzeniem obiektów (zadrzewień, zabudowań) we wnętrzach krajobrazowych ograniczających wgląd w dalsze obszary. W strefie potencjalnego znaczącego oddziaływania nie występują krajobrazy otwarte wielkoskalowe obejmujące rozległe przedpola ekspozycji gruntów ornych bez przesłon w postaci zadrzewień, lasów i zabudowy. Elektrownie najlepiej i najdalej eksponują się w tego typu strefach. Ich brak ogranicza wizualne oddziaływanie projektu

Ocena wpływu wizualnego na zabytki i krajobraz kulturowy

Zgodnie z wytycznymi (Badora 2017) w krajobrazie wyznacza się następujące strefy prowadzenia analizy wpływu wizualnego elektrowni wiatrowych na zabytki (wartość niższa powinna być traktowana jak standardowa, wartość wyższa z przedziału powinna być stosowana, jeżeli są ku temu przesłanki, np. wynikające z rangi zabytku lub jego wyeksponowania):

- 0,7-1,0 km dla obiektów o kubaturze zabudowy mieszkaniowej i zbliżonych (np. folwarki,

zabytkowe domy mieszkalne, stodoły, itp.),

- 1,5-2 km dla obiektów wyróżniających się w krajobrazie zabudowanym (x 2-3 wysokość

zwykłej zabudowy - głównie kościoły, zamki, pałace),

- 3-5 km dla obiektów zabytkowych o bardzo wysokiej ekspozycji krajobrazowej, (np. duże katedry (sanktuaria), duże zamki i pałace na wzniesieniach, duże, eksponowane zabudowania warowne.

Strefa 0,7-1,0, 1,5-2,0 i 3-5 km wyznacza zasięg lokalizacji punktów i ciągów widokowych, z których założenie zabytkowe może stanowić potencjalnie walor przestrzeni, jego obiekty są widoczne i identyfikowane jako zabytkowe.

Zgodnie z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 października 2024r [znak: WZŚ.411.139.2024.EK] w analizie wpływu na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy należy zwrócić uwagę na miejscowości Cibórz, Międzylesie, Darnawa, Łąkie oraz Rokitnica.

Charakterystyczną cechą krajobrazów kulturowych terenów opracowania jest występowanie terenów gruntów ornych z zadrzewieniami oraz układami urbanistycznymi wsi. W krajobrazie wiejskim takimi podstawowymi dominantami historyczno-kulturowymi są zazwyczaj obecnie wieże kościołów oraz dachy pałaców. W sąsiedztwie opracowania są to: kościół Św. Jadwigi w Rokitnicy oraz klasycystyczny pałac w Rokitnicy a także kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Węgrzynicach. W Międzylesiu znajduje się kościół pw. Św Jana Chrzciciela. Obiekty te w strefie oddziaływania w przypadku omawianego opracowania słabo eksponują się w panoramach. Ponadto analizując wskazane w wytycznych bufory 1,5 km należy stwierdzić, iż potencjalne punkty czy ciągi widokowe znajdują się w terenach zadrzewionych, ograniczających widoczność.

Zdjęcie 13. Kościół w Rokitnicy z okalającym zadrzewieniem i zabudowaniami, które zmniejszają jego widoczność na przedpolu widokowym wsi

Źródło: wikipedia.org

Zdjęcie 14. Widok na kościół we wsi Węgrzynice

Źródło: https://samorzad.gov.pl/web/gmina-skape/wies-wegrzynice

Podsumowanie

Bardzo ważnym uwarunkowaniem w ocenie wpływu widokowego planowanej farmy jest niestwierdzenie w obszarze potencjalnego znaczącego oddziaływania widokowego innych elektrowni niż planowane. Nie występują również elektrownie projektowane, dla których procedowana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

W skali lokalnej realizacja elektrowni wiatrowych będzie stanowić element dominujący w krajobrazie, natomiast w skali regionalnej, w miarę zwiększającego się dystansu, ich oddziaływanie na krajobraz będzie się zmniejszać. Widoczność turbin będzie najsilniej odznaczać się w dni bezchmurne, słoneczne i w porze dziennej. W przypadku złych warunków atmosferycznych – tj. występowania mgieł, opadów, zachmurzenia oraz w porze nocnej oddziaływanie wizualne inwestycji będzie spadać. Z punktu widzenia krajobrazu, jednoznaczna ocena oddziaływania elektrowni wiatrowych nie jest możliwa. Postrzeganie krajobrazu przez obserwatorów może się różnić.

Z przeprowadzonej na tak wstępnym etapie analizy wynika, iż farma nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na krajobraz w ujęciu wizualnym. Lokalizacja inwestycji charakteryzuje się zamkniętym przedpolem widokowym, a ciągi widokowe w dużym stopniu posiadają przesłony widokowe w postaci lasów i zadrzewień przydrożnych. Ze względu na charakterystykę zabudowy sąsiadujących wsi przedpola widokowego elektrowni nie stanowi harmonijna sylwetka miejscowości np. z dominantą w postaci wieży kościoła.

Oddziaływanie skumulowane opisano w rozdziale 8.10.

Działania minimalizujące opisano w rozdziale 11.

8.8.3. Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego

Część obszaru objętego projektem zlokalizowana jest w granicach krajobrazu priorytetowego, wykazanego w audycie krajobrazowym województwa lubuskiego (przyjętego uchwałą nr IV/66/2024 Sejmiku Województwa Lubuskiego dnia 28 października 2024 r.) pod nazwą „Bory Pojezierza Lubuskiego" (nr 1674) w podtypie „Leśne - z przewagą siedlisk borowych" (nr A3a). Wskazuje się jednakże, iż tereny ustalone projektem w granicach rzeczonego krajobrazu priorytetowego to niemal na całej jego powierzchni tereny lasów i na niewielkiej powierzchni tereny zieleni naturalnej oraz rolnictwa z zakazem zabudowy. **Projekt nie ustala terenów umożliwiających lokalizację elektrowni wiatrowych w granicach krajobrazu priorytetowego.**

Poniżej wymieniono pochodzące z Audytu „Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu" Bory Pojezierza Lubuskiego (nr 1674) wraz z odniesieniem do ustaleń projektu MPZP.

1. *Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf (źródło zagrożenia: górnictwo)*

Nie dotyczy. W granicach projektu w obrębie krajobrazu priorytetowego nie występują złoża i projekt nie zawiera ustaleń w tym zakresie.

2. *Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej (źródło zagrożenia: planowanie przestrzenne)*

Nie dotyczy. W graniach krajobrazu priorytetowego projekt ustala tereny lasu, rolnictwa z zakazem zabudowy, zieleni naturalnej i dróg dojazdowych oraz wewnętrznych – tereny te ustalono zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem tych powierzchni.

3. *Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów (źródło zagrożenia: energetyka).*

Nie dotyczy. W graniach krajobrazu priorytetowego projekt ustala tereny lasu, rolnictwa z zakazem zabudowy, zieleni naturalnej i dróg dojazdowych oraz wewnętrznych – tereny te ustalono zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem tych powierzchni.

4. *Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie (źródło zagrożenia: energetyka).*

Nie dotyczy. W granicach krajobrazu priorytetowego nie ustalono terenów umożliwiających realizację obiektów barierowych, nie ustalono także terenów umożliwiających realizację elektrowni wiatrowych.

Poniżej wskazano wytyczne Audytu do gminnych aktów planistycznych, dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania i użytkowania terenu, przeanalizowane pod kątem ustaleń niniejszego projektu MPZP.

1. *Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.*

W graniach krajobrazu priorytetowego projekt ustala tereny lasu, rolnictwa z zakazem zabudowy, zieleni naturalnej i dróg dojazdowych oraz wewnętrznych – tereny te ustalono zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem tych powierzchni.

2. *Zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu; zaleca się wyłączenie z zabudowy.*

j.w.

3. *Zaleca się objecie strefą ochrony konserwatorskiej układu ruralistycznego wsi Gryżyna oraz dworku myśliwskiego z parkiem i cmentarza w Gryżynie, a także historycznego układu osady Cibórz (dawne koszary).*

Nie dotyczy. Gryżyna i Cibórz znajdują się poza obszarem projektu MPZP.

4. *Nową zabudowę zaleca się lokalizować w obrębie zwartej zabudowy miejscowości znajdujących się w granicach niniejszej jednostki krajobrazowej lub z nią sąsiadujących w szczególności miejscowości Przełazy, Złoty Potok, Kłodnica, Gryżyna, Przetocznica, Cibórz, Międzylesie, Ołobok.*

Nie dotyczy. Projekt planu nie ustala terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej, itd.

5. *Zaleca się nielokalizowanie zabudowy związanej z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych, z wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących celom gospodarki leśnej, ochronie przyrody, ochronie przeciwpożarowej oraz ochronie przeciwpowodziowej.*

Nie dotyczy. Projekt nie zawiera ustaleń w tym zakresie.

6. *Ochrona i pielęgnacja alei dębowych w obrębie miejscowości Gryżyna.*

Nie dotyczy. Miejscowość Gryżyna znajduje się poza obszarem projektu.

8.9. Oddziaływanie na dobra kultury i dobra materialne

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują uwarunkowania wymagające ustaleń w zakresie zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej, w związku z tym nie wystąpią oddziaływania w tym zakresie.

8.10. Oddziaływanie skumulowane

Zgodnie z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 października 2024r [znak: WZŚ.411.139.2024.EK] należy ocenić, czy w wyniku powiązań funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy analizowanym obszarem planistycznym a jego otoczeniem wystąpią oddziaływania skumulowane wynikające z istniejącego zagospodarowania terenu, w powiązaniu z przeznaczeniem terenu wyznaczonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planowanymi do realizacji przedsięwzięciami. W piśmie skazano, iż należy uwzględnić:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe dla lokalizacji elektrowni wiatrowych, przyjęty uchwałą nr X/59/2011 Rady Gminy Skąpe z dnia 22 czerwca 2011 r.,
- Sporządzany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe dla lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii w tym elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych, w obrębie ewidencyjnym Radoszyn, którego granice określono w uchwale nr III/16/2024 Rady Gminy Skąpe z dnia 27 maja 2024 r.,
- Planowane do realizacji przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1839, ze zmianami) dotyczące wolnostojących farm fotowoltaicznych, zlokalizowanych w obrębach: Rokitnica, Węgrzynice.

Po przeanalizowaniu danych dostępnych na stronie biuletynu informacji publicznej gminy Skąpe oraz bazy danych o ocenach oddziaływania na środowisko zidentyfikowano wyżej wymienione plany miejscowe. W przypadku projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Skąpe dla lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii w tym elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych, w obrębie ewidencyjnym Radoszyn, którego granice określono w uchwale nr III/16/2024 Rady Gminy Skąpe z dnia 27 maja 2024 r na dzień pisania prognozy dostępne są jedynie granice projektowanego dokumentu. W przypadku wolnostojących farm fotowoltaicznych zlokalizowanych w obrębach Rokitnica i Węgrzynice zidentyfikowano lokalizację inwestycji pod nazwą „Budowa elektrowni fotowoltaicznej 104 KW Węgrzynice" – która jest obecnie na etapie uzyskiwania warunków zabudowy. Nie zidentyfikowano prowadzonych postępowań administracyjnych dla instalacji fotowoltaicznych w obrębie Rokitnica, jednak w obrębie Niesulice przy granicy obrębu Rokitnica zidentyfikowano istniejącą farmę słoneczną, którą uwzględniono w analizie oddziaływania skumulowanego.

Poniżej lokalizacja projektu planu na tle ww. inwestycji i planów miejscowych.

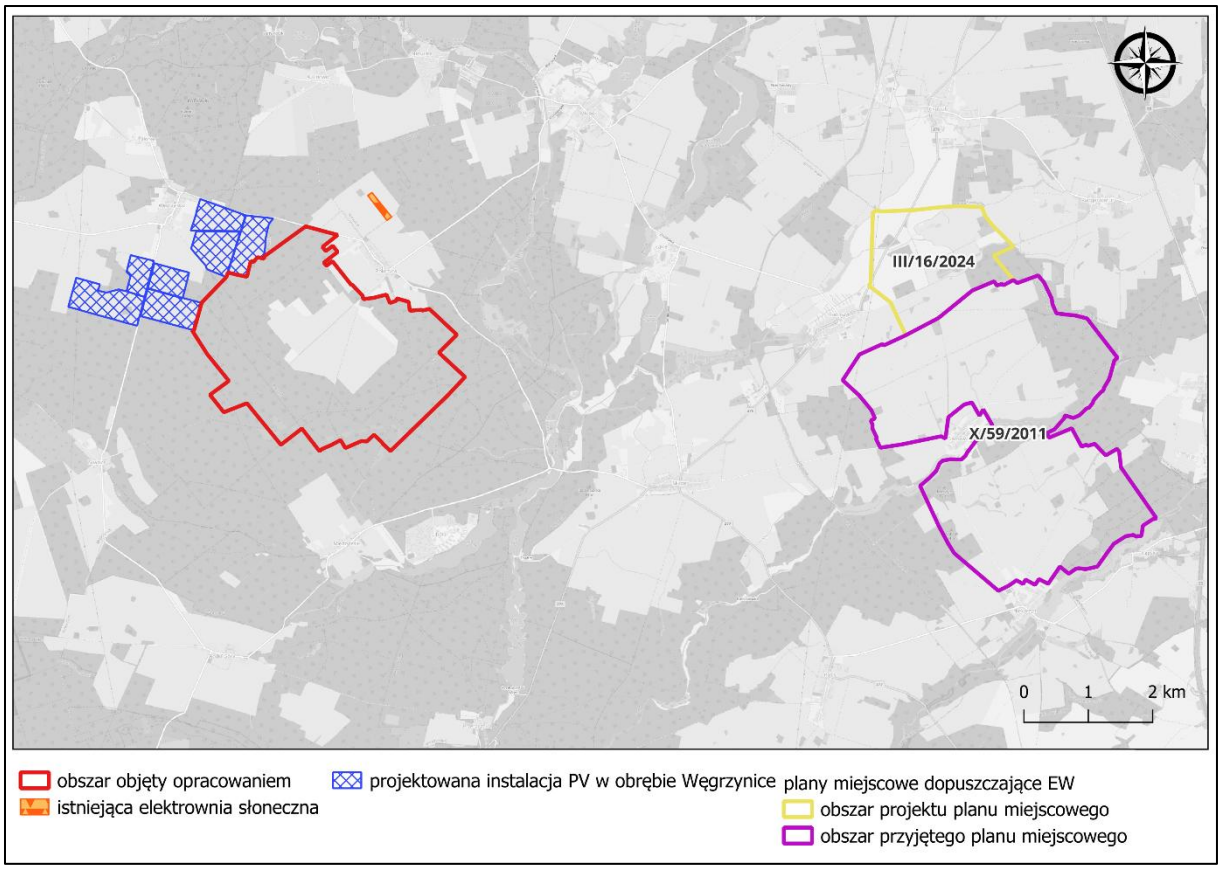

Rysunek 16. Lokalizacja projektu planu na tle granic planów miejscowych dopuszczających budowę elektrowni wiatrowych oraz lokalizacji projektowanych i istniejących elektrowni słonecznych

Źródło: opracowanie własne

Wystąpienie w sąsiedztwie projektu planu innych elektrowni wiatrowych i słonecznych może potencjalnie powodować kumulacje oddziaływań tych inwestycji. Uwzględniając analizę takich oddziaływań należy wziąć pod uwagę nie tylko odległości zamierzeń inwestycyjnych, ale również otoczenie projektowanych inwestycji. W przypadku niniejszego projektu planu jednym z istotniejszych czynników minimalizujących oddziaływania nie tylko turbin *per se,* ale również kumulowania się oddziaływań z innymi inwestycjami jest otoczenie terenów pozwalających na posadowienie elektrowni przez lasy i zadrzewienia. W przedmiotowym przypadku zadrzewienia występują dookoła projektowanego zainwestowania. Spowodują one zmniejszenie widoczności inwestycji, biorąc pod uwagę możliwe wysokości drzew oraz wysokość turbin dopuszczoną w planie jasne jest, iż drzewa nie zasłonią elektrowni – widoczne będą wirniki i łopaty tych obiektów. Jednak zadrzewienia w sposób skuteczny zniwelują możliwość skumulowania widoczności elektrowni słonecznych i wiatrowych, a ponadto będą buforem minimalizującym ryzyko skumulowania się oddziaływań emisji hałasu.

Hałas

W bezpośrednim otoczeniu planowanego przedsięwzięcia brak jest innych inwestycji zrealizowanych lub planowanych, które posiadają już pozwolenie na budowę lub decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Najbliżej zlokalizowana jest projektowana elektrownia słoneczna – odległość od terenów umożliwiających budowę elektrowni wiatrowych to 700 m do 1 km, jednak tereny te oddzielone są zadrzewieniami.

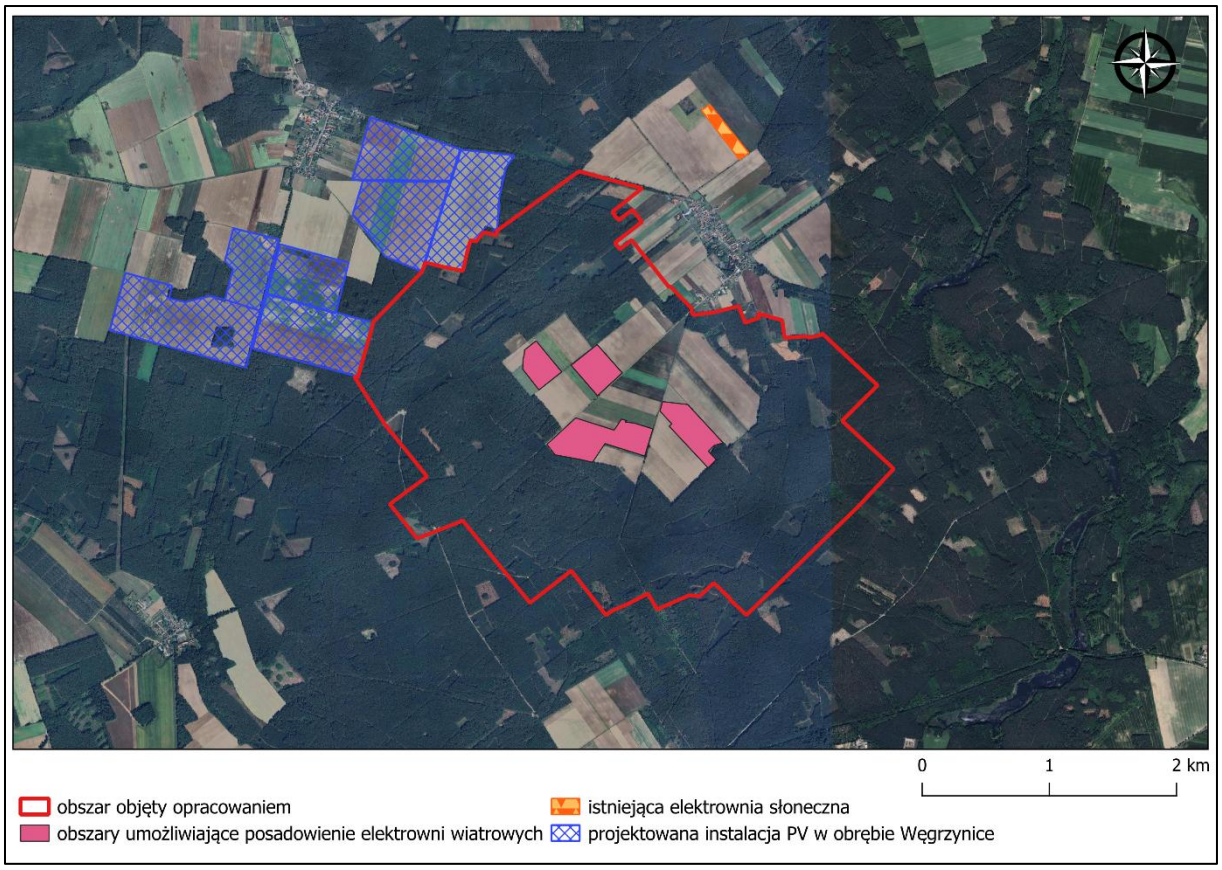

Rysunek 17. Lokalizacja projektu planu i projektowanej elektrowni słonecznej na tle ortofotomapy obrazującej oddzielające inwestycje lasy

Źródło: opracowanie własne

Plany miejscowe umożliwiające posadowienie turbin oddalone są (odległość od terenu PEW do granicy obszaru planu miejscowego), kolejno 7,2 km – plan miejscowy przyjęty uchwałą nr X/59/2011 oraz 7,7 km – projekt plan, którego granice przedstawiono w uchwale nr III/16/2024. Biorąc pod uwagę, iż emisje hałasu tych turbin mieścić będą się w buforze 700 m od elektrowni wymienione wyżej odległości sprawiają, iż oddziaływania skumulowane z innymi przedsięwzięciami z zakresu energetyki wiatrowej w zakresie hałasu nie występują.

Migotanie cienia

Podobnie jak w przypadku omawianego powyżej oddziaływania skumulowanego hałasu, również w przypadku zjawiska migotania cienia ze względu na odległości od projektowanych turbin nie wystąpi kumulacja oddziaływań. Ponadto okalające projekt planu zadrzewienia będą powodowały minimalizację tego zjawiska.

Stan powietrza atmosferycznego

Realizacja innych projektów w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia - nawet znacznie oddalonych od siebie, należy ocenić w kontekście wpływu skumulowanego jako oddziaływanie pozytywne, gdyż będą one wspólnie produkowały odnawialną energię elektryczną. Dzięki temu w ujęciu ponadregionalnym i globalnym będzie ono przyczyniało się do poprawy jakości powietrza, czy też spowolnienia zmian klimatycznych nasilających się w ostatnim czasie.

Flora i fauna (bez ornito- i chiropterofauny)

Z uwagi na specyfikę oddziaływań farm wiatrowych na florę i faunę (z wyłączeniem ptaków i nietoperzy), które mają charakter miejscowy, ograniczony do terenu posadowienia poszczególnych turbin wiatrowych, nie dojdzie do oddziaływań o charakterze skumulowanym względem flory i fauny. Wszystkie turbiny wiatrowe, zarówno objęte przedmiotowym projektem, jak i turbiny wiatrowe wchodzące w skład projektów lokowanych na terenach sąsiednich (nawet tych znacznie oddalonych od ocenianego przedsięwzięcia), zostaną zlokalizowane poza terenami cennymi przyrodniczo, wyłącznie na gruntach rolnych.

Ornitofauna

Oddziaływanie skumulowane farm wiatrowych na ptaki może dotyczyć zwiększonego ryzyka kolizji – wskutek większej liczby przeszkód na danym obszarze. Projektowane zainwestowanie w zestawieniu z pozostałymi planami miejscowymi wymienionymi wyżej zlokalizowane jest w rozproszeniu na znacznym obszarze. Projektowane turbiny tworzą niewielkie zgrupowania, a więc w skali regionalnej nie będą tworzyć znaczących barier dla przelotów ptaków.

Ryzyko kolizji ptaków wzrasta wraz z liczbą i mocą elektrowni. W projektowanym zainwestowaniu dopuszcza się możliwość budowy maksymalnie 5 elektrowni wiatrowych. Ze względu na wczesny etap prac planistycznych nie są dostępne informacje, ile łącznie elektrowni wiatrowych będzie dopuszczone do realizacji w planach miejscowych oddalonych o około 7 km od niniejszego projektu. Niemniej odległość od tych projektów i wskazana niewielka ilość elektrowni w przedmiotowym zainwestowaniu nie powinny zwiększać możliwości kolizji wśród ptaków. Wszystkie inwestycje lokalizowane są w krajobrazie rolniczym – na obszarze pól uprawnych. Obszary rolnicze powszechnie występują w krajobrazie regionu, w związku z czym skumulowany efekt ich utraty będzie mało istotny dla populacji ptaków lęgowych czy wykorzystujących obszary farm wiatrowych jako żerowisko – istnieją liczne inne obszary o podobnym charakterze, mogące zastąpić obszary utracone.

Chiropterofauna

Podobnie jak w przypadku ornitofauny, kluczowym wskaźnikiem jest odległość pomiędzy niniejszym projektem planu a pozostałym zainwestowaniem. Powierzchnia planowanej inwestycji jest wykorzystywana przez lokalne populacje nietoperzy, w związku z czym nie ma możliwości dokładnego stwierdzenia jak ich lokalne trasy będą pokrywały się z inwestycjami będącymi dopiero w fazie projektowania. Niemniej należy stwierdzić, iż odległość ponad 7 km jest odległością bezpieczną, w związku z czym nie prognozuje się negatywnych oddziaływań skumulowanych na nietoperze.

Krajobraz

Przeanalizowano lokalizacje elektrowni słonecznych oraz projektowanego projektu planu i planów miejscowych dopuszczających budowę elektrowni wiatrowych pod względem stref wizualnego oddziaływania opisanych w rozdziale 8.8.

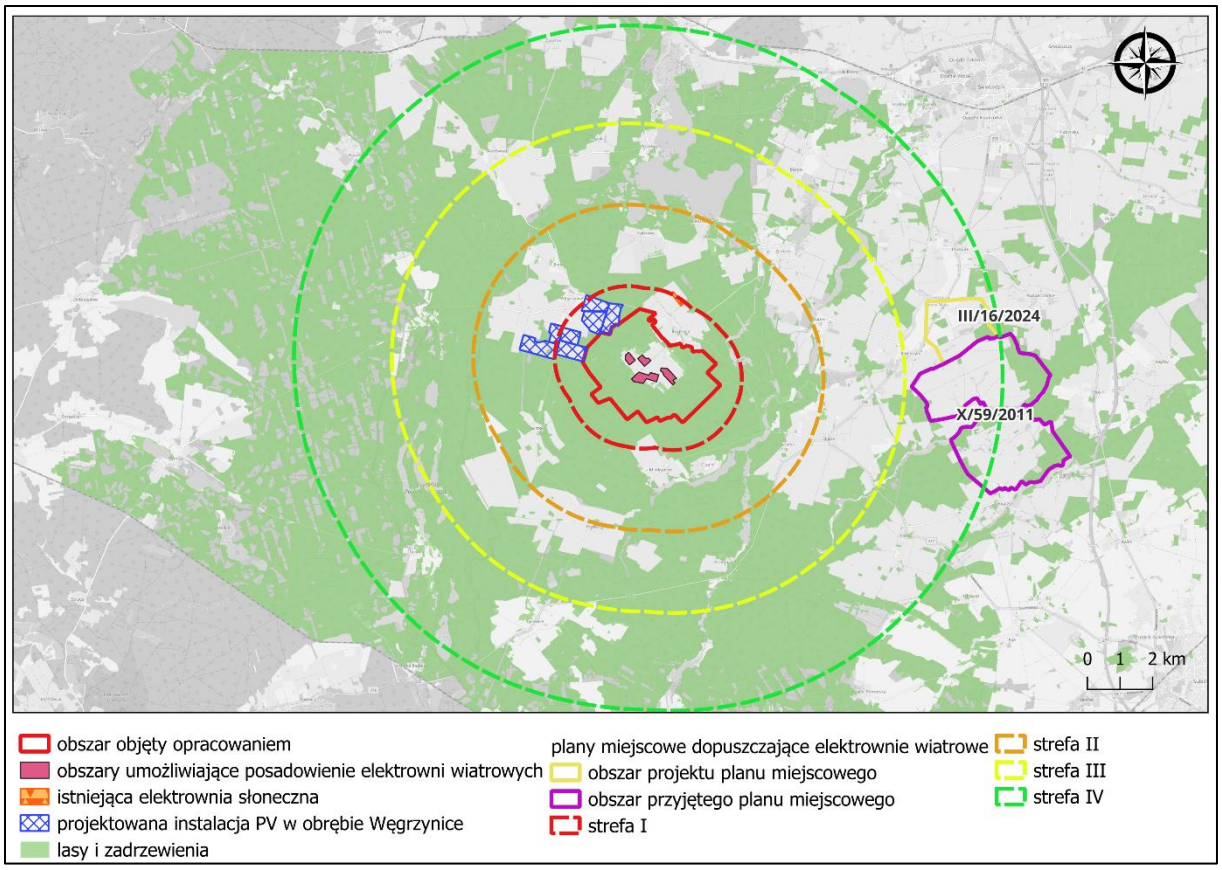

Rysunek 18. Strefy wizualnego oddziaływania na tle inwestycji mogących spowodować oddziaływanie skumulowane na krajobraz

Źródło: opracowanie własne

W strefie I znajdują się projektowane i istniejące elektrownie słoneczne, jednak jak opisano we wstępie, istniejące zadrzewienia spowodują ograniczenie widoczności, a więc nie będzie kumulował się efekt wpływu na krajobraz. Kumulowanie się oddziaływań na krajobraz może mieć miejsce w przypadku występowania słupów energetycznych – w odległości około 3 km biegnie linia elektroenergetyczna pomiędzy wsią Zawisze a Zagórze (przez Węgrzynice). Zlokalizowana jest w większości na obszarze leśnym. W przypadku projektowanych elektrowni wiatrowych ich lokalizacja znajduje się w strefie IV - elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie, a obrotowy ruch wirnika jest właściwie niedostrzegalny. Oznacza to, że elektrownie będą się znajdowały poza strefą potencjalnego znaczącego oddziaływania. wizualnego Teren gminy Skąpe ma charakter lekko falisty do pagórkowatego, w okolicznych lasach lokalne wzniesienia osiągają wysokość do ok. 149 m.n.p.m., jednak ze względu na zwarte zadrzewienie i brak wież widokowych nie są dobrymi punktami obserwacyjnymi. W związku z powyższym na obecnym etapie można wykluczyć powstanie skumulowanego oddziaływania statycznego, a więc takiego, w którym w panoramie czy też punkcie widokowym widoczne będą co najmniej dwa przedsięwzięcia energetyki wiatrowej i słonecznej. Ze względu na lokalizację drogi wojewódzkiej w strefie II, III i IV oddziaływania wizualnego, która przebiega pomiędzy planowanymi zamierzeniami może wystąpić skumulowane oddziaływanie dynamiczne. Odcinek drogi wojewódzkiej, na którym mogą być widoczne elektrownie wiatrowe to około 10 km, biorąc pod uwagę możliwy czas przejazdu na tym fragmencie możemy mówić o średnim skumulowanym oddziaływaniu dynamicznym na krajobraz – tj. kolejne farmy wiatrowe w liczbie co najmniej 3 są widoczne w czasookresach przedziału

5-15 minut podczas przemieszczania się samochodem. W przypadku dróg lokalnych, powiatowych i gminnych w obszarze gminy występują liczne zadrzewienia przydrożne, które z perspektywy obserwatora poruszającego się samochodem będą wystarczającymi przesłonami widokowymi.

Etap budowy

Niewielkie oddziaływania mogą kumulować się na etapie budowy: wzmożony ruch maszyn, emisja hałasu i substancji do powietrza, jednak efekt ten może wystąpić jedynie w przypadku realizacji kilku obiektów jednocześnie. Oddziaływanie będzie chwilowe i ustanie w momencie zakończenia prac budowlanych – jednak biorąc pod uwagę, iż inwestycje znajdują się na różnych etapach (PV – uzyskiwanie warunków zabudowy, dwa projekty planów w trakcie projetowania i uchwalania) należy uznać, iż jest to mało prawdopodobne.

Ponadto należy nadmienić, iż projektowane plany miejscowe, które dopuszczają możliwość wybudowania na nich elektrowni wiatrowych jak i uchwalony plan umożliwiający budowę takiego przedsięwzięcia nie gwarantują wybudowania tych przedsięwzięć. Na dalszych etapach inwestycji wnikliwie weryfikowane będą wszystkie aspekty środowiskowe, w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jednak nawet uzyskanie tej decyzji ze względu na np. konieczne przyłączenie instalacji do sieci nie gwarantuje jej realizacji.

9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W granicach obszaru objętego planem ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami wykonawczymi wskazującymi rodzaje przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko. Zakaz nie dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycji celu publicznego.

Pod pojęciem instalacji odnawialnego źródła energii, zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) rozumie się „instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:

a) urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna lub ciepło lub chłód są wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, lub

b) obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego

- a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej, magazyn biogazu lub instalacja magazynowa w rozumieniu art. 3 pkt 10a ustawy - Prawo energetyczne wykorzystywana do magazynowania biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego".

Katalog przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zawarty jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r., poz. 1839 ze zm.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, w kontekście elektrowni wiatrowych:

- do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5: *„instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru: o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW”*,
- do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6: *„instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5:*

  a) lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815), z wyłączeniem instalacji przeznaczonych wyłącznie do zasilania znaków drogowych i kolejowych, urządzeń sterujących lub monitorujących ruch drogowy lub kolejowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych,

  b) o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m”.

W myśl art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670.) uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych: przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja takich inwestycji wiąże się z koniecznością uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, w której to decyzji wpływ konkretnych rozwiązań na komponenty środowiska będzie poddany szczegółowej analizie.

W literaturze przedmiotu wskazuje się, iż korzystanie z odnawialnych źródeł energii na potrzeby produkcyjne i w gospodarstwach domowych może zminimalizować ilość emitowanych do atmosfery szkodliwych gazów i pyłów, powstających w wyniku tradycyjnego spalania paliw kopalnych (Wielewska, 2014). Wykorzystywanie energii odnawialnej na obszarach wiejskich skutkuje redukcją gazów cieplarnianych, mniejszą degradacją gleb oraz zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów.

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

W myśl art. 4c ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ponadto, zgodnie z art. 4c ust. 2 ww. ustawy w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej w sąsiedztwie parku narodowego lub rezerwatu przyrody należy zachować odległość: równą lub większą od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej dla parku narodowego, nie mniej niż 500 m dla rezerwatu przyrody. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest poza granicami występowania obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), zachowane są również wskazane odległości od obszarów chronionych.

Celem przedmiotowego planu jest umożliwienie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, tj. z energii wiatru. Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji z odnawianych źródeł energii należy zapewnić ochronę występującej faunie. W kontekście energetyki wiatrowej istnieje ryzyko negatywnego oddziaływania inwestycji na ptaki i nietoperze, dlatego też koniecznym jest przeprowadzenie szczegółowych, przedrealizacyjnych badań przyrodniczych na etapie przygotowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, oraz przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego, zgodnie z wytycznymi decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadza się szereg zasad dotyczących ochrony środowiska i przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, których zadaniem jest minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania, w tym zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, ustalone w przedmiotowym projekcie planu:

1. W granicach obszaru objętego planem ustala się nakaz:
   1) zachowania przepustowości i ciągłości rowów melioracyjnych, istniejących w granicach planu, z dopuszczeniem ich przebudowy lub kanalizacji;
   2) zachowania i ochrony istniejących zadrzewień, z dopuszczeniem ich niezbędnej wycinki w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem;
   3) stosowania przy zagospodarowywaniu terenów gatunków drzew i krzewów, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi;
   4) zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu.
2. W granicach obszaru objętego planem ustala się zakaz:
   1) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami wykonawczymi wskazującymi rodzaje przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko. Zakaz nie dotyczy instalacji odnawialnego źródła energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycji celu publicznego;
   2) użytkowania i zagospodarowania terenu, które:
      a) może stanowić źródło przekraczających normy zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego,
      b) wpływa na ponadnormatywne pogorszenie stanu czystości powietrza na obszarze objętym planem lub na terenach przyległych,

c) generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, w tym dopuszczalne poziomy hałasu, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych.

W granicach obszaru objętego projektem nie występują obszarowe formy ochrony i pomniki przyrody objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym nie występują obszary Natura 2000.

Jak wykazano w rozdziałach 8.1 i 8.2, wstępnie wnioskuje się, iż nie wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie planowanych elektrowni na gatunki będące przedmiotami ochrony obszarów chronionych, znajdujących się poza granicami projektu MPZP. Spełnione są również wymogi odległościowe od obszarów Natura 2000, określone w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Niemniej wskazuje się, iż na późniejszym etapie procedury inwestycyjnej, tj. oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu uzyskania decyzji środowiskowej, może się okazać, iż konieczne będą do zastosowania konkretne działania minimalizujące i kompensujące oddziaływanie elektrowni na chiro- i ornitofaunę, takie jak np., czasowe wyłączenia w szczytach migracji, czy też montaż systemów detekcyjnych nadlatujących ptaków.

W kontekście minimalizacji oddziaływania elektrowni na krajobraz wskazuje się maksymalne ograniczenie oświetlenia dostosowane do wymogów prawnych, dostosowanie kolorystyki turbin zgodne z wymogami prawa, ale niwelujące oddziaływania wizualne, używanie materiałów nie odblaskowych, minimalizacja usuwania roślinności, zastosowanie podziemnych linii przesyłowych oraz dbanie o użytkowanie i konserwację – elektrownie wiatrowe są korzystniej postrzegane, gdy pracują. Powinno się unikać sytuacji zmian wielkości i rodzajów elementów elektrowni w celu uniknięcia chaosu wizualnego (Badora, 2017). Warto nadmienić, iż zlokalizowanie projektu, w obrębie którego strefy potencjalnego wizualnego oddziaływania nie ma innych przedsięwzięć energetyki wiatrowej jest już działaniem minimalizującym, które zapobiega przeciążeniu krajobrazu w związku z oddziaływaniem skumulowanym.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych

Z uwagi na charakter ustaleń projektu MPZP w prognozie nie wykazano konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań alternatywnych.

13.Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawy formalno-prawne, cel sporządzenia prognozy, materiały i metody pracy

Prognoza stanowi integralną część procedury oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe. Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena ustaleń projektu miejscowego planu w aspekcie ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego oraz przedstawienie przewidywanych skutków oddziaływań na komponenty środowiska, będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystuje się metody prognozowania jakościowego polegającego na wykorzystaniu wiedzy o mechanizmach funkcjonowania środowiska oraz danych dotyczących przebiegu zjawisk i procesów analogicznych, oraz metodę indukcyjno–opisową, polegającą na łączeniu w logiczną całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Metoda badań kameralnych umożliwiła zebranie materiałów źródłowych oraz prawidłowe rozpoznanie charakterystyki przedmiotowego obszaru, przeprowadzono również wizje terenowe.

Z uwagi na cel projektu, jakim jest dopuszczenie w jego granicach lokalizacji elektrowni wiatrowych, na zlecenie Inwestora zrealizowane zostały w obszarze projektu monitoringi ornitofauny i chiropterofauny. W niniejszej Prognozie wykorzystano wyniki i wnioski z rzeczonych monitoringów w części dotyczącej opisu świata zwierzęcego, w części dotyczącej przewidywanych oddziaływań na różnorodność biologiczną i faunę oraz w części dotyczącej oddziaływań na przedmioty ochrony obszarów chronionych.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – ustalenia, cele, powiązania

Procedura sporządzenia projektu MPZP prowadzona jest w związku z uchwałą VI/49/2024 Rady Gminy Skąpe z dnia 6 września 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów ewidencyjnych Rokitnica, Węgrzynice, Międzylesie, gmina Skąpe. Głównym celem prac planistycznych jest planistycznych jest dopuszczenie w granicach planu lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych, wraz z infrastrukturą techniczną. Wniosek o sporządzenie tego planu złożył prywatny inwestor.

Obszar objęty planem ma powierzchnię 896 ha i obejmuje łącznie 26 terenów wyznaczonych na rysunku planu liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.

W granicach obszaru objętego projektem planu aktualnie obowiązuje MPZP w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie przebiegu sieci kanalizacyjnej w gminie Skąpe. Zgodnie z obowiązującym Planem Ogólnym Gminy Skąpe, dla przedmiotowego obszaru wyznaczono strefy otwarte, oznaczone symbolami 100SO i 103SO oraz strefy produkcji rolniczej oznaczone symbolami 18SR, 19SR, 131SR oraz 132SR. Strefa produkcji rolniczej 131SR w profilu podstawowym dopuszcza: tereny akwakultury i obsługi rybactwa, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny ogrodów działkowych, tereny produkcji w gospodarstwach

rolnych, tereny wielkotowarowej produkcji rolnej, a w profilu dodatkowym: tereny elektrowni słonecznej, tereny elektrowni wiatrowej, tereny lasu, tereny wód.

Ustalenia planu nie są zatem sprzeczne z ustaleniami Planu Ogólnego Gminy Skąpe, uchwalonego uchwałą nr XXIV/208/2026 Rady Gminy Skąpe, z dnia 22 maja 2026 r.

Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring środowiska przyrodniczego regulowany jest przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, której głównym zadaniem jest regulowanie zasad postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5. Organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Obowiązek przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień MPZP leży po stronie organu opracowującego dokument, a więc Wójta Gminy Skąpe.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja założeń planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Projekt planu nie wprowadza zmian w skali mogącej powodować oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

Istniejący stan środowiska

W stanie istniejącym obszar projektu MPZP stanowią tereny lasu, grunty orne i na niewielkiej jego powierzchni drogi dojazdowe, drogi wewnętrzne i małe nieużytki. W granicach projektu nie występują tereny zabudowane, w tym tereny mieszkaniowe. Na obszarze projektu nie występują wody powierzchniowe.

W granicach obszaru projektu MPZP nie występują pomniki przyrody, ani też obszarowe formy ochrony przyrody, objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). Nie znajdują się tu również proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody.

Obszar projektu położony jest w obrębie korytarza ekologicznego GKZ-1 Puszcza Lubuska.

Część obszaru objętego projektem, stanowiąca tereny leśne otaczające rolniczo zagospodarowanie centrum obszaru projektu, zlokalizowana jest w granicach krajobrazu priorytetowego pod nazwą „Bory Pojezierza Lubuskiego" (nr 1674) w podtypie „Leśne - z przewagą siedlisk borowych" (nr A3a), wykazanego w audycie krajobrazowym województwa lubuskiego.

Przewidywane znaczące oddziaływania

Z uwagi na cel projektu planu, jakim jest umożliwienie lokalizacji elektrowni wiatrowych, najsilniejsze potencjalne oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego dotyczyć mogą ornitofauny i chiropterofauny. Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji z odnawianych źródeł energii należy zapewnić ochronę występującej faunie. W kontekście energetyki wiatrowej istnieje ryzyko

negatywnego oddziaływania inwestycji na awifaunę i nietoperze, dlatego też koniecznym jest przeprowadzenie szczegółowych, przedrealizacyjnych badań przyrodniczych na etapie przygotowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, oraz przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego, zgodnie z wytycznymi decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko, na etapie którego znane będą szczegółowe parametry inwestycji oraz ich lokalizacja, winien wskazywać możliwe do zastosowania działania minimalizujące oddziaływania na środowisko, w szczególności na ornitofaunę i chiropterofaunę w przypadku elektrowni wiatrowych, o ile raport wykaże konieczność przeprowadzenia takich działań.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000

W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono szereg zasad dotyczących ochrony środowiska i przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, których zadaniem jest minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania, w tym zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, m. in. nakaz stosowania przy zagospodarowywaniu terenów gatunków drzew i krzewów, zgodnych z lokalnymi warunkami siedliskowymi, czy też nakaz zachowania istniejących oczek wodnych i bezodpływowych zagłębień terenu.

Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych

Z uwagi na charakter ustaleń projektu MPZP w prognozie nie wykazano konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań alternatywnych.

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie obszaru objętego projektem MPZP na tle granicy gminy i obrębów ewidencyjnych w jego zasięgu 17

Rysunek 2. Zagospodarowanie obszaru objętego projektem MPZP 17

Rysunek 3. Położenie projektowanego MPZP na tle granic mezoregionów fizycznogeograficznych ... 18

Rysunek 4. Obszar projektu na podkładzie mapy cieniowania w siatce 1x1 m 19

Rysunek 5.Położenie projektu MPZP na tle granic zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych 21

Rysunek 6.Położenie projektu MPZP na tle granic Jednolitych Części Wód Podziemnych 22

Rysunek 7. Roczna mapa wietrzności Polski w m/s, dane na podstawie pomiarów ze stacji meteorologicznych. Orientacyjną lokalizację projektu oznaczono gwiazdką 24

Rysunek 8. Podział Polski na strefy pod względem pozyskiwania wiatru na cele energetyczne. Orientacyjną lokalizację projektu planu oznaczono gwiazdką (źródło: IMiGW) 25

Rysunek 9.Drzewostan w granicach projektu MPZP 26

Rysunek 10.Lokalizacja obszaru objętego projektem MPZP na tle form ochrony przyrody 40

Rysunek 11.Położenie projektu MPZP na tle sieci korytarzy ekologicznych, opracowanej przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży w 2011 r.(źródło: opracowanie własne na podstawie dostępu online do Mapy korytarzy ekologicznych [https://mapa.korytarze.pl/]) 41

Rysunek 12.Lokalizacja projektu MPZP na tle położenia krajobrazów priorytetowych Audytu krajobrazowego województwa lubuskiego 45

Rysunek 13. Lokalizacja strefy potencjalnego oddziaływania wizualnego 67

Rysunek 14. Lokalizacja granic planu, terenów PEW oraz strefy potencjalnego oddziaływania na tle krajobrazów wyszczególnionych w audycie 70

Rysunek 15. Lokalizacja na tle dróg 71

Rysunek 16. Lokalizacja projektu planu na tle granic planów miejscowych dopuszczających budowę elektrowni wiatrowych oraz lokalizacji projektowanych i istniejących elektrowni słonecznych 79

Rysunek 17. Lokalizacja projektu planu i projektowanej elektrowni słonecznej na tle ortofotomapy obrazującej oddzielające inwestycje lasy 80

Rysunek 18. Strefy wizualnego oddziaływania na tle inwestycji mogących spowodować oddziaływanie skumulowane na krajobraz 82

Spis tabel

Tabela 1 Gatunki ptaków zinwentaryzowane w module „Cenzus lęgowych gatunków ptaków” w buforze 500 m od obszaru planowanego posadowienia turbin (źródło: Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025)..... 35

Tabela 2 Metryczka ogólna krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego” nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego) 45

Tabela 3 Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego” nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego)..... 47

Tabela 4 Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania krajobrazu priorytetowego „Bory Pojezierza Lubuskiego” nr 1674 (źródło: Audyt krajobrazowy województwa lubuskiego) 47

Tabela 5 Zestawienie gatunków strefowych w buforze 10 km od planowanej farmy wiatrowej wraz z oceną oddziaływania (źródło: Raport ornitologiczny dla FW CHOCIULE-RADOSZYN B III WIND-008, styczeń 2025, aktualizacja czerwiec 2025)..... 54

Tabela 6. Ocena ryzyka..... 68

Spis zdjęć

Zdjęcie 1.Szata roślinna w obszarze opracowania 27

Zdjęcie 2.Szata roślinna w obszarze opracowania 27

Zdjęcie 3. Szata roślinna w obszarze opracowania 28

Zdjęcie 4. Szata roślinna w obszarze opracowania 29

Zdjęcie 5.Szata roślinna w obszarze opracowania 30

Zdjęcie 6.Szata roślinna w obszarze opracowania 31

Zdjęcie 7.Szata roślinna w obszarze opracowania 32

Zdjęcie 8. Szata roślinna w obszarze opracowania 33

Zdjęcie 9.Szata roślinna w obszarze opracowania 34

Zdjęcie 10.Szata roślinna w obszarze opracowania 35

Zdjęcie 11. Przykładowe zadrzewienia przydrożne występujące przy drogach powiatowych w okolicy Rokitnicy 72

Zdjęcie 12. Szlaki turystyczne mieszczące się w strefie potencjalnego oddziaływania wizualnego 73

Zdjęcie 13. Kościół w Rokitnicy z okalającym zadrzewieniem i zabudowaniami, które zmniejszają jego widoczność na przedpolu widokowym wsi 75

Zdjęcie 14. Widok na kościół we wsi Węgrzynice 75

Spis załączników

Zał. 1 Oświadczenie kierującego zespołem autorów..... 93

Zał. 1 Oświadczenie kierującego zespołem autorów

Oświadczam, że jako autorka prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Słatyńska

Agnieszka Słatyńska